

AST

**ILGTSPĒJAS PĀRSKATS
2018**

SATURS

PRIEKŠVārds PAR Pārskatu 3

AST PROFILS 7

Aktualitātes	12
Pārvalde un struktūra	14
Iekšējās kontroles sistēma un risku vadība	22
Iepirkumi	25
Korporatīvā sociālā atbildība	26
Apbalvojumi	29
Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm	29
Darbība biedrībās, organizācijās un apvienībās	33

DARBĪBAS SEGMENTI 35

Elektroenerģijas pārvade	36
Elektroenerģijas tirgus uzturēšana un attīstīšana	37
Elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstība	39
Sistēmas vadības un elektroenerģijas tirgus attīstība	42
Dabasgāzes pārvade un uzglabāšana	44

DARBĪBAS INDIKATORI 45

Ekonomiskā atbildība	48
Sabiedrība	60
Vides aizsardzība	66
Darbinieki un darba vide	74

GRI INDIKATORU TABULA 81

NEATKARĪGA REVIDENTA IEROBEŽOTAS PĀRLIECĪBAS APLIECINĀJUMA ZIŅOJUMS PAR AS "AUGSTSPRIEGUMA TĪKLS" ILGTSPĒJAS PĀRSKATĀ IDENTIFICĒTO ILGTSPĒJAS INFORMĀCIJU 85

LATVIJAS ELEKTROENERĢIJAS PĀRVADES SISTĒMAS OPERATORA AS "AUGSTSPRIEGUMA TĪKLS" (AST) VISPĀRĒJAIS STRATĒĢISKAIS MĒRĶIS IR NODROŠINĀT LATVIJAS ENERGOAPGĀDES DROŠUMU, SNIEGT NEPĀRTRAUKTU, KVALITATĪVU UN PIEEJAMU ENERGOAPGĀDES PĀRVADES PAKALPOJUMU, KĀ ARĪ ĪSTENOT VALSTIJ STRATĒĢISKI SVARĪGO ENERGOAPGĀDES AKTĪVU ILGTSPĒJĪGU PĀRVALDĪBU UN SEKMĒT TO INTEGRĀCIJU EIROPAS SAVIENĪBAS IEKŠĒJĀ ENERGORESURSU TIRGŪ.

AST valdes priekšsēdētājs
Varis Boks

Latvijas elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora AS "Augstsprieguma tīkls" (AST) vispārējais stratēģiskais mērķis ir nodrošināt Latvijas energoapgādes drošumu, sniegt nepārtrauktu, kvalitatīvu un pieejamu energoapgādes pārvades pakalpojumu, kā arī īstenot valstij stratēģiski svarīgo energoapgādes aktīvu ilgtspējīgu pārvaldību un sekmēt to integrāciju Eiropas Savienības iekšējā energoresursu tirgū.

Uzņēmuma vadības vērtībās un spējā tās nodot darbiniekiem, klientiem, partneriem un sabiedrībai ir ilgtspējas veiksme atslēga. Skaidri definēti uzņēmuma darbības pamatprincipi ir palīgs attīstīties vienā virzienā, tādēļ, sekojot labas korporatīvās pārvaldības praksei un attīstot izpratni par sociālo atbildību uzņēmumā, kā arī stiprinot ilgtspējīgu domāšanu, AST jau otro gadu gatavo nefinanšu pārskatu pēc starptautiski atzītajām *Global Reporting Initiative* (GRI) vadlīnijām.

2018. gads AST ir raksturīgs ar augstāko apgrozījumu kopš uzņēmuma izveidošanas [neatkarīga pārvades sistēmas operatora nodalīšanas] – tas ir sasniedzis 193, 87 miljonus eiro, kas ir par 35 miljoniem eiro vairāk nekā gadu iepriekš. Tomēr uzņēmuma pamatbizness – elektroenerģijas pārvades pakalpojuma sniegšana – ir devusi ieņēmumus 72,6 miljoni eiro apmērā jeb 37% apmērā no apgrozījuma, bet būtisku daļu apgrozījuma veido iepriekšējos gadus uzsāktie investīciju projekti – 44% no AST kopējiem

ieņēmumiem 2018. gadā veido ieņēmumi no AS "Latvijas elektriskie tīkli" par realizētajiem pārvades aktīvu pārbūves un jaunbūves darbiem, būtisks ir arī Eiropas Savienības fondiem saņemtais finansējums.

Tādējādi 2018. gadā sabiedrības ieņēmumu bilancē atspoguļojās iepriekšējos gadus uzņēmuma attīstību un ilgtspēju vērsta darbs pie attīstības projektu sagatavošanas un finansējuma piesaistes. Patlaban AST īstenoto aktivitāšu rezultātā 77% finansējuma, kas nepieciešami Eiropas desmitgades attīstības plānā iekļauto projektu realizācijai, tiek segti no piesaistītā Eiropas Savienības (ES) fondu līdzfinansējuma un pārslodzes vadības maksas ieņēmumiem, tādējādi samazinot investīciju ietekmi uz elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem.

Kopumā, veicot apjomīgus sagatavošanās darbus, iepriekš AST ir izdevies piesaistīt ES līdzfinansējumu trim apjomīgiem investīciju projektiem:

- 330 kV EPL savienojuma "Kurzemes loks" 3. etaps: 330 kV gaisvadu līnija "Ventspils – Tume – Imanta" – piesaistīts ES līdzfinansējums līdz 45% no attiecināmajām izmaksām jeb 55,09 miljoni eiro, projektu plānots noslēgt 2019. gadā
- Ilgaunijas – Latvijas trešais 330 kV starpsavienojums – piesaistīts ES līdzfinansējums līdz 65% no

attiecināmajām izmaksām jeb 63,38 miljoni eiro. 2018. gadā uzsākta līnijas izbūve, projektu plānots noslēgt 2020. gadā.

- 330kV elektropārvades līnija "Rīgas TEC2 – Rīgas HES" – piesaistīts ES līdzfinansējums līdz 50% no attiecināmajām izmaksām jeb 9,99 miljoni eiro, projektu plānots noslēgt 2020. gadā.

Savukārt 2019. gadā noslēgts līgums par projektu "Baltijas valstu elektroenerģijas pārvades sistēmas sinhronizācija ar Eiropas tīklu, 1. posms" – piesaistīts ES līdzfinansējums līdz 75% no attiecināmajām izmaksām jeb 57,75 miljoni eiro.

AST darbojas regulētā biznesā, kur ir skaidri noteikts kapitāla atdeves koeficients un uzņēmuma pamatdarbība nav vērsta uz peļņas gūšanu, bet gan sabiedrībai vajadzīga un noderīga pakalpojuma nodrošināšanu, droši pārvadot elektroenerģiju pieprasītajā apjomā saskaņā ar Enerģētikas likuma 5. pantu. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija pieņem lēmumu par AST atļauto peļņu, nosakot kapitāla atdeves likmi un apstiprinot elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifus.

Izvirzot ilgtermiņa stratēģiskos mērķus, AST vadījusies no Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam, Nacionālās attīstības plānā 2014.–2020. gadam, kā arī Enerģētikas attīstības pamatnostādņēs 2016.–2020. gadam izvirzītajiem mērķiem. Kā viens no prioritārajiem iepriekš minētajos stratēģiskās plānošanas dokumentos izvirzītajiem mērķiem ir valsts enerģētiskās neatkarības nodrošināšana, palielinot energoresursu pašnodrošinājumu un integrējoties ES enerģijas tīklos.

AST, apstiprinot Vidēja termiņa darbības stratēģiju 2016. – 2019. gadam, ir noteikusi šādas stratēģisko mērķu grupas:

- Latvijas enerģētiskās drošības stiprināšana, integrējoties ES elektroenerģijas tīklu, nodrošinot Latvijas pārvades sistēmas attīstību atbilstoši SPRK apstiprinātajam elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānam 10 gadu periodam;

- Nodrošināt Latvijas elektroenerģijas sistēmas drošu darbības režīmu un klientu kvalitatīvu elektroapgādi;
- Nodrošināt ilgtspējīgu un pārdomātu saimniecisko darbību, nodrošinot efektīvu energoresursu izlietojumu, vides risku uzraudzību, novēršot vai mazinot piesārņojumu no sabiedrības darbības;
- Apliecināt AST kā sociāli atbildīgu uzņēmumu, apmierinot klientu vajadzības savlaicīgi, atsaucīgi, tehniski un ekonomiski pamatoti un saskaņā ar tiesību aktiem.

2018. gadā sasniegtas būtiskas vienošanās uzņēmuma un arī Latvijas un Baltijas energosistēmu ilgtspējas nodrošināšanā – pēc vairāku gadu ilga izpētes un sagatavošanas darba panāktas vienošanās par Baltijas pievienošanu kontinentālās Eiropas sinhronās darbības zonai, tā mazinot atkarību no Krievijas un Baltkrievijas elektrotīkliem, un 2019.gadā parakstīts līgums par sinhrona darba nosacījumiem. Ņemot vērā nepieciešamo apjomīgos sagatavošanos, jaunu tīklu izbūvi un esošo pastiprināšanu, sinhronu darbu plānots uzsākt 2025. gadā, un ilgtermiņā Baltijas valstu ieguldījumi pārvades sistēmas aktīvos būs zemāki nekā turpinot darboties kopīgā sistēmā ar Krieviju un Baltkrieviju.

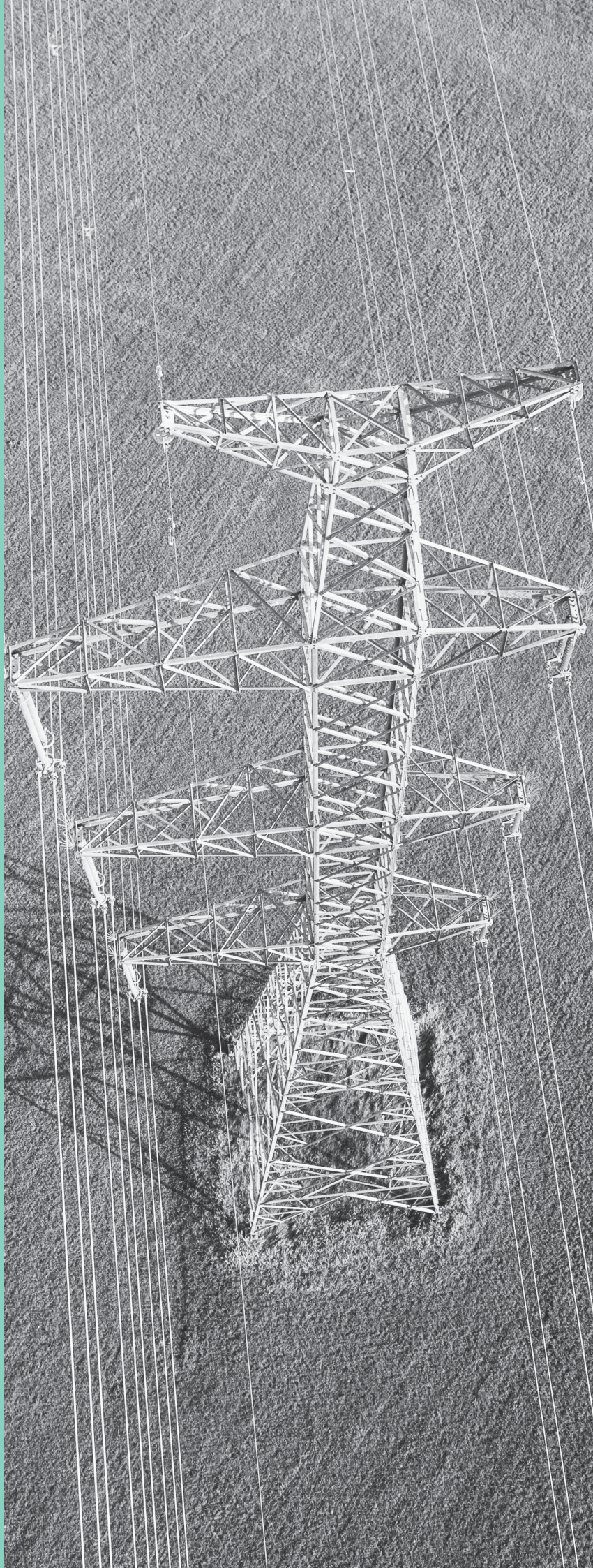
2019. gadā AST turpinās darbu pie attīstības projektu realizācijas, sagatavojot elektroenerģijas pārvades sistēmu sinhronam darbam ar Eiropas elektrotīkliem 2025.gadā, kā arī turpinās darbu pie pārvades sistēmas operatora modeļa sakārtošanas, iniciējot tā maiņu – patlaban AST ir vienīgais uzņēmums Eiropā, kas veic visas pārvades operatora funkcijas, bet vienlaikus nav infrastruktūras pamatlīdzekļu īpašnieks – tiek nomāti no koncerna "Latvenergo", un šāds aktīvu pārvaldes modelis rada papildu slogu elektroenerģijas sistēmai.

PAR PĀRSKATU

102-50	Pārskata periods	01.01.2018.-31.12.2018.
102-49		
102-48	Ziņošanas biežums	Otrais AS "Augstsprieguma tīkls" pārskats, balstoties uz starptautiskām GRI vadlīnijām. Arī turpmāk ik gadu ir plānots sagatavot ilgtspējas pārskatus atbilstoši standartiem.
102-52		
102-51	Publicēšanas datums	
102-54	Global Reporting Initiative	2018. gada Ilgtspējas pārskats sagatavots atbilstoši <i>GRI Standards</i> vadlīniju pamata līmeņa (<i>Core</i>) prasībām un ietver Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvā 2014/95/ES un Finanšu instrumentu tirgus likumā noteikto nefinanšu informāciju.
	Pārskata ietvars	Pārskatā ir atklāta informācija par AS "Augstsprieguma tīkls" (sk. sadaļu "Īsumā par AST").
102-46	Pārskata satura noteikšanas principi	Pārskatā AST atklāj informāciju par tās darbību un ilgtspējīgai attīstībai būtiskajiem aspektiem un indikatoriem. Pārskatā atbilstoši pamata līmeņa (<i>Core</i>) prasībām pilnā apmērā ir sniegta vispārīgo standartu informācija (<i>General Disclosures</i>) par AST darbību. Pamatojoties uz izvērtēto būtiskumu, ir pievienoti 33 no standarta GRI 102 indikatoriem un vismaz viens indikators katram būtiskam aspektam, kopā pievienoti 33 pamata līmeņa (<i>Core</i>) indikatori, 3 industrijai specifiski pamata līmeņa (<i>Core</i>) indikatori un 41 būtisks indikators. Pārskata sagatavošanas procesa apraksts sniegts sadaļā "Būtiskāko ilgtspējas aspektu noteikšana". Gatavojot ilgtspējas pārskatu par 2018. gadu, AST veica ieinteresēto un ietekmes pušu viedokļu apzināšanu, tai skaitā klientu, sadarbības partneru, darbinieku un darbinieku interešu pārstāvēniecību, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju, kuru darbību ietekmē AST, kā arī kur pastāv riski, kas saistīti ar ilgtspējas aspektiem.
102-56	Revidenta apliecinājums	Revidenta apliecinājumu par 2018. gada Ilgtspējas pārskatu ir sniegusi SIA "Deloitte Audits Latvia"
	Pārskata formāts	Pārskata PDF versija pieejama: AST mājaslapā www.ast.lv (latviešu valodā)
102-53	Kontakti	E-pasta adrese ierosinājumiem un jautājumiem par Ilgtspējas pārskatu: ast@ast.lv .

AST PROFILS

AST PROFILS

102-1

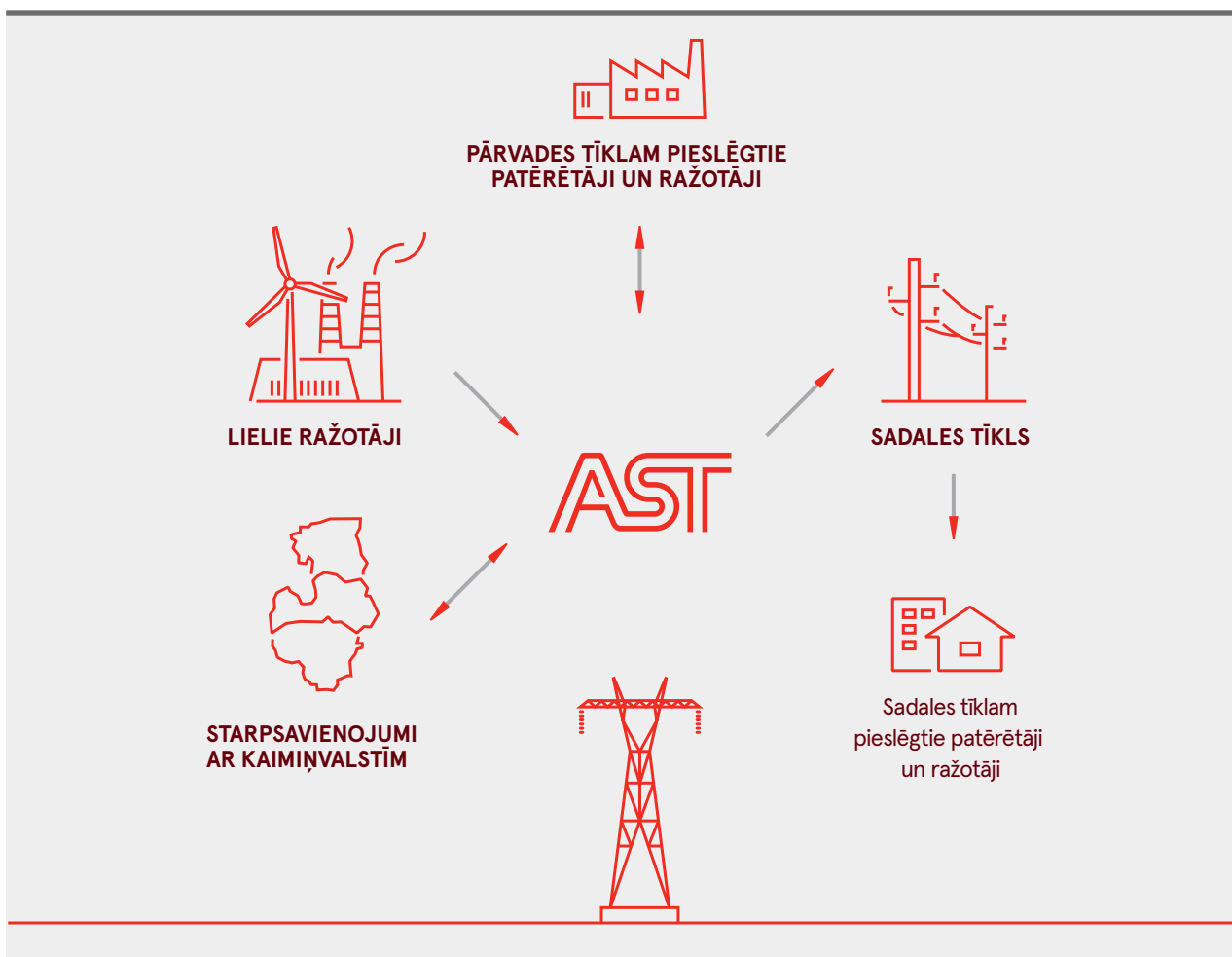
102-2

102-6

102-45

102-3

102-5

“Augstsprieguma tīkls” (AST) ir valsts akciju sabiedrība, un 100% tās kapitāla daļu pieder valstij. Kapitāla daļu turētājs ir Latvijas Republikas Finanšu ministrija. AST juridiskā adrese ir Rīga, Dārziema iela 86, LV1073, taču uzņēmuma struktūrvienības izvietotas arī citur Rīgā un Latvijā (tostarp Jelgavā, Liepājā, Ventspilī, Daugavpilī, Rēzeknē u.c.)

AST ir Latvijas Republikas neatkarīgais Pārvades sistēmas operators (turpmāk arī – PSO), kas sniedz pārvades sistēmas pakalpojumus un nodrošina balansēšanu un stabilitāti pārvades sistēmā.

102-4

Saskaņā ar izsniegto licenci Nr. E12001, Elektroenerģijas tirgus likuma 11. panta pirmo daļu AST ir vienīgais Pārvades sistēmas operators Latvijā, un tā licences darbības zona ir visa Latvijas teritorija.

Atbilstoši Latvijā īstenotajam elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora nodalīšanas modelim Sabiedrība elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu sniegšanai nepieciešamos pārvades sistēmas aktīvus nomā no to īpašnieka AS “Latvijas elektriskie tīkli”.

SABIEDRĪBAS DARBĪBU RAKSTURO TRĪS VIRZIENI:

Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu nodrošināšana

Elektroenerģijas tirgus uzturēšana un attīstīšana

Elektroenerģijas pārvades sistēmas vadība, attīstība un integrācija Eiropas enerģosistēmā

MISIJA:

Nodrošināt nepārtrauktu, drošu un ilgtspējīgi efektīvu elektroenerģijas pārvadi visā Latvijā.

VĪZIJA:

Kļūt par reģiona vadošo pārvades sistēmas operatoru, kas operatīvi un sekmīgi ievieš uz attīstību vērsta izmaiņas.

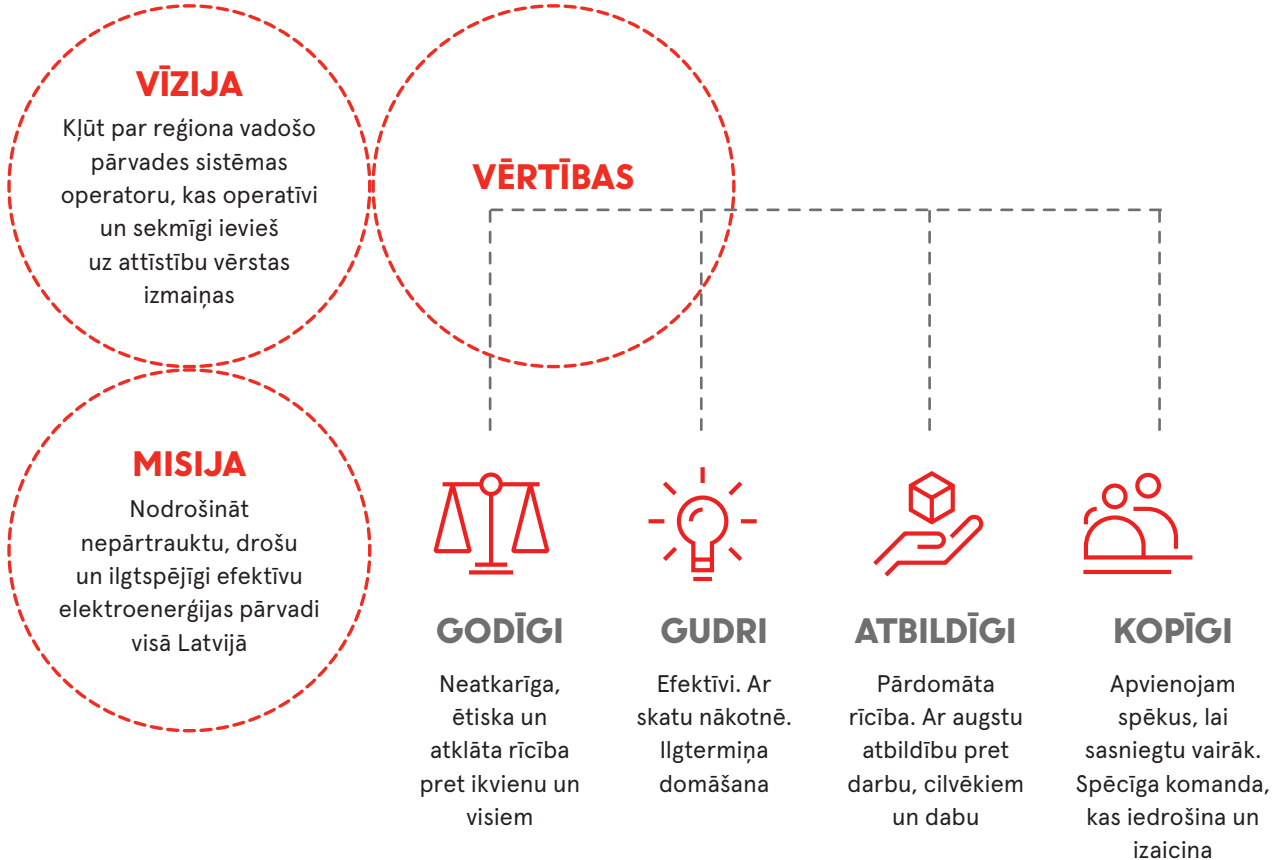
VĒRTĪBAS:

Uzticība, drošums, attīstība un komanda ir pamats visām mūsu darbībām, tādēļ no saviem darbiniekiem mēs sagaidām, ka viņi savā rīcībā ir godīgi, gudri, atbildīgi un kopīgi.

Sabiedrība ir izstrādājusi, ieviesusi un uztur uzņēmuma vadības sistēmu atbilstoši standartu ISO 9001:2015 (kvalitāte), ISO 14001:2015 (vide), OHSAS 18001:2007 (darba drošība), ISO 50001:2011 (enerģopārvaldība) prasībām.

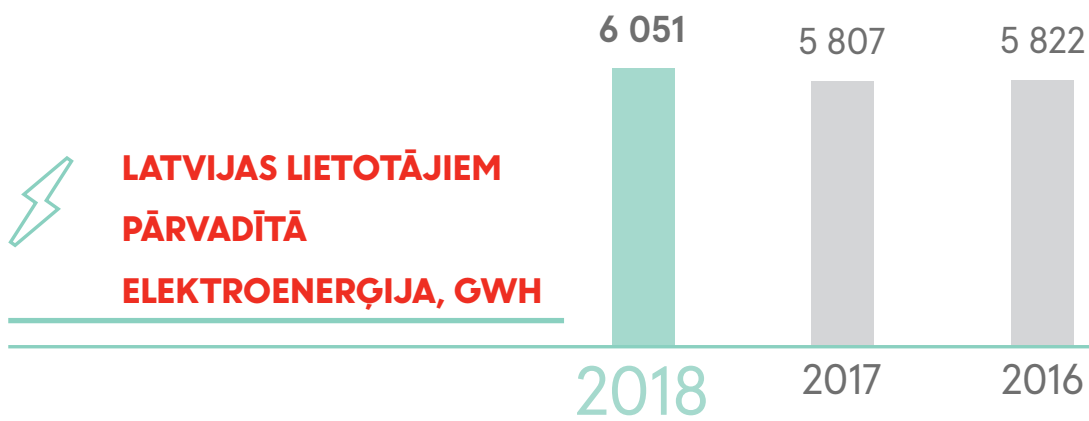
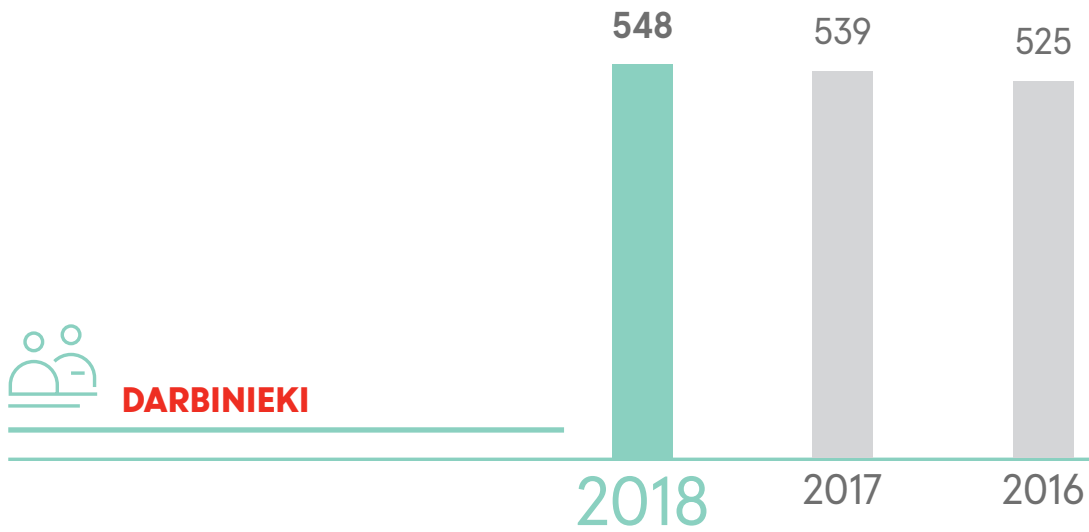
Ieviestā Integrētā vadības sistēma nodrošina efektīvu AS "Augstsprieguma tīkls" darbību, ievērojot starptautiski pieņemtus darbības mehānismus attiecībā par kvalitātes, enerģopārvaldības, vides aizsardzības un arodveselības pārvaldību, nodrošinot korektu normatīvo aktu prasību izpildi, veicinot klientu un ieinteresēto pušu vēlmju apzināšanu un izpildi, raugoties uz norisēm uzņēmumā caur uzņēmuma procesu prizmu.

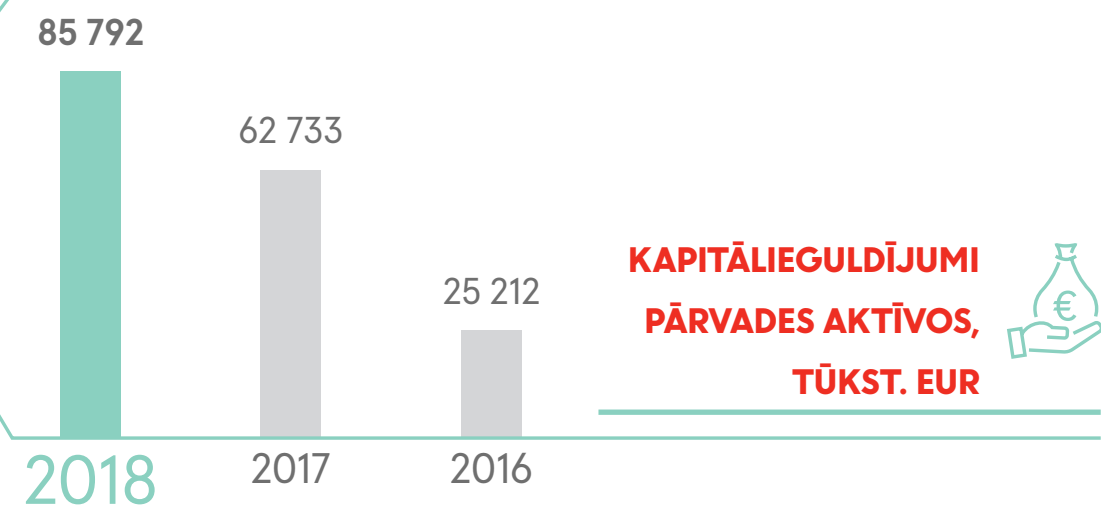
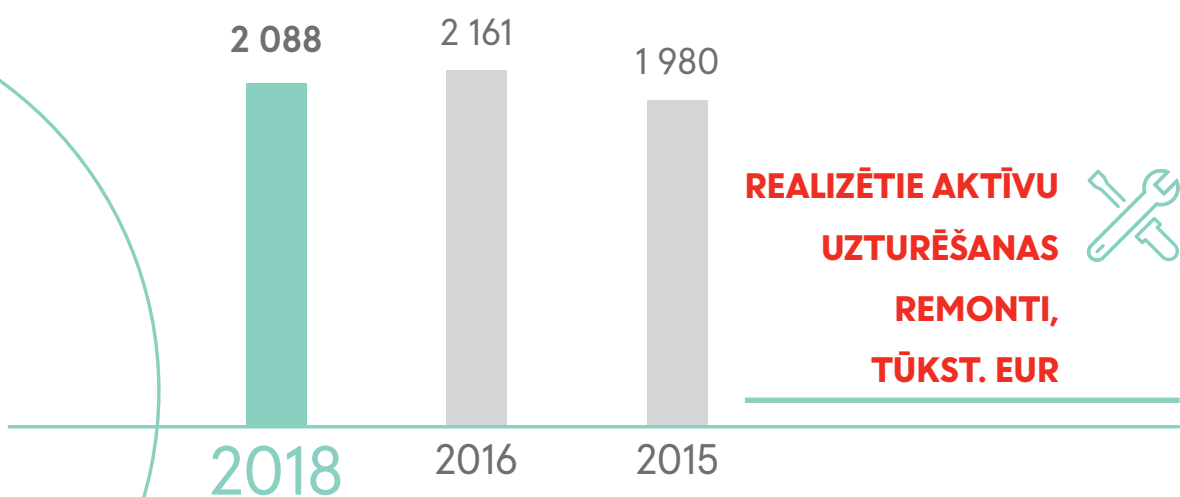
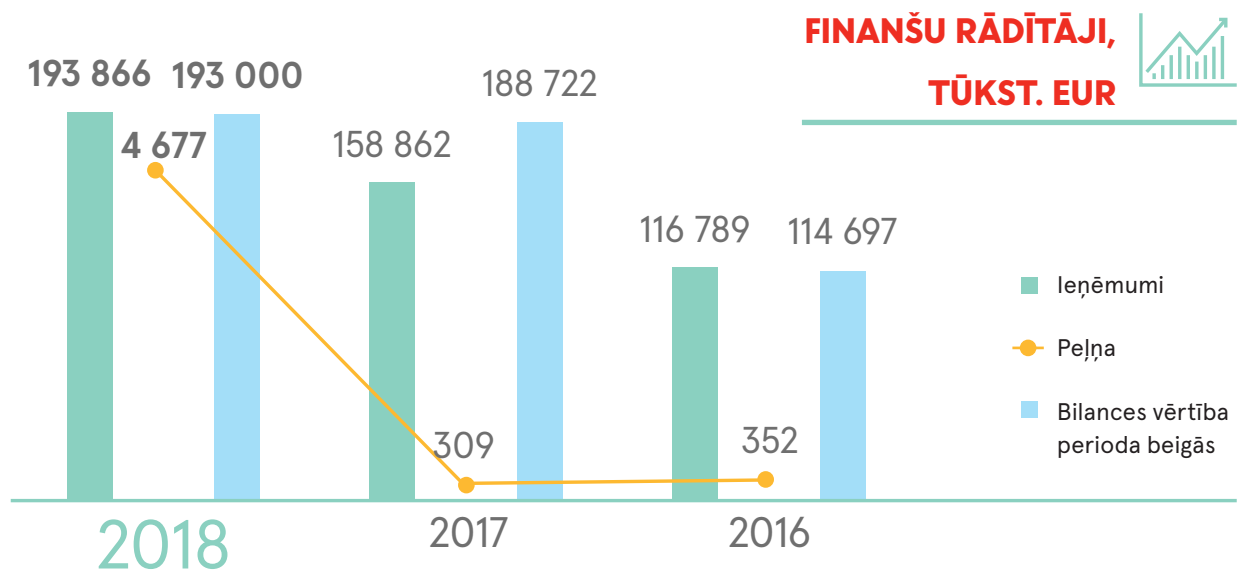
SABIEDRĪBĀ IR IZSTRĀDĀTA KVALITĀTES POLITIKA, KURĀ, PAMATOJOTIES UZ ENERĢĒTIKAS LIKUMU, ELEKTROENERĢIJAS TIRGUS LIKUMU UN TĪKLA KODEKSU, DEFINĒTAS ŠĀDAS SABIEDRĪBAS PAMATVĒRTĪBAS:

FAKTI 2018

102-7

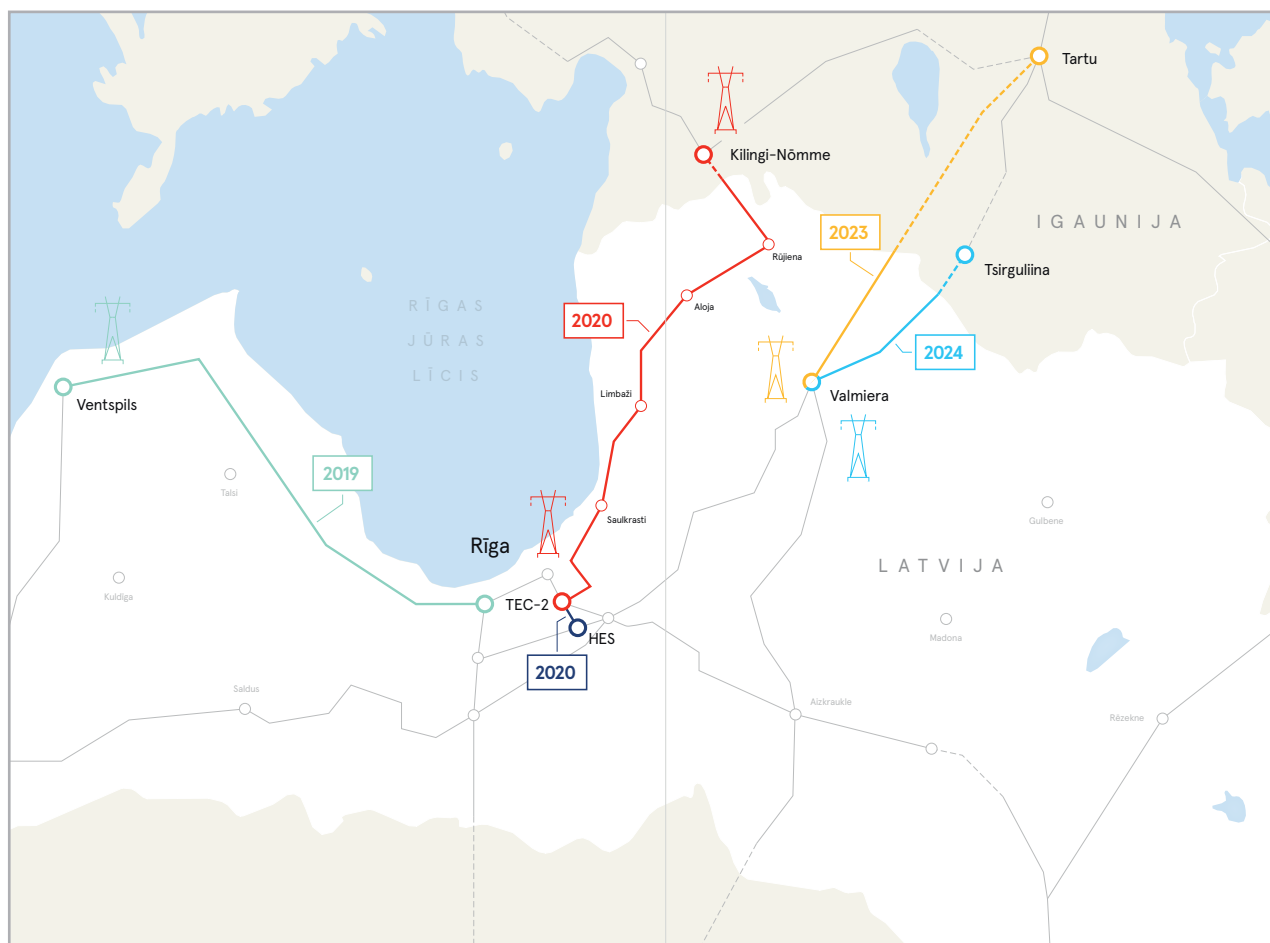
AKTUALITĀTES

○ Sāk darbu kopēja Baltijas balansēšanas tirgus darbība

Baltijas elektroenerģijas pārvades sistēmas operatori AST, Elering AS un LITGRID AB parakstījuši savstarpēju līgumu un no 2018. gada sākuma uzsāk kopēju Baltijas valstu enerģosistēmu balansēšanu un vienotu Baltijas balansēšanas tirgus darbību.

○ Starta Igaunijas – Latvijas trešā starpsavienojuma projektam

AST 1.februārī parakstīja līgumu ar pilnsabiedrību “EE-LV Interconnection” par projekta “Igaunijas – Latvijas trešais 330 kV starpsavienojums” elektropārvades līnijas projektēšanu un izbūvi. Paredzams, ka 65% no projekta kopējām – 74,3 miljoniem EUR – izmaksām tiks segti no Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu līdzekļiem.

○ Uzsāk darboties XBID

Pārrobežu tekošās dienas elektroenerģijas tirdzniecības risinājums (XBID) uzsāka darbu 2018. gada 12. jūnijā. Izmēģinot nozīmīgu soli uz vienota integrēta Eiropas iekšējā tirgus izveidi, īstenojot 10 vietējās ieviešanas projektus, XBID nodrošina nepārtrauktu elektroenerģijas tirdzniecību Austrijā, Beļģijā, Dānijā, Igaunijā, Somijā, Francijā, Vācijā, Latvijā, Lietuvā, Norvēģijā, Nīderlandē, Portugālē, Spānijā un Zviedrijā. Lielākā daļa pārējo Eiropas valstu 2019. gada pavasarī piedalīsies XBID darbības uzsākšanas otrajā "vilnī".

○ Starta Rīgas TEC-2 – Rīgas HES projektam

AST parakstījusi līgumu ar SIA "Energoremonts Rīga" par 330 kV elektropārvades līnijas "Rīgas TEC-2 – Rīgas HES" projektēšanas un izbūves darbu veikšanu. Paredzams, ka 50% no projekta kopējām – 10,5 miljoniem EUR – izmaksām tiks segti no Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu (Connecting Europe Facility) līdzekļiem.

○ Definēts Baltijas un Eiropas elektrotīklu sinhronizācijas scenārijs

Baltijas Enerģētikas tirgus un Infrastruktūras plāna (BEMIP) dalībvalstu augsta līmeņa darba grupa apstiprinājusi Baltijas valstu un kontinentālās Eiropas elektrotīklu sinhronizācijas tehnisko scenāriju, balstoties uz 2018. gadā Polijas Gdaņskas enerģētikas institūta veiktajām izpētēm. Saskaņā ar šo scenāriju sinhronizācijai tiks izmantots esošais Lietuvas un Polijas maiņstrāvas starpsavienojums "LitPol Link" un papildu kabelis jūrā starp Lietuvu un Poliju, kā arī sinhronie kompensatori visās Baltijas valstīs.

○ AST desmit gados attīstībā ieguldīs 396 miljonus eiro

AST laika posmā no 2019. līdz 2028. gadam attīstībā plāno ieguldīt 396 miljonus eiro, liecina Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (Regulatora) apstiprinātais Latvijas elektroenerģijas sistēmas desmit gadu attīstības plāns.

○ AST pamatkapitāla palielināšana

Saeima piekritusi AST pamatkapitāla palielināšanai par 57,4 miljoniem eiro – Saeimas 20. jūnijā pieņemtajā lēmumā norādīts, ka pamatkapitāla palielināšana nepieciešama, lai AST atmaksātu pagājušā gada nogalē valsts piešķirto aizdevumu dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora AS "Conexus Baltic Grid" ("Conexus") kapitāldaļu iegādei.

○ DARBA DEVĒJU TOPĀ KĀPUMS PAR 10 POZĪCIJĀM

Personāla atlases uzņēmuma "CV-Online Latvia" veiktajā aptaujā "TOP darba devējs 2018" AST atzīta par otru populārāko un novērtētāko darba devēju Latvijā starp enerģētikas uzņēmumiem. Topa kopvērtējumā AST ieņēma 13. pozīciju, gada laikā piedzīvojot izaugsmi par 10 vietām.

○ Platīns Ilgtspējas indeksā un Ģimenei draudzīgs komersants

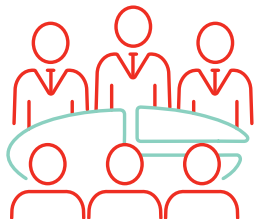
Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta rīkotajā ikgadējā "Ilgtspējas indeksā" ekspertu novērtējumā AST ir spērusi soli uz priekšu, iekļūstot Platīna kategorijā un vienlaikus arī saņemot Labklājības ministrijas piešķirto titulu "Ģimenei draudzīgs komersants". Saņemtais novērtējums apliecina augsto sociālās atbildības kultūru un uzņēmuma ilgtspējas sniegumu, kā arī atklātību un caurskatāmību uzņēmuma darbībā un komunikācijā.

UZŅĒMUMA PĀRVALDE UN STRUKTŪRA

102-18

STRUKTŪRA

AKCIONĀRU SAPULCE

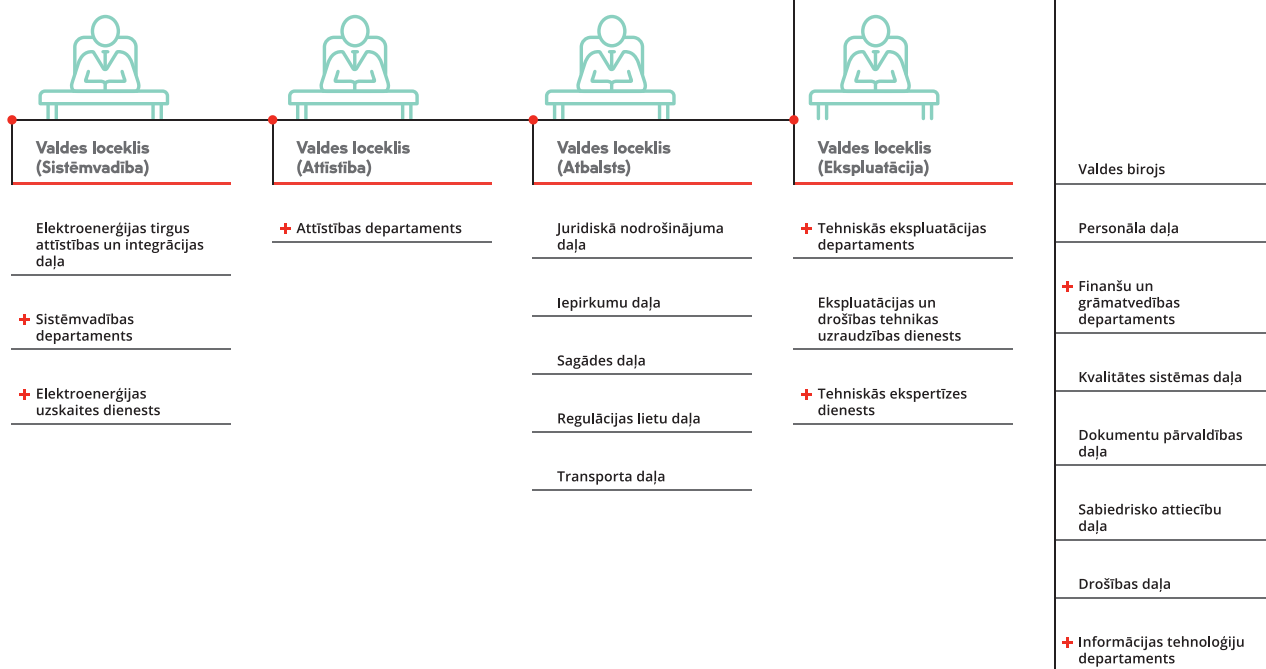

PADOME

Iekšējā audīta daļa

VALDES PRIEKŠSĒDĒTĀJS

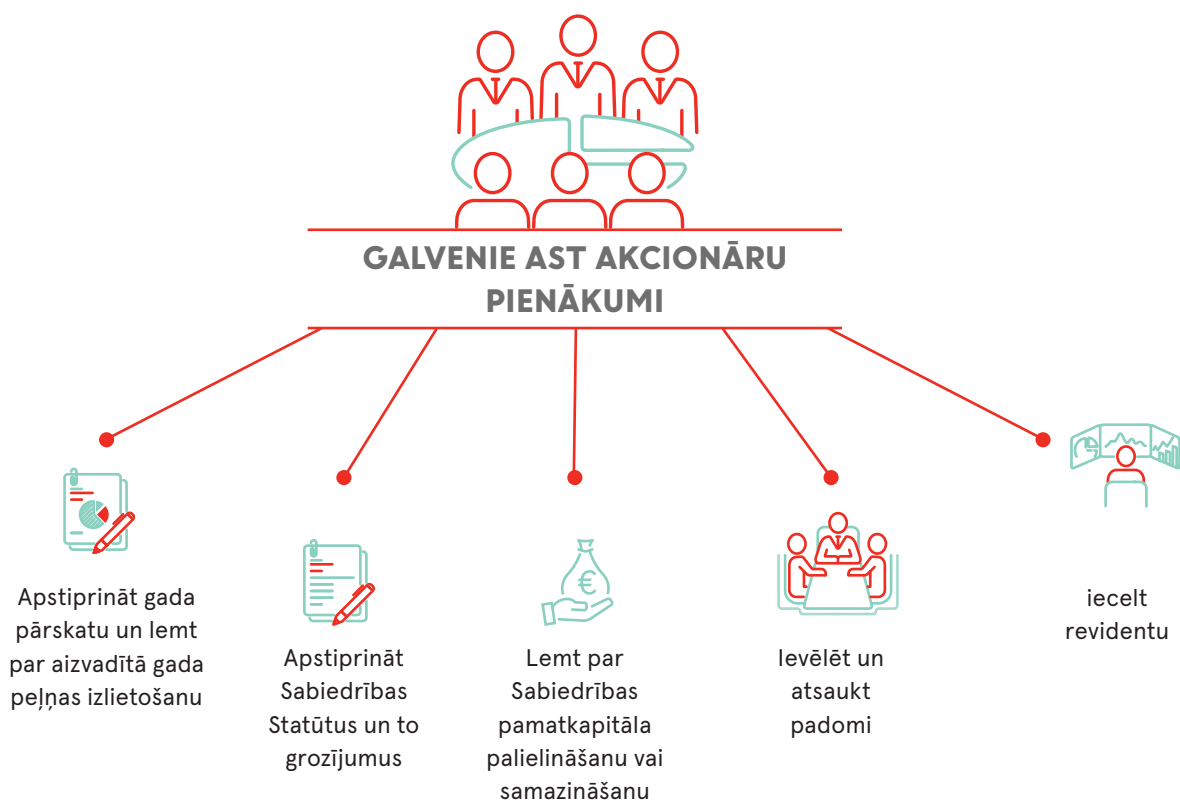

AKCIONĀRS

102-5

AST 100% kapitāldaļu pieder valstij, un to turētājs ir Latvijas Republikas Finanšu ministrija. Akcionāru sapulcē akcionāra intereses pārstāv Finanšu ministrijas valsts sekretārs vai viņa pilnvarota persona. Akcionāru sapulces tiek sasauktas, ievērojot Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma prasības un noteiktos termiņus.

2018. gadā notikušas 4 akcionāru sapulces, kurās izskatīti 18 darba kārtības jautājumi, starp kuriem būtiskākie pieņemtie lēmumi saistīti ar 2017. gada pārskata apstiprināšanu, revidenta apstiprināšanu, kā arī ar AST pamatkapitāla palielināšanu, statūtu grozījumiem, līdzdalības palielināšanu AS "Conexus Baltic Grid", AS "Augstsprieguma tīkls" 2019. gada budžetu un finanšu vadības plānu 2019. - 2028. gadam.

PADOME

102-26

Padome ir ievēlēta AST akcionāru sapulcē 2016. gada 18. oktobrī, un tās pilnvaru termiņš ir pieci gadi. Padomes sastāvā ir trīs locekļi – Vilnis Krēsliņš (padomes priekšsēdētājs), Jurijs Spiridonovs (padomes priekšsēdētāja vietnieks) un Olga Bogdanova (padomes locekle).

Visi padomes locekļi ir neatkarīgi speciālisti, kas nav saistīti ar uzņēmuma operatīvo darbību.

AST padome pildījusi savus pienākumus un pārraudzījusi kapitālsabiedrības un AST valdes darbību visos galvenajos darbības virzienos, kā arī pārraudzījusi, lai kapitālsabiedrība strādātu atbilstoši tās statūtiem, normatīvo aktu prasībām un akcionāru sapulces lēmumiem.

Kopumā 2018. gadā notikušas 17 padomes sēdes un pieņemts 61 lēmums.

Papildus Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteiktajiem uzdevumiem AST padome piedalījies vairāku

kapitālsabiedrības darbībai būtisku jautājumu izskatīšanā:

- līdzdalības palielināšana akciju sabiedrībā "Conexus Baltic Grid";
- pamatkapitāla palielināšana un aizdevumu atmaksa Valsts kasei;
- Baltijas valstu elektrotīklu sinhronizācijas ar kontinentālo Eiropu projekts;
- Baltijas enerģosistēmas izolētas darbības tests;
- kapitālieguldījumu plāna nomātajos pārvades aktīvos realizācijas gaita;
- pārvades sistēmas aktīvu pārņemšanas darījums;
- administratīvās ēkas rekonstrukcijas projekta virzība.

AST padome savu darbu organizē atbilstoši tās apstiprinātai kārtībai.

Nolikums pieejams uzņēmuma mājaslapā

<http://www.ast.lv/lv/content/padome>

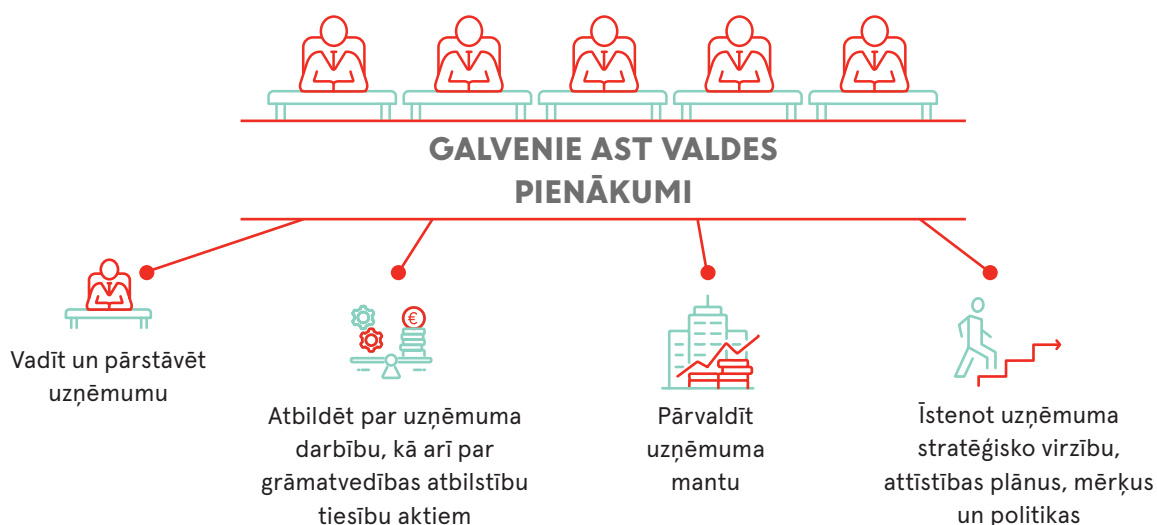
VALDE

AST valdē ir pieci locekļi, kuru, izvērtējot atbilstību nepieciešamajām kompetencēm, pieredzi un plānoto atbildības jomu, uz piecu gadu pilnvaru termiņu ievēlē padome.

Valde darbojas atbilstoši statūtiem un valdes nolikumam un atskaitās padomei. Visi valdes locekļi ir neatkarīgi savā darbībā, un valdes locekļiem nav līdzdalības sadarbības partneru vai saistīto uzņēmumu kapitālā.

Kopumā 2018. gadā notikušas 59 AST valdes sēdes, kuru ietvaros izskatīti 292 darbakārtības jautājumi un pieņemti 227 valdes lēmumi.

AST valdes nolikums ir pieejams uzņēmuma mājaslapā <http://www.ast.lv/lv/content/valde>

PADOMES UN VALDES ATALGOJUMA POLITIKA

Padomes un valdes atalgojums tiek noteikts saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu un uz tā pamata izdotajiem Ministru kabineta noteikumiem, Pārresoru koordinācijas centra vadlīnijām. Tiesību aktos ir noteikts vienots regulējums publiskas personas kapitālsabiedrību padomes un valdes locekļu atlīdzībai. Atlīdzības apmērs tiek noteikts, izvērtējot kapitālsabiedrības lielumu raksturojošos kritērijus, kapitālsabiedrības darbības rezultātus.

Uz AST padomes un valdes locekļiem nav attiecināms Darba koplīgums. Ar padomes un valdes locekļiem noslēgti pilnvarojuma līgumi, kas cita starpā paredz atsaukšanas pabalsta izmaksu trīs noteikto mēneša atlīdzību apmērā, ja pilnvarnieks tiek atsaukts no amata pirms termiņa beigām, tai skaitā reorganizācijas

vai likvidācijas gadījumā, un atsaukšanas iemesls nav saistīts ar pilnvaru pārkāpšanu, pienākumu neizpildi vai nepienācīgu izpildi, nespēju vadīt kapitālsabiedrību, kaitējuma nodarīšanu sabiedrības interesēm vai attiecīgi akcionāru sapulces vai padomes izteikto neuzticību.

Atalgojums par 2018. gadu AST padomes priekšsēdētājam ir 33 925 EUR, pārējiem padomes locekļiem – 30 500 EUR.

Atalgojums par 2018. gadu AST valdes priekšsēdētājam – 103 825 EUR, valdes loceklim (attīstība) – 94 547 EUR, valdes loceklim (ekspluatācija) – 93 814 EUR, valdes loceklim (atbalsts) – 93 609 EUR, valdes loceklim (sistēm vadība) – 94 177 EUR.

IEKŠĒJAIS AUDITS

102-56

AST iekšējā audita mērķis ir bez interešu konflikta sniegt uzņēmuma vadībai objektīvu novērtējumu par uzņēmuma risku vadības, kontroles un pārvaldības procesu efektivitāti, lai palielinātu organizācijas vērtību un pilnveidotu tās darbības. Iekšējais audits palīdz organizācijai sasniegt tās mērķus, ieviešot sistemātisku, disciplinētu pieeju, lai novērtētu un pilnveidotu riska vadības, kontroles un pārvaldības procesu efektivitāti.

Iekšējā audita funkciju AST nodrošina Iekšējā audita daļa (turpmāk – IAD), kas ir pastāvīga un neatkarīga AST struktūrvienība. Atbilstoši labākajai praksei IAD neatkarība tiek nodrošināta, īstenojot duālās pakļautības modeli: administratīvi IAD ir tiešā AST valdes priekšsēdētāja pakļautībā, bet funkcionāli – tiešā AST padomes pakļautībā. Līdz ar to uz IAD darbiniekiem

attiecas vispārējie AST darba kārtības noteikumi, tomēr galvenais IAD ziņojumu adresāts un snieguma vērtētājs ir padome.

Iekšējā audita darbība attiecas uz visiem AST riskiem, visiem procesiem, visām struktūrvienībām un visiem darbiniekiem. Kārtējā gada auditu plānu IAD sastāda, pamatojoties uz veikto risku novērtējumu un AST vadības noteiktām prioritātēm. Kārtējo gada iekšējā audita plānu apstiprina AST padome.

IAD profesionālās darbības vadlīnijas nosaka starptautiskā Iekšējo auditoru institūta apstiprinātā Iekšējā audita definīcija, Ētikas kodekss un Starptautiskie Iekšējā audita standarti. IAD pilnvaras, tiesības un pienākumi ir nostiprināti IAD nolikumā. IAD pārstāv Iekšējais auditors ar starptautiski atzītu sertifikātu (CIA).

DIVIDENŽU POLITIKA

201-1

Ievērojot to, ka AST ir valstij piederoša kapitālsabiedrība, dividendēs izmaksājamā daļa tiek noteikta saskaņā ar Ministru kabineta 2015. gada 22. decembra noteikumiem Nr.806 "Kārtība, kādā valsts kapitālsabiedrības, kurās valsts ir dalībnieks (akcionārs), prognozē un nosaka dividendēs izmaksājamo peļņas daļu un veic maksājumus valsts budžeta par valsts kapitāla izmantošanu".

2019. gadā (par 2018. pārskata gadu) dividendēs izmaksājamā peļņas daļa noteikta 77% apmērā no sabiedrības tīrās peļņas. Pārējā peļņas daļa tiek novirzīta sabiedrības attīstībai.

AST peļņas daļa, kas tiek izmaksāta dividendēs, tiek iemaksāta valsts budžetā, tādējādi sniedzot labumu visai sabiedrībai. Laika periodā no 2015. gada valsts budžetā dividendēs iemaksāti 5 199 tūkst. EUR.

Vilnis Krēsliņš,
padomes priekšsēdētājs

Juris Spiridonovs,
padomes priekšsēdētāja
vietnieks

Olga Bogdanova,
padomes locekle

TERMIŅI

18.10.2016.–18.10.2021.

18.10.2016.–18.10.2021.

18.10.2016.–18.10.2021.

LĪDZŠINĒJĀ PIEREDZE

Deviņus gadus ir bijis Latvijas Elektroenerģētiķu un Energobūvnieku asociācijas valdes priekšsēdētājs (patlaban - valdes padomnieks), savukārt kopš 2002. gada – Rīgas Tehniskās universitātes Valsts eksaminācijas komisijas priekšsēdētājs. Iepriekš plaši darbojies pētniecības jomā, tostarp Fizikālās enerģijas institūtā. Kopš izveidošanas 1992. gadā līdz pat likvidācijai 2006. gadā bijis Igaunijas – Latvijas – Lietuvas kopuzņēmuma SIA "Baltijas energosistēmu dispečeru centrs "DC Baltija"" direktors.

Ieņem finanšu ministres padomnieka stratēģiskajos jautājumos amatu, pārņemot nodokļu politiku, valsts budžetu, Eiropas Savienības fondu programmas, kā arī sniedzot priekšlikumus nodokļu politikas attīstībai. J. Spiridonovam ir vairāk nekā 10 gadu pieredze darbā valsts pārvaldē, tostarp kā valsts sekretāra vietniekam Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā un Ekonomikas ministrijā, kur darbs bija saistīts ar enerģētikas un vides politikas jautājumiem.

Vairāk nekā 10 gadu pieredze darbā valsts pārvaldē – Ekonomikas ministrijā. Patlaban viņa ieņem Finanšu ministrijas Nodokļu administrēšanas un sabiedrības interešu politikas departamenta direktores amatu, savukārt pirms tam bijusi Ekonomikas ministrijas Enerģijas tirgus un infrastruktūras departamenta direktore, valsts sekretāra vietnieka enerģētikas jautājumos pienākumu izpildītāja, gan arī divus gadus ieņēmusi Enerģijas tirgus un infrastruktūras departamenta direktora vietnieces un Enerģijas tirgus nodaļas vadītājas amatu.

IZGLĪTĪBA

Dr. sc. ing.

Dr. oec.

Dr. oec.

AST VALDE

Varis Boks,
valdes priekšsēdētājs

Imants Zviedris,
valdes loceklis ekspluatācijas jomā

TERMIŅI

01.04.2016.–30.03.2021.

09.02.2015.–08.02.2020.

LĪDŽINĒJĀ PIEREDZE

AST valdē darbojas kopš 2005. gada, par tās priekšsēdētāju iecelts 2011. gadā, bet kopumā dažādus vadošus amatus enerģētikas nozarē ieņem kopš 1993. gada. Pārstāv uzņēmumu dažādās starptautiskās organizācijās, bijis Eiropas Pārvades sistēmas operatoru apvienības ENTSO-E valdes loceklis (2013.–2015.), patlaban – ENTSO-E Asamblejas loceklis. Izglītību ieguvis Rīgas Politehniskajā institūtā 1989. gadā, pēc tam regulāri papildinājis zināšanas dažādās programmās Latvijā un ārpus valsts robežām.

AST ir atbildīgs par tehnisko politiku, uzņēmumā strādā kopš 1996. gada, dažādos vadošos amatos – no 1998. gada. No 2005. līdz 2011. gadam bija AST valdes priekšsēdētājs, no 2015. gada ir arī Latvijas Elektroenerģētiķu un Energobūvnieku asociācijas valdes loceklis. Izglītību ieguvis Rīgas Tehniskajā universitātē 1996. gadā, pēc tam regulāri papildinājis zināšanas dažādās programmās Latvijā un ārpus valsts robežām.

IZGLĪTĪBA

Mg. sc. ing.

Dipl. ing.

Arnis Staltmanis,
valdes loceklis attīstības jomā

08.04.2016.–07.04.2021.

Elektroenerģijas pārvades jomā strādā kopš 1993. gada, t.sk. guvis trīs gadu darba pieredzi Lielbritānijas PSO, dažādos vadošos amatos – kopš 2001. gada, bet uzņēmuma valdē iecelts 2011. gadā.

Mg. sc. ing. MBA

Gatis Junghāns,
valdes loceklis sistēm vadības jomā

25.04.2016.–24.04.2021.

Guvis vairāk nekā 10 gadu ilgu uzņēmumu vadības pieredzi Latvijā, Lietuvā un Igaunijā, bet kopumā enerģētikas industrijā strādā kopš 2000. gada. Patlaban Gatis Junghāns ir arī Rīgas Tehniskās universitātes asociētais profesors un Pasaules Enerģijas Padomes Latvijas Nacionālās komitejas valdes loceklis.

Dr. sc. ing.

Mārcis Kauliņš,
valdes loceklis atbalsta jomā

01.05.2016.–30.04.2021.

Savas profesionālās gaitas ar enerģētiku saista kopš 2011. gada, iepriekš strādājis nekustamo īpašumu attīstības un transporta nozarē.

Mg. iur.

IEKŠĒJĀS KONTROLES SISTĒMA UN RISKU VADĪBA

102-11

102-30

102-33

102-34

102-56

IEKŠĒJĀS KONTROLES SISTĒMA

Lai nodrošinātu AST darba plāna realizāciju un mērķu sasniegšanu, sekmīgu darbības pārraudzību un efektivitāti, AST ir izveidota un pastāvīgi tiek pilnveidota iekšējās kontroles sistēma. Tā veidota saskaņā ar standartu ISO 9001; ISO 14001; ISO 50001 un OHSAS 18001 prasībām, ietverot AST darbībai saistošos tiesību aktus. AST iekšējos procesus un esošo kontroles mehānismu efektivitāti regulāri izvērtē Integrētās vadības sistēmas audits, sertifikācijas institūcijas DNV GL uzraudzības audits un iekšējā audita daļa.

2018. gadā:

- realizējot Integrētās vadības sistēmas iekšējo auditu programmu, tika fiksētas 16 II kategorijas neatbilstības, 107 novērojumi, 12 ieteikumi un 14 pozitīvi novērojumi;
- sertifikācijas uzraudzības auditu veica sertifikācijas institūcija DNV GL, neatbilstības netika konstatētas, fiksēti 3 novērojumi un fiksētas 5 pilnveidošanas iespējas. Kopējais vērtējums – četri (4) 5 ballu sistēmā. Audita nozīmīgā joma – “Risku pārvaldība”. Vadības sistēma tiek atzīta par efektīvu un atbilstošu standartiem.

AST veicina uz godprātīgiem principiem balstītu komercdarbību, atbilstību ētikas normām, kā arī veic nepieciešamās darbības, lai novērstu koruptīvas un krāpnieciskas darbības riskus un veicinātu kontroles vides pilnveidi.

DARBA PROCESU EFEKTIVITĀTE

AST procesu efektivitātei ir noteikta integrēta iekšējās kontroles sistēma. Visos AST līmeņos ir noteiktas konkrētas atbildīgās personas par kontroļu izveidi un veikšanu. Procesu kārtībās ir noteikti procesu kritēriji, kas pastāvīgi tiek uzraudzīti, lai realizētie procesi būtu efektīvi. Atkāpes tiek operatīvi apspriestas, rosināti

korektīvi vai preventīvi pasākumi. Operatīvai vadībai ir noteikta efektīva komunikācija AST.

Lai turpinātu pilnveidoties un attīstīties, 2018. gadā ir veikts AST procesu efektivitātes audits un apstiprināts pasākumu plāns procesu pilnveidošanai.

ZIŅOŠANA

Ziņošana ietver gan iekšējos, gan ārējos ziņojumus par finanšu un nefinanšu darbību, pamatdarbību un attīstību, elektroenerģijas pārvades sistēmas vadību (t.sk. elektroenerģijas tirgus pārskatus) un snieguma efektivitāti. Sniegtās informācijas ticamība nodrošina AST vadību un atbildīgos darbiniekus ar precīzu un pilnīgu informāciju, kas tiek izmantota lēmumu pieņemšanā un uzņēmuma darbības realizācijā un uzraudzībā. Ārējie

ziņojumi nodrošina AST ieinteresēto pušu informētību par uzņēmuma finansiālo stāvokli un darbības rezultātiem.

INFORMĀCIJAS APMAIŅA UN SAZIŅA

AST iekšējā un ārējā komunikācija un kontroles sistēma nodrošina efektīvu un savlaicīgu komunikāciju, pārbaudītu, precīzu un ticamu informāciju gan AST iekšienē, gan saziņā ar ārējām ieinteresētajām pusēm.

AST vadība regulāri informē darbiniekus gan par ilgtermiņa, gan īstermiņa mērķiem, darbu plāniem un aktuālajiem darba uzdevumiem.

Galvenie informācijas apmaiņas un saziņas kanāli ir ieviestās un uzturētās informācijas sistēmas (dokumentu vadības sistēma, resursu pārvaldības sistēma, dispečervadības sistēma, datu bāzes un

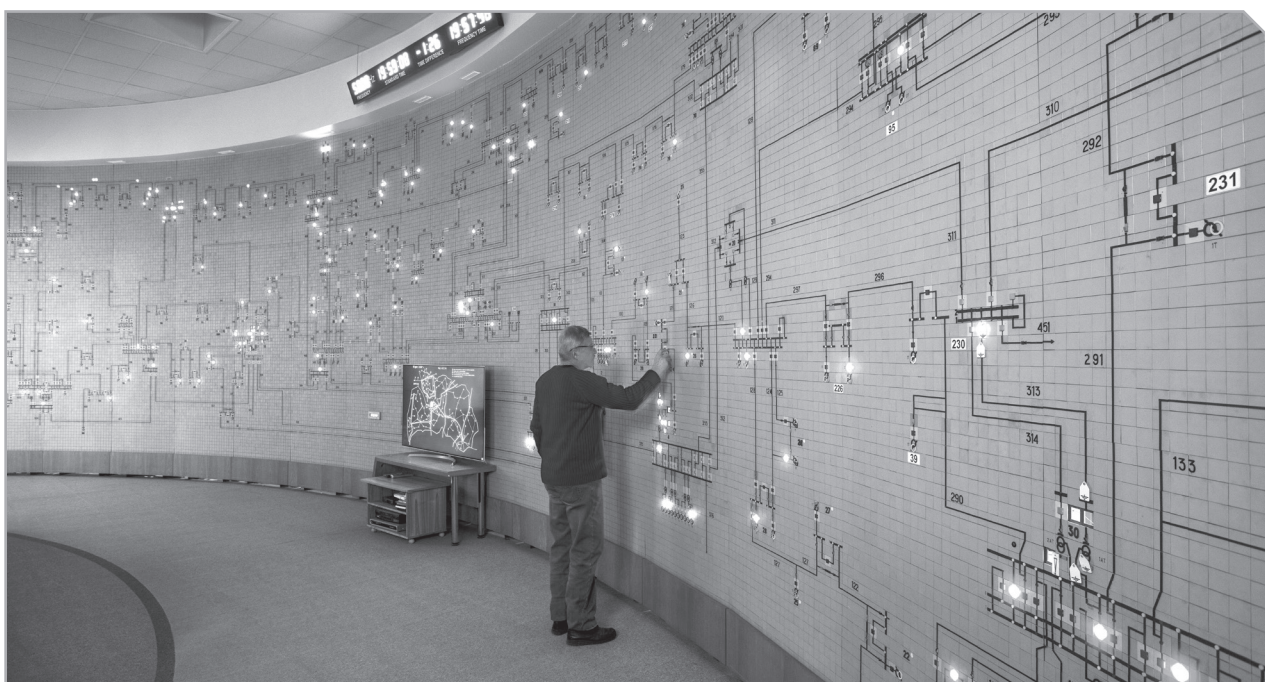
speciālās tehnoloģiskās informācijas sistēmas), e-pasts un telefonsakari, intranets (AST interneta vietne, iekšējā interneta vietne darbinieku vajadzībām), žurnāls "Energija un pasaule", darbinieku forumi un semināri. Lai nodrošinātu atgriezenisko saiti, tiek veiktas viedokļu aptaujas, darbinieku attīstības pārrunas un kompetenču vērtēšana. Tiek veidoti tematiskie forumi "Energijas launags", kuros deleģē pārstāvjus ar dažādām prasmēm, iemaņām un kompetencēm, lai nodrošinātu darbinieku vispārējo zināšanu paplašināšanu, viedokļu un pieredzes apmaiņu. Saistībā ar līderisma principiem tiek veicināta darbinieku motivāciju un iesaiste lēmumu pieņemšanā.

UZRAUDZĪBA

AST vadība atbild par regulāru kontroļu novērtēšanu un uzlabošanu. Savukārt vadības darba izpildes uzraudzību veic padome (līdz padomes izveidošanai 2016. gada oktobrī – akcionāru sapulce) un leksējais audits (sk. sadaļu leksējais audits). Atsevišķos gadījumos pārliecības gūšanai papildus tiek piesaistīti ārējie revidenti, kas atbilstoši vadības uzdevumam veic konkrētu jomu auditu un sniedz atzinumu un/vai ieteikumus. Atbilstoši Gada pārskatu likumam Sabiedrības finanšu pārskatu revīziju veic neatkarīgs zvērinātais revidents.

Papildus iepriekš minētajam Sabiedrības uzraudzību veic SPRK. Sabiedrība katru gadu SPRK iesniedz dokumentus, kas apliecina AST atbilstību sertificēšanas prasībām, neatkarīga auditora atzinumu par AST finanšu risku izvērtējumu, sertificēta informācijas tehnoloģiju (sistēmu) auditora atzinumu par to, ka tiek nodrošināta komerciālās informācijas konfidencialitāte.

Visas minētās institūcijas ir neatkarīgas savā darbībā.

RISKU PĀRVALDĪBA

Lai nodrošinātu ilgtspējīgu darbību un attīstību, AST nepārtraukti pilnveido risku pārvaldības procesus. Līdz šim risku pārvaldība bija iekļauta iekšējās kontroles dokumentācijā, taču 2015. gadā tika aktualizēts kvalitātes pārvaldības standarts ISO 9001:2015, kā ietvaros jaunajā standarta redakcijā tika būtiski akcentēta risku pārvaldība organizācijas snieguma pārraudzībā.

Jauno nosacījumu realizācijā, lai nodrošinātu vienotu pieeju risku pārvaldībā visās AST darbības jomās, 2017. gadā AST izstrādāja un noteica risku pārvaldības vadlīnijas.

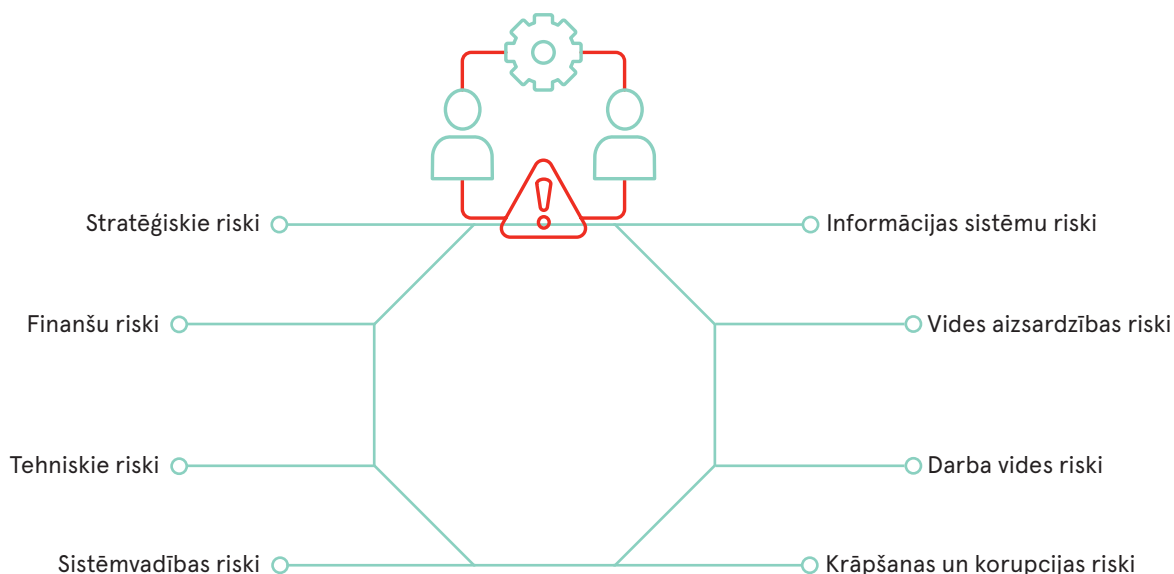
Atbilstoši apstiprinātajām Vadlīnijām AS "Augstsprieguma tīkls" risku pārvaldībai (NOP-1-026) AST riski tiek strukturēti 8 riska jomās. 2018. gadā ir aktualizēti un

apstiprināti 3 jomu risku pārvaldības noteikumi: Vides risku novērtējuma metodika (ID-82-005), Krāpšanas un korupcijas risku pārvaldības noteikumi (NOP-1-024) un Tehnisko risku pārvaldības noteikumi (NOP-1-28).

2018. gadā tika uzsākts darbs pie Sistēm vadības risku pārvaldības noteikumu (NOP-1-31) izstrādes un Finanšu risku pārvaldības noteikumu (NOP-1-32) aktualizācijas, taču to pabeigšana un apstiprināšana veikta 2019. gada I ceturksnī.

Kopumā jāsecina, ka ieviestā risku pārvaldība ir adekvāta, identificētie riski ir labi pārraudzīti, ieviestās kontroles pārsvarā ir ļoti efektīvas, kas rezultējas zemos riska izpausmes līmeņos.

AST BŪTISKĀKIE RISKI IR IEDALĪTI ASTOŅĀS GALVENAJĀS RISKU JOMĀS

AST kā sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs iepirkumu procedūras organizē saskaņā ar Latvijas Republikas Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likumu. AST ir būtiski nodrošināt augstu izmaksu efektivitāti, un viens no veidiem, kā to panākt, ir maksimāli veicināt godīgu konkurenci. Saimnieciskās darbības nodrošināšanai AST veic būvdarbu, preču un pakalpojumu iegādi.

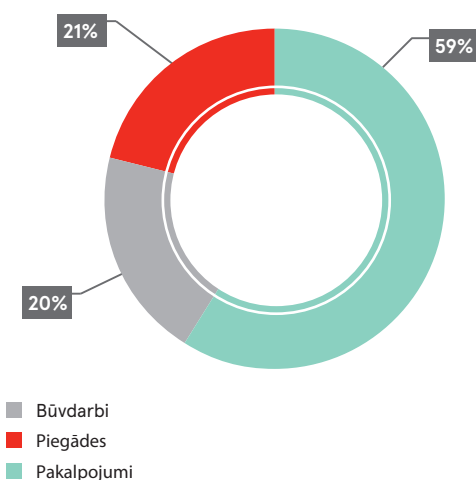
Papildus iepriekš minētajām likuma prasībām iepirkumu procedūras tiek organizētas, ievērojot AST iekšējās procedūras un kārtības, nodrošinot iepirkuma procedūru caurspīdīgumu un novēršot korupcijas risku.

2018. gads iepirkumu organizēšanā ir bijis sarežģīts un bieži vien ilgstošs process. Iepirkuma mērķis ir nodrošināt Uzņēmuma līdzekļu izmantošanu, ievērojot tādu principus kā pārredzamība, efektivitāte, tirgus dalībnieku godīga konkurence un vienlīdzīga attieksme pret tiem, tādējādi samazinot iespējamās krāpšanas un korupcijas riskus. Iepirkumu nolikumu sagatavošanas posmos tiek ievērotas "Pamatnoteikumi iepirkumu procedūrām" prasības un Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likuma un Eiropas Savienības direktīvu prasības.

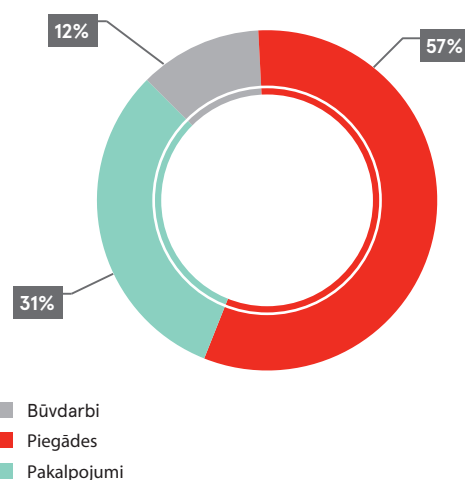
Iepirkuma procedūrās, kur iespējams, AST ievēro zaļā iepirkuma principus (papildus preču vai pakalpojuma cenai tiek vērtētas dzīves cikla izmaksas vai dzīves cikla izmaksu elementi, kas ietver, piemēram, ar iegādi saistītas izmaksas, lietošanas izmaksas (piemēram, elektroenerģijas un citu resursu patēriņš), apkopes izmaksas, aprites cikla beigu izmaksas (piemēram, savākšanas un reģenerācijas izmaksas). AST ievēro Latvijas Republikas Ministru kabineta 2017. gada 20. jūnija noteikumos Nr.353 "Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un tā piemērošanas kārtība" 1. pielikumā uzskaitītās preču un pakalpojumu grupas, kurām ir obligāti piemērojams zaļais publiskais iepirkums.

2018.gadā noslēgto iepirkumu līgumu skaits ir 197, t.sk. 23 būvdarbu līgumi, 112 pakalpojumu līgumi un 62 piegādes līgumi. No tiem astoņi transformatora līgumi un divi transporta līgumi ir definēti kā zaļie iepirkumi, jo tiem tiek aprēķinātas dzīves cikla izmaksas.

IEPIRKUMA LĪGUMI 2017. GADĀ

IEPIRKUMA LĪGUMI 2018. GADĀ

Avots: AST

KORPORATĪVĀ SOCIĀLĀ ATBILDĪBA

AST kopš 2017. gada ir izstrādāta un apstiprināta korporatīvās sociālās atbildības (KSA) politika ar nolūku sekmēt AST ilgtspējīgu attīstību, sasniedzot augstu klientu apmierinātību un lojalitāti, darbinieku motivāciju un produktivitāti, sadarbību ar sabiedrību un valsts institūcijām.

Izstrādājot AST Korporatīvās sociālās atbildības politiku, vērā tika ņemti Apvienoto Nāciju organizācijas Globālā līguma un korporatīvās sociālās atbildības desmit pamatprincipi, kas rosina organizācijas ievērot cilvēktiesības un darba apstākļus, saudzēt vidi un vērsties pret korupciju.

- Aņņemšanās dot ieguldījumu ilgtspējīgai ekonomikas izaugsmei, pievēršot uzmanību darbinieku, viņu

ģimeņu un apkārt esošās sabiedrības labklājībai, tajā skaitā vides aizsardzībai

- Domāšanas veida un attieksmes maiņa – atbalsta nevis patērētāju sabiedrības vērtības, bet atbildīgu un pamatotu patēriņu

Lai atbalstītu KSA labo praksi un veicinātu sabiedrības labklājības paaugstināšanu, AST savas KSA aktivitātes īsteno šādos virzienos:

- Zinātne un izglītība
- Vide un darba aizsardzība
- Sociālais atbalsts un atbildība pret darbiniekiem
- Sabiedrība

AST VĒRTĪBAS

KSA VIRZIENI

GODĪGI

SABIEDRĪBA

GUDRI

IZGLĪTĪBA
ZINĀTNE

ATBILDĪGI

VIDE
DARBA
AIZSARDZĪBA

KOPĪGI

DARBINIEKI

SABIEDRĪBA

Atbalstīt un sniegt pozitīvu ieguldījumu sabiedrībā un apkārtnē, kurā darbojamies

- Dalība projektā Latvija strādā – AST pievienojas mērķim piesaistīt ārzemēs dzīvojošos Latvijas valsts piederīgos darbam Latvijā <http://latvijastrada.lv>
- Pirmo reizi dalība gaismas festivālā Staro Rīga ar objektu Enerģija kustībā
- Sporta zāles nodošana bezatlīdzības lietošanā bērnu, jauniešu, invalīdu sportošanai
- Sadarbībā ar Ziedot.lv īstenota kampaņa “Mantu otrā dzīve” – darbinieki gada laikā saziedo vairākus kubikmetrus apģērbu, apavu, rotaļlietu, kā arī bērnu, mājas un skolas lietu
- Sadarbībā ar Valsts Asinsdonoru centru organizētas Donoru dienas – ziedojoši 15 litrus asiņu, ir palīdzēti 100 cilvēkiem

IZGLĪTĪBA ZINĀTNE

Ieguldījums izglītības un zinātnes nozarē, veicinot eksakto virzienu

- Iesaiste RTU zinātniskajā darbā, cieša sadarbība ar Enerģētikas institūtu
- Dalība RTU Karjeras dienās
- Ēnu dienā vairāk nekā 30 bērni iepazīna uzņēmumu visā Latvijā
- Atvērto durvju diena
- Studiju noslēguma darbu konkurss sadarbībā ar LEAA

VIDE DARBA AIZSARDZĪBA

Pakāpeniski samazināt savas darbības ietekmi uz apkārtējo vidi – ilgtermiņā saudzēt vidi un rūpēties par to

- Zaļā iepirkuma ieviešana
- Negatīvās ietekmes uz vidi nepārtraukta ierobežošana un mazināšana, samazinot piesārņojošo vielu emisiju
- Jaunu, videi draudzīgu tehnoloģiju ieviešana un izmantošana elektroenerģijas pārvadē un piegādē
- Darba vides riska samazināšana vai novēršana, organizējot darbiniekiem drošu darba vidi

DARBINIEKI

Iedvesmot ikvienu darbinieku izaugsmei un izcilībai, cienīt un ievērot darba un cilvēktiesības

- Izglītojoši motivējošs virziens
 - Intelektuāls semināru cikls Enerģijas launags
 - Darba veterānu godināšana
- Aktīvi, veselīgi sportiskais virziens
 - Sporta spēles, novusa čempionāts
 - Spiningošanas sacensības, biatlona sacensības, sacensības basketbolā, volejbolā, velo maratons
 - Lattelecom Rīga Maratons
 - Sporta zāles nodrošināšana
- Sociāli atbildīgs virziens
- Nestrādājošo pensionāru pasākums
- Koris Volta

Dāvinājuma (ziedojuma) saņēmēji	Reģistrācijas numurs	Dāvinājums (ziedojums)	Summa (EUR)
2018			
Biedrība "VHB Latvija"	40008264800	Sporta zāles nodošana bezatlīdzības lietošanā	-
Biedrība "Latvijas Invalīdu sēdvolejbola asociācija"	40008097814	Sporta zāles nodošana bezatlīdzības lietošanā	-
Ēdoles pamatskola	40003575567	Ēdoles pamatskolas divu tautisko deju kolektīvu piedalīšanās svētkos "Latvju bērni danci veda" Jelgavā	600
Biedrība "Latvijas Elektroenerģētiķu un Energobūvnieku asociācija"	40008116388	Studentu noslēguma darbu konkursa laureātu apbalvošanai	750
Biedrība "Daiļrade"	40008202656	Deju kolektīvam "Daiļrade" Nīcas mēteļu izgatavošanai	1900
2017			
Biedrība "Latvijas Elektroenerģētiķu un Energobūvnieku asociācija"	40008116388	Studentu noslēguma darbu konkursa laureātu apbalvošanai	750

APBALVOJUMI

Sabiedrība piedalās Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta rīkotajā ikgadējā "Ilgtspējas indeksā", 2019. gadā iegūta platīna godalga (vērtējums par 2018. gadu). Savukārt vērtējumā par 2018. gadu ir ievērojami uzlabots sniegums, AST ierindojoties Platīna kategorijā. Vienlaikus arī saņemts Labklājības ministrijas tituls "Ģimenei draudzīgs komersants". Saņemtie novērtējumi apliecina augsto sociālās atbildības kultūru un uzņēmuma ilgtspējas sniegumu, kā arī atklātību un caurskatāmību uzņēmuma darbībā un komunikācijā.

Personāla atlases uzņēmuma "CV-Online Latvia" veiktajā aptaujā "TOP darba devējs 2018" AST atzīta par otru populārāko un novērtētāko darba devēju Latvijā starp enerģētikas uzņēmumiem. Topa kopvērtējumā AST ieņem 13. pozīciju, gada laikā piedzīvojot izaugsmi par 10 vietām.

SADARBĪBA AR IEINTERESĒTAJĀM PUSĒM

Sagatavojot ilgtspējas pārskatu par 2018. gadu saskaņā ar GRI standartu, AST balstījās gan uz savu skatījumu par nozīmīgajiem ilgtspējas aspektiem, gan uz ietekmes pušu novērtējumu, kas tika veikts ar vairāk nekā 25 intervijām (9 klienti un 16 sadarbības partneri).

Sākotnēji tika identificēti piegādātāji, klienti, kā arī citi partneri, kuriem ir vislielākā abpusējā ietekme ar AST. Tāpat tika definētas gan iekšējās, gan ārējās ieinteresētās puses. Balstoties uz šo izpēti, tika noteikti katras

ietekmes puses nozīmīgākie pārstāvji, kuru viedokļi ir apzināti šī ilgtspējas pārskata sagatavošanas procesā. Būtiskāko ar AST darbību saistīto ekonomisko, sociālo un vides aspektu izzināšanai AST veica izpēti un intervijas identificētajām un atlasītajām ietekmes pusēm.

Tika identificēti katras ietekmes puses nozīmīgākie pārstāvji, kuru viedokļi ir apzināti GRI pārskata sagatavošanas procesā.

102-40

102-42

102-43

102-44

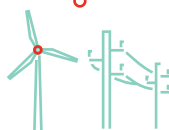
ĀRĒJĀS IEINTERESĒTĀS PUSES

Klienti

Piegādātāji

Sadarbības partneri

Arodbiedrība

Asociācijas

Mediji

Valsts
institūcijas

Izglītības
iestādes

Vietējā kopiena –
pašvaldības

Ārējās ieinteresētās puses

Būtiski temati/ilgtspējas aspekti

Klienti

- Pārvades sistēmas lietotāji:
AS "Sadales tīkls"
SIA "Cemex"
VAS "Latvijas Dzelzceļš"
SIA "Vats"
- Elektroenerģijas ražotāji:
AS "Latvenergo"
AS "Rīgas Siltums"
- Elektroenerģijas tirgotāji:
SIA "Enefit"
SIA "Imlitex Latvija"
Inter RAO

- Sniegto pakalpojumu kvalitāte
- Klientu apmierinātība ar uzņēmumu, tā pakalpojumiem, apkalpošanu, informācijas pieejamību un saturu
- Norēķinu iespējas un pakalpojumi
- Pakalpojumu pieejamība un efektivitāte
- Neplānoto atslēgumu biežuma un ilguma samazināšana
- Caurskatāma, taisnīga un ētiska mārketinga un komunikācijas prakse
- Atbilstība normatīvo aktu prasībām un godīga konkurence
- Ārkārtas situāciju pārvaldīšanas plāni

Piegādātāji

- Būvniecības uzņēmumi:
AS "Empower"
SIA "Latvijas energoceltnieks"
SIA "Ditra networks"
SIA "Energoremonts Rīga"

- Skaidri un atklāti iepirkumu konkursi
- Elektroenerģijas starpsavienojumu attīstība

Sadarbības partneri

- Pārvades aktīvu īpašnieks:
LET
- Pārvades sistēmas operators:
AS "Elering"

- Elektroenerģijas starpsavienojumu attīstība
- Iesaiste enerģētikas nozares politikas veidošanā

Arodbiedrība

- LAB "Energija"

- Darba koplīgums, veselīga un droša darba vide, darba devēja un darbinieku tiesības un atbildība
- Darbinieku produktivitāte un motivācija, kompetences, atalgojums un labklājība
- Datu drošība

Asociācijas

- Latvijas elektroenerģētiķu un energobūvnieku asociācija
- Latvijas Personāla vadīšanas asociācija

- Latvijas un ES enerģētikas politika un normatīvā vide
- Enerģētikas nozares attīstības tendences un inovācijas
- Atbilstība normatīvo aktu prasībām un godīga konkurence

Mediji

- LETA
- Dienas Bizness

- Uzņēmuma pamatdarbība un pārvaldība
- Latvijas un ES enerģētikas politikas aktualitātes
- Ārkārtas situāciju pārvaldīšanas plāni
- Darbinieku veselība un drošība
- Pakalpojumu pieejamība un efektivitāte

Valsts institūcijas

- Sabiedriskās pakalpojumu regulēšanas komisijas padome (SPRK)
- Ekonomikas ministrija

- Latvijas un ES enerģētikas politikas attīstība un regulējošās normas
- Ārkārtas situāciju pārvaldīšanas plāni
- Atbilstība normatīvo aktu prasībām

Izglītības iestādes

- RTU

- Darba tirgus prasībām atbilstošas izglītības programmas
- Izglītojošu materiālu saturs bērniem un jauniešiem
- Ieguldījums sabiedrības labklājības veicināšanā un KSA aktivitātes
- Iesaiste enerģētikas nozares politikas veidošanā
- Caurskatāma, taisnīga un ētiska mārketinga un komunikācijas prakse
- Informācijas pieejamība

Vietējā kopiena – pašvaldības

- Salaspils

- KSA aktivitātes
- Vides aizsardzība, ražotņu modernizācijas un elektrotīkla infrastruktūras projekti
- Pakalpojumu nodrošināšana un problēmsituāciju risināšana

IEKŠĒJĀS IEINTERESĒTĀS PUSES

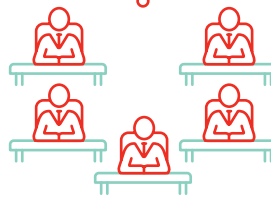

Akcionārs un padome

Latvijas Republikas Finanšu ministrija

Padomes locekļi

Valde

Darbinieki

Iekšējās ieinteresētās puses

- Akcionārs un padome
- Latvijas Republikas Finanšu ministrija
- Padomes locekļi

Valde

Darbinieki

Būtiski temati/ilgtspējas aspekti

- Stratēģija, pārvaldība, investīcijas un darbības rezultāti
 - Atbilstība normatīvo aktu prasībām un godīga konkurence
 - Iesaiste enerģētikas nozares politikas veidošanā
 - AST ieguldījums valsts ekonomikā
 - Ieguldījums sabiedrības labklājības veicināšanā un KSA aktivitātēs
 - Ārkārtas situāciju pārvaldīšanas plāni
-
- Stratēģija, pārvaldība, investīcijas un darbības rezultāti
 - Atbilstība normatīvo aktu prasībām un godīga konkurence
 - Iesaiste enerģētikas nozares politikas veidošanā
 - AST ieguldījums valsts ekonomikā
 - Ieguldījums sabiedrības labklājības veicināšanā un KSA aktivitātēs
 - Ārkārtas situāciju pārvaldīšanas plāni
-
- Darba koplīgums, veselīga un droša darba vide, darba devēja un darbinieku tiesības un atbildība
 - Darbinieku produktivitāte un motivācija, kompetences, atalgojums un labklājība
 - Datu drošība

DARBĪBA NOZARES UN SABIEDRISKAJĀS ORGANIZĀCIJĀS

102-13

LEEA

Dalība biedrībā sniedz iespēju piedalīties elektroenerģētikas un energobūvniecības tiesību aktu, politikas dokumentu un standartu izvērtēšanā un pilnveidē, personāla sertifikācijas un apmācības programmu organizēšanā, ar elektroenerģētiku saistītu zinātnisku pētījumu veikšanā un zinātniski tehnisku pasākumu organizēšanā, kā arī sadarboties ar elektroenerģētikas virziena mācību iestādēm.

AST pārstāvji regulāri piedalās LEEA sēdēs, lai nodrošinātu viedokļu apmaiņu par aktualitātēm enerģētikā, tajā skaitā par energodrošību.

2016

Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūts

AST ir institūta korporatīvais biedrs kopš 2016. gada un iesaistās tā darbībā, piedaloties ikgadējā Ilgtspējas indeksa izvērtējumā, gadu no gada uzlabojot savu sniegumu tajā, kā arī piedalās institūta organizētajos labās prakses apmaiņas pasākumos (semināri, apmācības, Atbildīga biznesa nedēļa).

2009

ENTSOe

Dalība Eiropas Pārvades sistēmas operatora asociācijā sniedz iespēju piedalīties tiesību aktu, politikas dokumentu izstrādē Eiropas līmenī. Asociācijā tiek pārstāvētas 36 valstis un 43 pārvades sistēmas operatori. Tās mērķis ir strādāt pie gāzes un elektrības tirgus liberalizēšanas Eiropas Savienībā.

Pasaules Enerģijas padomes Latvijas nacionālā komiteja

AST ir biedrs kopš 2016. gada augusta. Dalība PEP LNK nodrošina informāciju par energoresursu izpēti, ieguvu, transportu, pārveidi un efektīvu izmantošanu gan nacionālā, gan starptautiskā mērogā.

2015

Latvijas Testēšanas laboratoriju asociācija

Lai uzturētu akreditētās AST ķīmijas laboratorijas kvalitāti, kompetenci un atbilstību starptautisko standartu prasībām, AST 2015. gada maijā kļuva par biedrības "Latvijas Testēšanas laboratoriju asociācija" biedru

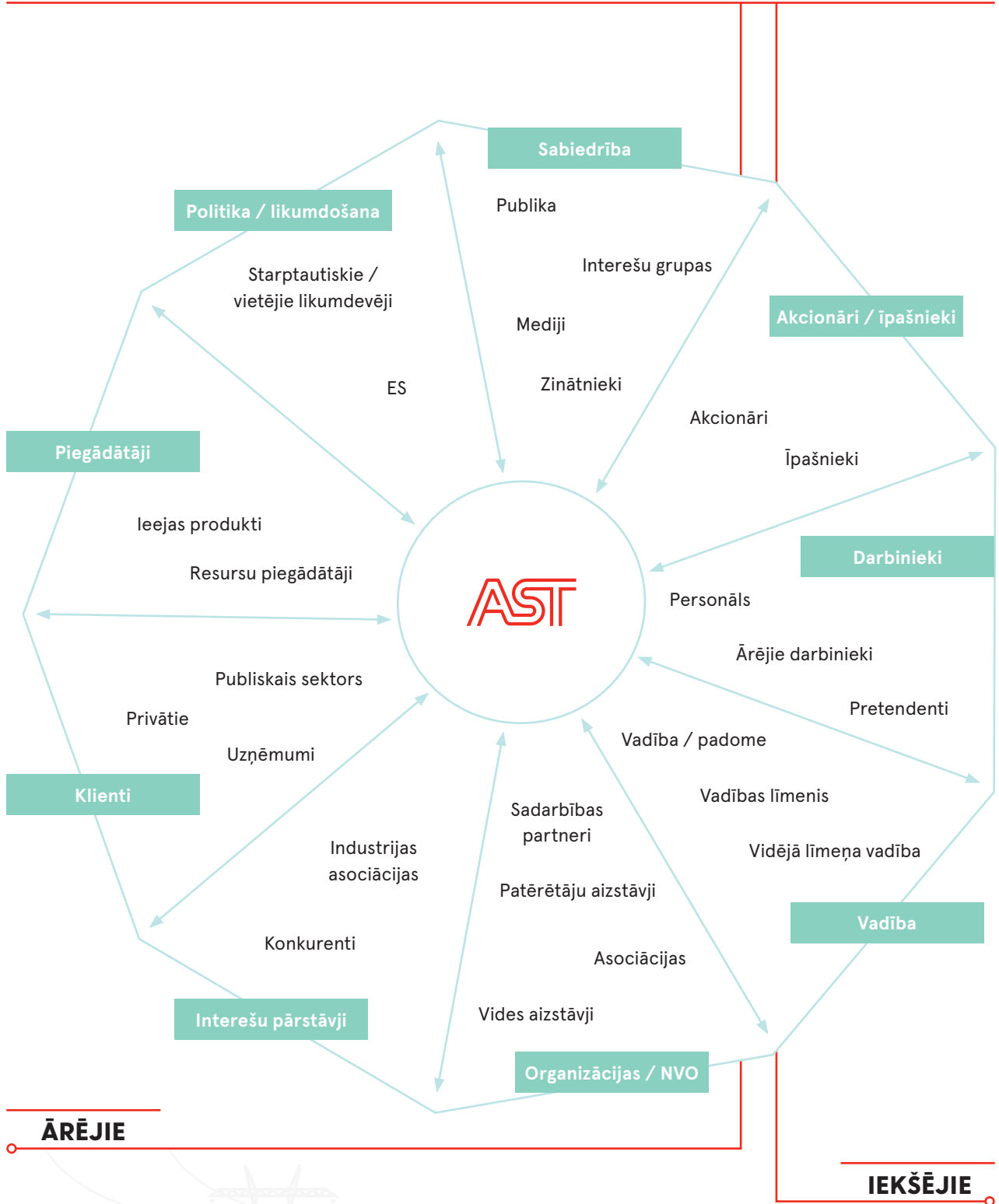

2010

Latvijas Personāla vadīšanas asociācija

Biedrība "Latvijas Personāla vadīšanas asociācija" (LPVA) ir dibināta, lai veicinātu personāla vadīšanas popularitāti Latvijā, celtu personāla speciālistu un vadītāju kompetenci, kā arī šī amata prestižu darba tirgū, lai parādītu efektīva personāla vadīšanas darba pozitīvo ietekmi uz uzņēmumu veiksmīgu darbību. AST ir tās biedrs kopš 2010. gada.

STEIKHOLDERU RADARS

DARBĪBAS SEGMENTI

ELEKTROENERĢIJAS PĀRVADE

EU4

Saskaņā ar likumu "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" sabiedrisko pakalpojumu regulēšanu veic Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk arī – SPRK) tās padomes vadībā. SPRK uzdevumos ietilpst lietotāju interešu pārstāvēšana, elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu (turpmāk arī – tarifi) aprēķināšanas metodikas apstiprināšana, tarifu

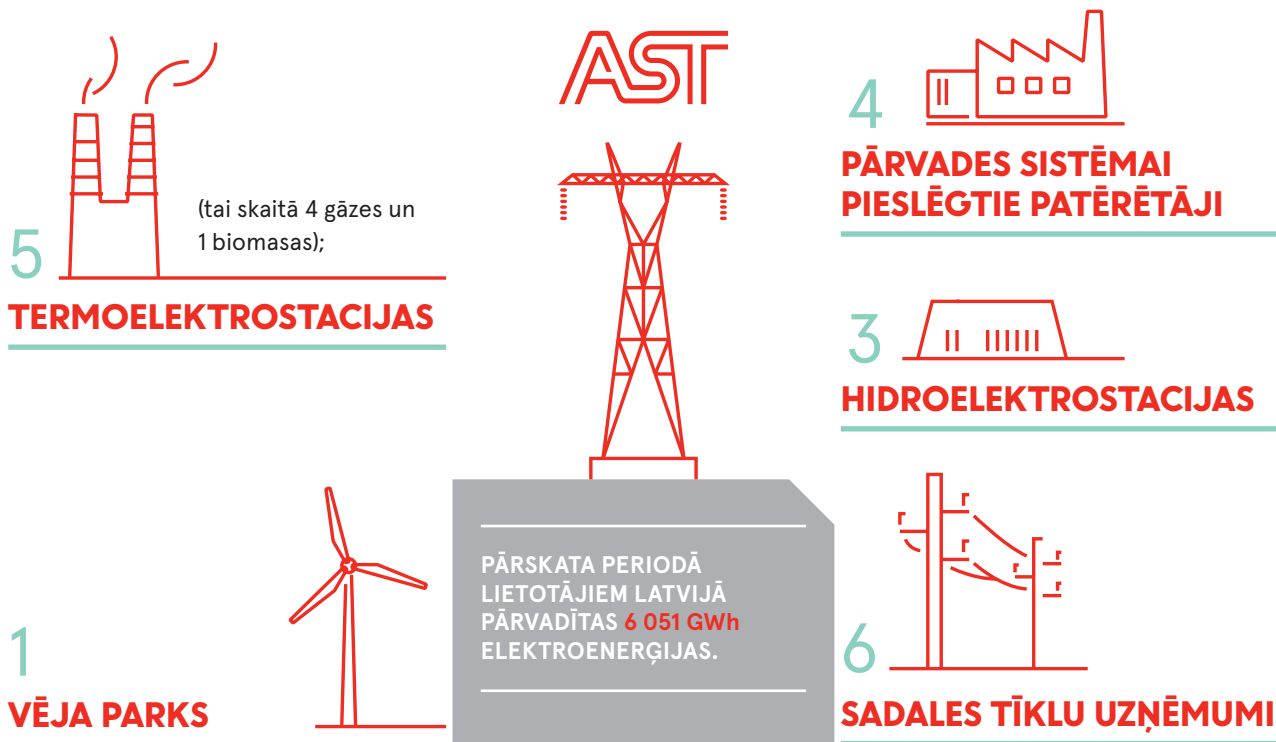
noteikšana, sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas licencēšana, konkurences sekmēšana regulējamās nozarēs, pārvades sistēmas operatora atbilstības sertifikācijas prasībām uzraudzība un pārvades sistēmas 10 gadu plāna apstiprināšana.

PĀRSKATA PERIODĀ PĀRVADES SISTĒMAS OPERATORA LICENCĒ NOTEIKTIE PIENĀKUMI TĪKA ĪSTENOTI, IZMANTOJOT ŠĀDUS PĀRVADES TĪKLUS

Augstākais spriegums (kV)	Apakšstaciju skaits (gab.)	Autotransformatoru un transformatoru skaits (gab.)	Uzstādītā jauda (MVA)	Gaisvadu un kabeļu EPL (km)
330 kV	16	25	3 825	1 346.43
110 kV	123	246	5 138.5	3 893.54
Kopā	139	271	8 963.5	5 239.97

EU3

SABIEDRĪBA SNIEDZ ELEKTROENERĢIJAS PĀRVADES SISTĒMAS PAKALPOJUMUS 19 KLIENTIEM, KURU ELEKTROIETAISES IR TIEŠI PIESLĒGTAS ELEKTROENERĢIJAS PĀRVADES TĪKLAM, TAI SKAITĀ

ELEKTROENERĢIJAS TIRGUS UZTURĒŠANA UN ATTĪSTĪŠANA

Latvijā elektroenerģijas tirgus darbības tiesiskais pamats ir Elektroenerģijas tirgus likums, kā ietvaros noteikts, ka pārvades sistēmas operatoram ar savu funkciju izpildi jāveicina iekšējā elektroenerģijas tirgus darbība un pārrobežu tirdzniecība, tai skaitā atbalstot arī elektroenerģijas biržu attīstību.

Latvija ir Eiropas Savienības (ES) vienota iekšējā elektroenerģijas tirgus sastāvdaļa, kas darbojas saskaņā ar ES politikas un likumu aktu normu principiem. Latvijas elektroenerģijas tirgus integrācija ES tirgū sākās 2009. gadā, kad tika apstiprināts Baltijas enerģijas tirgus savienošanas plāns (BEMIP - *Baltic Energy Market Interconnection Plan*).

Latvijas elektroenerģijas tirgus vairumtirgus līmenī ir tieši integrēts ar Baltijas valstīm un Ziemeļvalstīm, taču mazumtirgus tiek organizēts nacionālā līmenī.

Ņemot vērā elektroenerģijas cenas svārstīgumu, elektroenerģijas tirgus dalībnieki var ierobežot cenu svārstību risku, izmantojot finanšu instrumentus.

Latvijā ir pieejami divi elektroenerģijas tirdzniecības risku ierobežošanas instrumenti (finanšu tirgus):

- NASDAQ enerģijas produkti - nodrošes pret cenu atšķirībām starp tirdzniecības zonām (EPAD);
- izvēles finansiālās pārvades tiesības (Financial Transmission Rights - option) uz Igaunijas-Latvijas robežas, kuru nodrošina AST sadarbībā ar AS "Elering", vairāk skatīt sadaļā PTR-Limited izsoles.

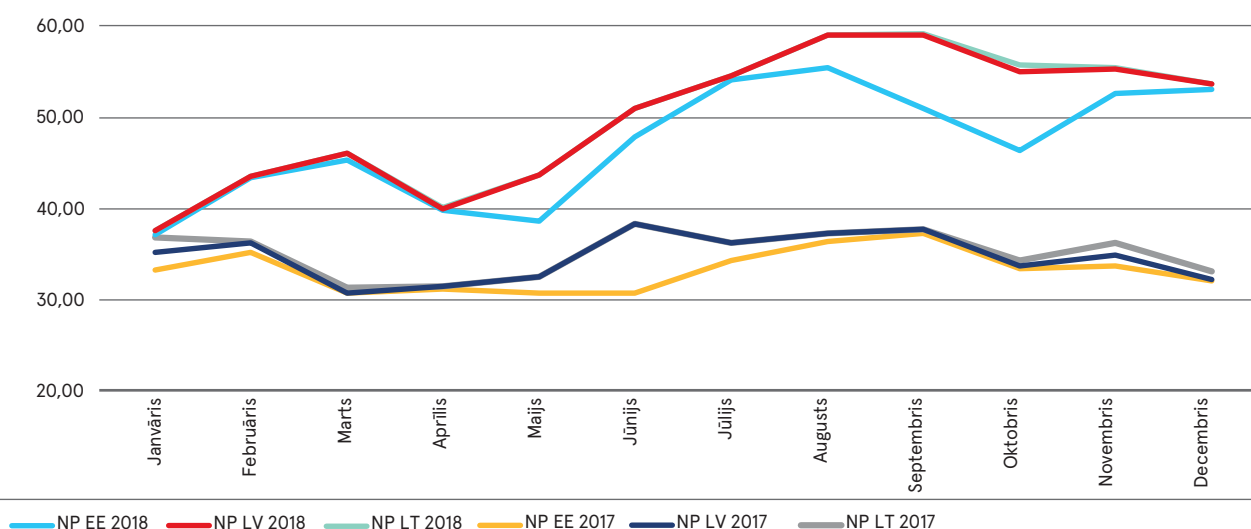
Visi veiktie tirdzniecības darījumi (gan vairumtirgū, gan mazumtirgū) ne tikai ir saistīti ar tirgus dalībnieku komerciālajām interesēm, bet arī pilda nozīmīgu lomu sistēmas līdzsvara nodrošināšanā.

2018. gadā vidējā NP elektroenerģijas biržas cena Latvijas tirdzniecības apgabalā bija 49.90 EUR/MWh (izmaiņas +43.88%).

2017. – 34.68 EUR/MWh

2016. – 36.09 EUR/MWh

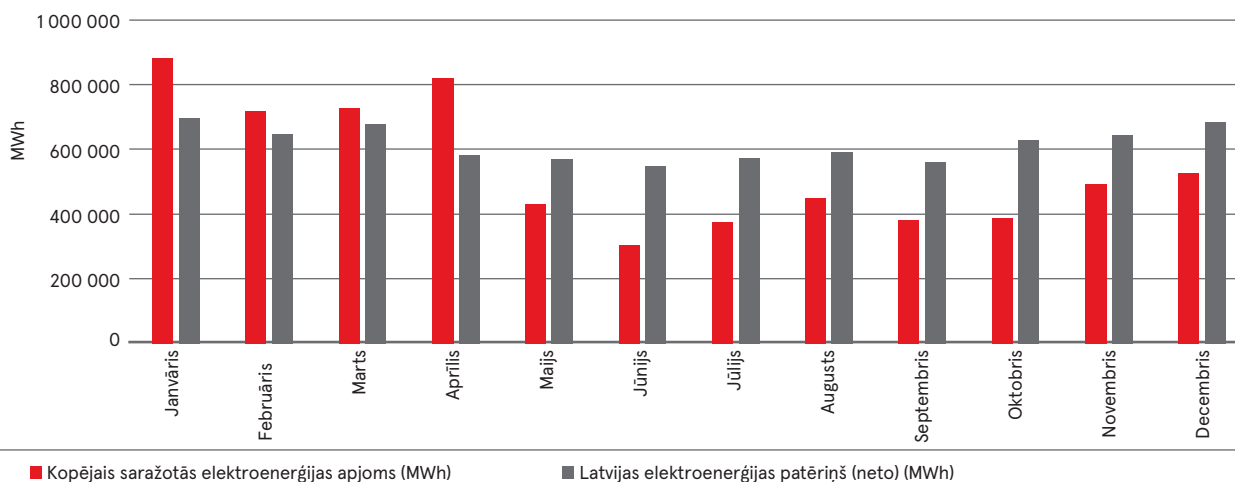
BALTIJAS VALSTU MĒNEŠĀ VIDĒJĀS ELEKTROENERĢIJAS CENAS (EUR/MWh) 2017. UN 2018. GADĀ

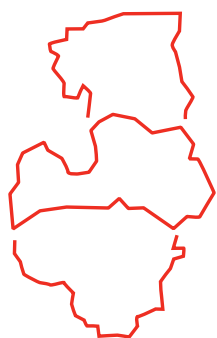
Avots: AST

LATVIJAS SARAZOTĀS UN PATĒRĒTĀS ELEKTROENERĢIJAS 2018. GADA SALDO - 908 880 MWh (IZTRŪKUMS)

LATVIJAS ELEKTROENERĢIJAS PATĒRĪNŠ, IZMANTOJOT VIETĒJOS ELEKTROENERĢIJAS RAŽOŠANAS AVOTUS, PĀRSKATA GADĀ TIKA **NOSEGTS 101% APMĒRĀ**, KAS SALĪDZINĀJUMĀ AR 2016. GADU IR **PALIELINĀJUMS PAR 15.11 PROCENTPUNKTIEM**. LATVIJAS ELEKTROENERĢIJAS PATĒRĪNŠ 2018. GADĀ BIJA **7 410 215 MWh**, UN SALĪDZINĀJUMĀ AR 2017. GADU TAS PALIELINĀJĀS PAR 1.8%.

Avots: AST

STARPSAVIENOJUMI AR KAIMIŅVALSTĪM

Imports no trešajām valstīm uz Baltiju var notikt vienīgi caur Nord Pool (NP) Lietuvas tirdzniecības apgabalu – LBI. Importētās elektroenerģijas apjoms 2018. gadā no trešajām valstīm bija 2 558 187 MWh, kas ir par 229% vairāk salīdzinājumā ar 2017. gadu, kad tas bija 776 395 MWh.

Saskaņā ar NP informāciju Zviedrija caur NordBalt kabeli gada pārskata periodā uz Lietuvu eksportēja 2 930 002 MWh, bet Polija caur LitPol Link – 721 839 MWh.

NordBalt kabeļa noslodze bija 60%, kas salīdzinājumā ar 2017. gadu bija kritums par 3 procentpunktiem. LitPol Link starpsavienojuma noslogotība virzienā no

Polijas uz Lietuvu bija 29%, bet salīdzinājumā ar 2017. gadu bija pieaugums par 7 procentpunktiem, savukārt virzienā no Lietuvas uz Poliju noslogotība bija 39%, kas, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir samazinājums par 8 procentpunktiem.

2018. gadā Igaunijas – Latvijas starpsavienojums vidēji diennaktī bija noslogots par 56%, bet salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir pieaugums par 2 procentpunktiem.

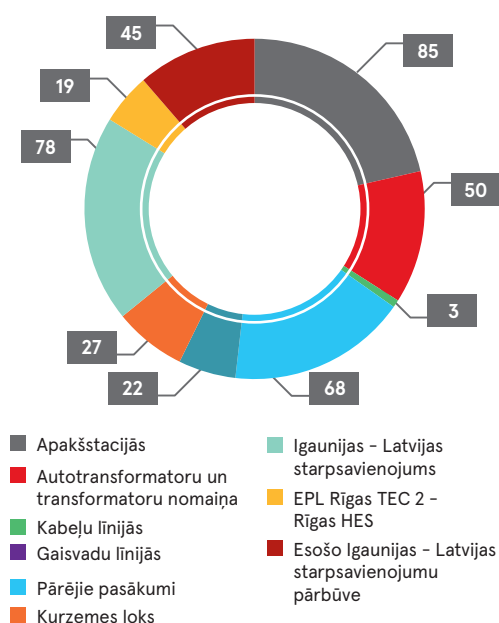
ELEKTROENERGIJAS PĀRVADES SISTĒMAS ATTĪSTĪBA

203-1

Ar SPRK padomes 2018. gada 28. septembra lēmumu Nr. 111 "Par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu" apstiprināts Sabiedrības izstrādātais elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plāns laika periodam no 2019. gada līdz 2028. gadam (turpmāk –

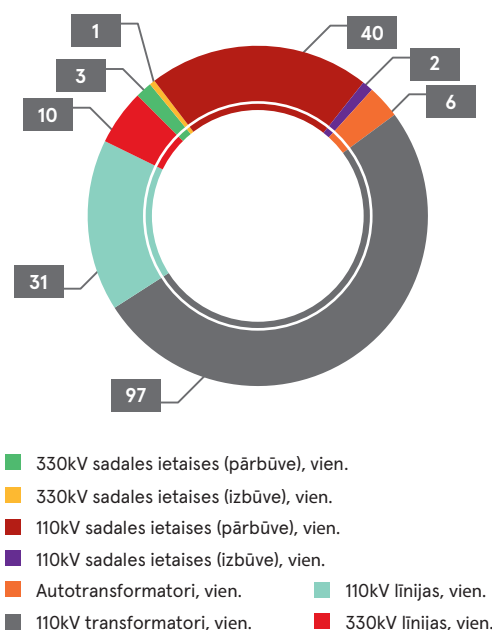
Attīstības plāns). Izstrādātais Attīstības plāns nosaka pārvades sistēmas attīstību un nepieciešamos finanšu ieguldījumus pārvades infrastruktūrā turpmākajiem 10 gadiem, paredzot laika posmā no 2019. gada līdz 2028. gadam attīstībā ieguldīt 396,76 miljonus eiro.

ATTĪSTĪBAS PLĀNĀ PAREDZĒTIE IEGULDĪJUMI, MILJ. EUR

Avots: AST

ATTĪSTĪBAS PLĀNA IETVAROS PAREDZĒTIE JAUNBŪVES UN ATJAUNOŠANAS DARBI, VIENĪBAS

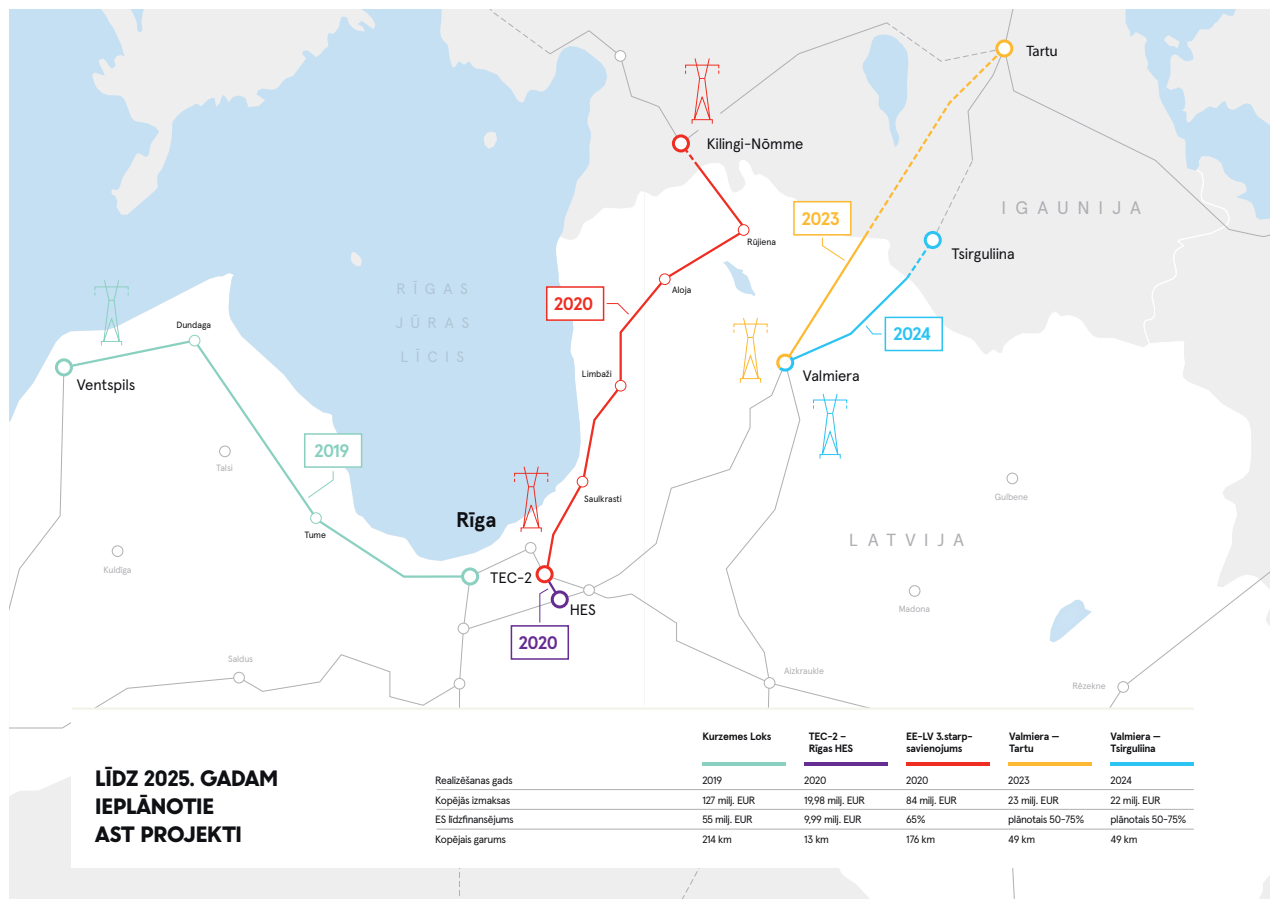

Avots: AST

BŪTISKĀKIE ATTĪSTĪBAS PASĀKUMI TUVĀKAJOS DESMIT GADOS

Elektroenerģijas pārvades tīkls tiek attīstīts atbilstoši Latvijas elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānam un Eiropas pārvades sistēmas desmit gadu attīstības plānam. Eiropas desmit gadu attīstības plānā tiek iekļauti tie Latvijas attīstības projekti, kas ir

stratēģiski svarīgi ne tikai nacionāli, bet arī Baltijas jūras reģionā kopumā, un iekļaušana Eiropas desmitgades attīstības plānā ir viens no priekšnosacījumiem, lai projekti pēc tam varētu pretendēt uz Eiropas līdzfinansējumu.

○ 330 kV EPL savienojuma "Kurzemes loks" 3. etaps: 330 kV gaisvadu līnija "Ventpils – Tume – Imanta"

Paredzēta 330 kV gaisvadu elektropārvades līniju "Ventpils – Tume" un "Tume – Imanta" izbūve. Projekts nepieciešams, lai noslēgtu 330 kV Kurzemes loku, tādējādi uzlabojot energoapgādes drošumu Latvijas Rietumu reģionā un nodrošinot infrastruktūru jaunu ģenerējošo jaudu pieslēgšanai, kā arī sagatavojot elektroenerģijas pārvades sistēmu iespējamo tranzīta plūsmu palielinājumam. Projekta ietvaros plānots paplašināt esošo 330 kV apakšstaciju "Imanta" un izbūvēt jaunu 330 kV sadales ietaisi apakšstacijā "Tume". Paredzēta arī 110 kV sadales ietaišu rekonstrukcija apakšstacijās "Dundaga", "Talsi", "Valdemārpils", "Kandava", "Priedaine".

○ Latvijas – Igaunijas trešais starpsavienojums

Šobrīd visvairāk noslogotais posms Baltijas valstu elektroenerģijas pārvades tīklā ir Latvijas – Igaunijas starpvalstu savienojums. Trešais Latvijas – Igaunijas starpsavienojums ļaus novērst esošā pārvades tīkla pārslodzes šķērsgrīzumā starp Igauniju un Latviju un palielināt pieejamo Igaunijas – Latvijas starpvalstu starpsavienojuma caurlaides spēju elektroenerģijas tirgum, uzlabos energoapgādes drošumu šķērsgrīzumā starp Igauniju un Latviju, kā arī radīs iespēju jaunu ģenerējošo iekārtu, kas ražošanā izmanto atjaunojamās energoresursus, pieslēgumiem elektroenerģijas pārvades sistēmai. Plānotais līnijas garums Latvijas teritorijā – 180 km.

○ Jaunas elektropārvades līnijas Rīgas TEC2 – Rīgas HES izbūve

Šis tīkla pastiprinājums nodrošinās Igaunijas – Latvijas trešā starpsavienojuma pilnu funkcionalitāti remontu un atslēgumu gadījumos Rīgas reģiona augstsprieguma elektropārvades tīklos, kā arī uzlabos rekonstruētās Rīgas TEC2 ražotnes jaudas izdošanas iespējas. Projekts paredz jaunas 330 kV gaisvadu/kabeļu līnijas izbūvi (orientējošais līnijas garums – 13 km) ar caurlaides spēju līdz 1000 MVA, apakšstacijas Rīgas TEC2 330 kV sadalnes paplašināšanu (2 pievienojumi) un 330 kV šunta reaktora uzstādīšanu reaktīvās enerģijas kompensēšanai, kā arī apakšstacijas Rīgas HES pārbūvi, divkopņu izpildījumā pēc iespējas izmantojot esošās iekārtas un risinājumus.

○ 330 kV elektropārvades līnijas Tartu (EE) – Valmiera (LV) caurlaides spējas palielināšana starp Latviju un Igauniju

330 kV elektropārvades līnija Tartu (EE) – Valmiera (LV) ir izbūvēta pagājušā gadsimta 70ajos gados (ieviesta ekspluatācijā 1971. gadā). Līnijas garums Latvijas teritorijā – 48,42 km.

Lai nodrošinātu līnijas caurlaides spēju līdz 1000 MVA, kā arī novērstu caurlaides spējas atšķirības starp ziemas un vasaras sezonu, kas traucē optimālai un efektīvai elektroenerģijas tirgus darbībai, projekts paredz šo līniju pilnībā aizstāt ar jaunu, paaugstinātas caurlaides spējas līniju.

Projekta realizācija paredzēta tūlīt pēc projekta "Latvijas – Igaunijas trešais starpsavienojums" realizācijas.

○ 330 kV elektropārvades līnijas Tsirgulina (EE) – Valmiera (LV) caurlaides spēju palielināšana starp Latviju un Igauniju

330 kV elektropārvades līnija Tartu (EE) – Valmiera (LV) ir izbūvēta pagājušā gadsimta 50ajos gados (ieviesta ekspluatācijā 1960. gadā). Līnijas garums Latvijas teritorijā – 48,47 km.

Lai nodrošinātu līnijas caurlaides spēju līdz 1000 MVA, kā arī novērstu caurlaides spējas atšķirības starp ziemas un vasaras sezonu, kas traucē optimālai un efektīvai elektroenerģijas tirgus darbībai, projekts paredz šo līniju pilnībā aizstāt ar jaunu, paaugstinātas caurlaides spējas līniju.

Projekta realizācija paredzēta tūlīt pēc projekta "330 kV elektropārvades līnijas Tartu (EE) – Valmiera (LV) caurlaides spēju palielināšana" realizācijas.

Visi iepriekš minētie projekti iekļauti Eiropas kopējo interešu projektu (KIP) 2. sarakstā, pēdējiem diviem projektiem turpmāk plānots piesaistīt Eiropas Savienības līdzfinansējumu Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta (*Connecting European Facility* – CEF) programmas ietvaros. Pārējiem projektiem – elektropārvades līnijas Rīgas TEC2 – Rīgas HES izbūve – ES līdzfinansējums piešķirts 2017.gadā, savukārt projektiem "Kurzemes loka 3. posma izbūve" un "Latvijas – Igaunijas trešā starpsavienojuma izbūve" Eiropas līdzfinansējums no Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta programmas ir piešķirts 2014. gada novembrī.

Elektroenerģijas pārvades sistēmas ilgtspējas projekti

Izstrādātais Latvijas elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plāns nākamajiem 10 gadiem paredz virkni pasākumu pārvades infrastruktūras uzlabošanai – esošo 330 kV un 110 kV apakšstaciju pārbūvi, elektropārvades līniju darbību uzlabošanu, transformatoru nomaiņu u.c.

Trešo pušu piekļuve elektroenerģijas pārvades tīklam

Ņemot vērā Latvijas elektroenerģijas tirgus darbības principus, AS "Augstsprieguma tīkls" arī turpmāk saskaņā ar taisnīguma, atklātības un vienlīdzības principiem nodrošinās kā elektroenerģijas ražotāju, tā pārvades sistēmas lietotāju nediskriminējošu piekļuvi pārvades sistēmai, gan izbūvējot jaunus, gan rekonstruējot esošos pieslēgumus.

SISTĒMAS VADĪBAS UN ELEKTROENERĢIJAS TIRGUS ATTĪSTĪBA

203-1

203-2

Īstenojot Eiropas Savienības politiku attiecībā uz vienotu elektroenerģijas tirgu, AS "Augstsprieguma tīkls" aktīvi turpina darboties Eiropas Savienības iekšējā elektroenerģijas tirgus integrācijas aktivitātēs, kas tiek veiktas gan Eiropas Savienības ietvaros, gan arī Baltijas valstu reģionā.

Kā būtiskākie 2018. gadā ES iekšējā elektroenerģijas tirgus integrācijas ietvaros realizētie pasākumi, kas demonstrē jau konkrētus vai sagaidāmus ieguvumus elektroenerģijas tirgus dalībniekiem, minami:

○ Vienotās jaudas izsoles platformas izveide

Kopš 2014. gada 1. janvāra Sabiedrība kopīgi ar Igaunijas PSO AS "Elering" nodrošina starpvalstu savienojuma jaudas piešķiršanu uz Igaunijas–Latvijas tirdzniecības zonas robežas, organizējot finanšu pārvades tiesību izsoles uz Igaunijas–Latvijas tirdzniecības zonas robežas virzienā uz Latviju (turpmāk – izsoles).

Regulas 2016/1719 48. panta 1. punktā ir paredzēta Eiropas Savienībā vienotās piešķiršanas platformas izveide. 2018. gada laikā Sabiedrība aktīvi strādāja, lai nodotu Igaunijas–Latvijas tirdzniecības zonas robežas finanšu pārvades tiesību izsoles organizēšanu Eiropas Savienības vienotajai piešķiršanas platformai.

Sākot no 2019. gada, vienotā izsoles platforma ir vienīgā un galvenā platforma, kurā var notikt tirdzniecība ar elektroenerģijas tirdzniecības risku ierobežošanas finanšu instrumentiem, kuri paredzēti Eiropas tirgum un darbojas pēc Eiropas Savienības vienotiem izsoles noteikumiem. Vienotā izsoles platformas izveides rezultātā pozitīvais pienesums.

○ Eiropas tekošās dienas elektroenerģijas tirdzniecības vienotās platformas izstrādes projekts XBID

Izpildot Komisijas Regulu (ES) 2015/1222, ar ko izveido jaudas piešķiršanas un pārslodzes vadības vadlīniju prasības, Latvija ir pilnībā integrēta ES nākošās dienas un tekošās dienas elektroenerģijas tirgos, nodrošinot visiem Latvijas un Baltijas tirgus dalībniekiem piekļuvi plašajam vienotajam ES iekšējam elektroenerģijas tirgum.

2018. gada laikā Sabiedrība turpināja piedalīties Reģionu cenu savienošanas tirgus platformas attīstībā un tās darbības kopējā nodrošināšanā un pārvaldībā.

Eiropu iekļaujošs vienotais tekošās dienas tirgus, ko sauc par "pārrobežu tekošās dienas nepārtrauktas tirdzniecības tirgu" (XBID), ir tekošās dienas tirgus savienošanas nepārtrauktas tirdzniecības platforma. XBID projekta ieviešanas mērķis ir palielināt tekošās dienas tirdzniecības kopējo efektivitāti.

Sabiedrība kopā ar citiem PSO aktīvi strādāja, lai nodrošinātu tās darbības uzsākšanu 2018. gada 12. jūnijā.

Līdz ar XBID darbības uzsākšanu Latvija ir pilnībā integrējusies kopējā ES iekšējā elektroenerģijas tirgū.

○ Eiropas elektroenerģijas sistēmu balansēšanas tirgus

Elektroenerģijas balansēšanas tīkla kodekss stājās spēkā kā viens no pēdējiem, proti, 2017. gada 18. decembrī, līdz ar to 2018. gadā lielākoties tika uzsākts darbs pie regulā prasīto metodiku izstrādes, kas iezīmē kopējā Eiropas balansēšanas tirgus satvaru.

Baltijas PSO, veicinot reģionālo sadarbību elektroenerģijas balansēšanas tīkla kodeksa agrīnās ieviešanas pilotprojekta ietvaros, ir izveidojuši (no 2018. gada 1. janvāra) vienotu Baltijas valstu elektroenerģijas balansēšanas tirgu.

Lai optimizētu balansēšanas elektroenerģijas apjomu un veicinātu konkurenci elektroenerģijas balansēšanas tirgū, Baltijas balansēšanas tirgū tiek centralizēti aktivizēta balansēšanas enerģija (standartizēts produkts), ņemot vērā visas Baltijas sistēmas nebalansu (novirzi).

Papildus tam 2018. gadā tika izstrādāta un ieviesta IT platforma Baltijas balansēšanas tirgus vadībai, kas nodrošina ātrāku un efektīvāku balansēšanas tirgus darbību, kā arī kalpo par pamatu turpmākai šī tirgus attīstībai un integrācijai ar Eiropu

Turpmākajos gados būtiskākie izaicinājumi saistīti ar Baltijas valstu sinhronizāciju ar kontinentālo Eiropu.

2015. gada 14. janvārī Rīgā Baltijas valstu par enerģijas nozari atbildīgie ministri pieņēma politisku lēmumu par Baltijas valstu sinhronizācijas projekta ar kontinentālo Eiropu turpmāko virzību un attīstību, parakstot Deklarāciju par Baltijas valstu enerģijas piegāžu drošību, kur viens no tās punktiem paredz atbalstīt Baltijas valstu sinhronizāciju ar kontinentālo Eiropu un desinhronizāciju ar Krievijas un Baltkrievijas energosistēmu.

2015. gada 21. oktobra Baltijas valstu PSO vadītāju tikšanās laikā tika pieņemts lēmums par projekta uzsākšanu Baltijas valstu elektroenerģijas sistēmu izolētās darbības testa veikšanai un sadarbības līguma noslēgšanai šī projekta īstenošanai.

2017.-2018. gadā, piesaistot ES līdzfinansējumu, sadarbībā ar Baltijas valstu un Polijas PSO tika izstrādāts pētījums par Baltijas energosistēmas izolētās darbības testa veikšanu, dinamikas un frekvences izpēti.

Pamatojoties uz pētījumu rezultātiem, 2018. gada 28. jūnijā Baltijas valstu Ministru prezidenti un Eiropas Komisijas prezidents parakstīja sinhronizācijas ceļa karti ar rekomendējamiem turpmākiem soļiem sinhronizācijai ar kontinentālo Eiropu un de-sinhronizācijai ar Krievijas apvienoto elektroenerģijas sistēmu.

2018. gada 14. septembrī Eiropas Komisija atbalstīja Baltijas valstu sinhronizāciju politiskā līmenī un rekomendēja uzsākt Baltijas valstu sinhronizācijas procedūras uzsākšanu ar kontinentālo Eiropu.

2018. gada 19. septembrī Baltijas valstu PSO iesniedza Polijas PSO pieteikumu par pievienošanās kontinentālās Eiropas sinhronai zonai, tāpat 2018. gada 21. septembrī Polijas PSO iesniedza pieteikumu ENTSO-E kontinentālās Eiropas reģionālai grupai par sinhronas zonas paplašināšanu ar Baltijas valstu elektroenerģijas sistēmām.

2019. gada 23. janvārī CEF koordinēšanas komiteja atbalstīja Baltijas sinhronizācijas pieteikuma 1. fāzi un nolēma piešķirt 75% līdzfinansējumu pieteikumā iekļautiem projektiem.

DABASGĀZES PĀRVADE UN UZGLABĀŠANA

102-10

Ilevērojot Ministru kabineta 2017. gada 5. decembra un 19. decembra lēmumu, Sabiedrība 2017. gadā ir iegādājusies 34.36% Latvijas dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora AS "Conexus Baltic Grid" akciju.

Sabiedrības ieguldījums tiek pārvaldīts atbilstoši Korporatīvās pārvaldības vadlīnijām. AS "Conexus Baltic Grid" stratēģiskie mērķi pakārtoti iecerei turpināt virzību uz Baltijas valstu, Polijas un Somijas reģionālā dabasgāzes tirgus izveidi līdz 2020. gadam.

Līdzdalības iegūšana AS "Conexus Baltic Grid" neatstās ietekmi uz elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem.

Apstākļi un notikumi pēc pārskata gada beigām

Atbilstoši AS "Conexus Baltic Grid" 2018. gada pārskatam AS "Conexus Baltic Grid" peļņa 2018. gadā ir 13 306 tūkst. EUR. AS "Conexus Baltic Grid" Akcionāru sapulce 2019. gada 25. aprīlī nolēma par 2018. pārskata gadu izmaksāt dividendes 0.30 EUR par vienu akciju, levērojot Sabiedrības īpašumā esošo AS "Conexus Baltic Grid" akciju skaitu, Sabiedrība dividendēs saņems 4 101 tūkst. EUR.

Pēc pārskata perioda beigām nav bijuši citi būtiski apstākļi vai notikumi, kas varētu ietekmēt Sabiedrības turpmāko attīstību.

DARBĪBAS INDIKATORI

BŪTISKĀKO ILGTSPĒJAS ASPEKTU NOTEIKŠANA

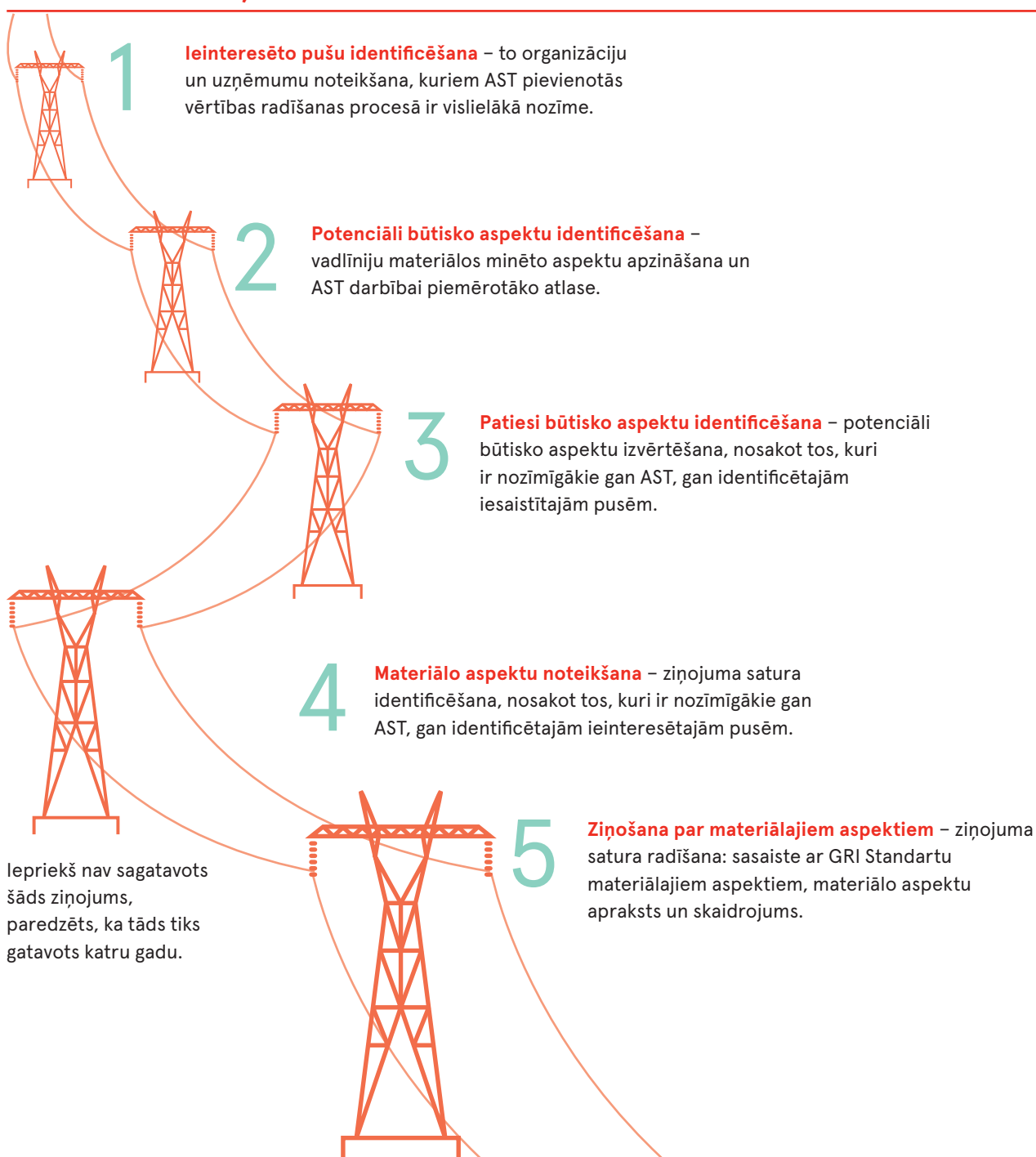
102-46

102-47

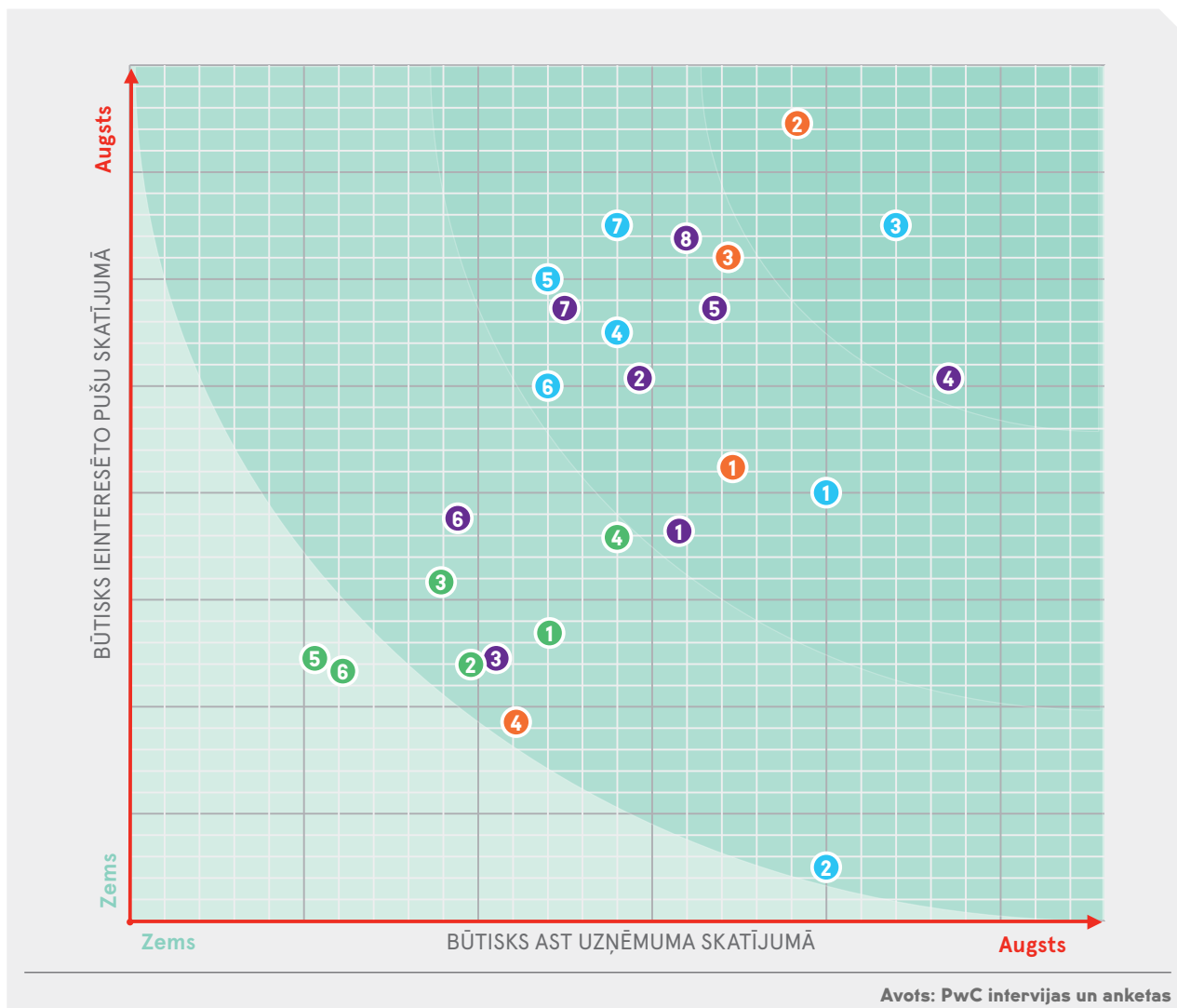
AST Ilgtspējas pārskata saturs veidots, ņemot vērā uzņēmuma un tā ieinteresētajām pusēm būtiskos ekonomiskos, vides un sociālos aspektus. Būtiskie aspekti noteikti atbilstoši GRI vadlīnijām. Būtisko aspektu un atklājamo indikatoru noteikšana iedalāma četros posmos. Izvērtējot AST darbību, tika noteikti būtiskākie

aspekti ekonomiskā snieģumā, vides, nodarbinātības un darba vides, sabiedrības un produkta atbildības dimensijā un novērtējot no AST iekšējām un ārējām ieinteresētajām pusēm.

METODOLOĢIJA, KAS TIKA IZMANTOTA ASPEKTU BŪTISKUMA NOTEIKŠANAI, IETVER PIECUS SOĻUS:

MATERIALITĀTES MATRICA

EKONOMISKAIS SNIEGUMS

- 1 Uzņēmuma radītā ekonomiskā vērtība un sniegums tautsaimniecībā
- 2 Koplīguma saistības
- 3 Saņemtais (ES) finansējuma atbalsts un tā nozīmīgums
- 4 Būtisku infrastruktūras attīstības projektu apjoms
- 5 AST iepirkumu būtiska tiešā un netiešā ekonomiskā ietekme uz citiem uzņēmumiem, reģioniem un ekonomiku kopumā, kā arī korupcijas novēršanu AST iepirkumiem
- 6 Pētniecības un attīstības pasākumi un izdevumi
- 7 Investīcijas pārvades zudumu mazināšanā, nodrošinot īstermiņa un ilgtermiņa uzticamu elektroenerģijas pieejamību

RŪPES PAR VIDI

- 1 Izmantotie materiāli un izejvielas
- 2 Uzņēmuma patērētā enerģija un energoefektivitāte
- 3 Ietekme uz bioloģisko daudzveidību
- 4 Atkritumu pārvalde un ietekme uz vidi
- 5 Jauno piegādātāju izvēle, ņemot vērā to attieksmi pret vidi un/vai energoefektivitāti kā kritēriju
- 6 Siltumnīcefekta gāzu emisijas un ūdens piesārņojums

DARBINIEKI UN DARBA VIDE

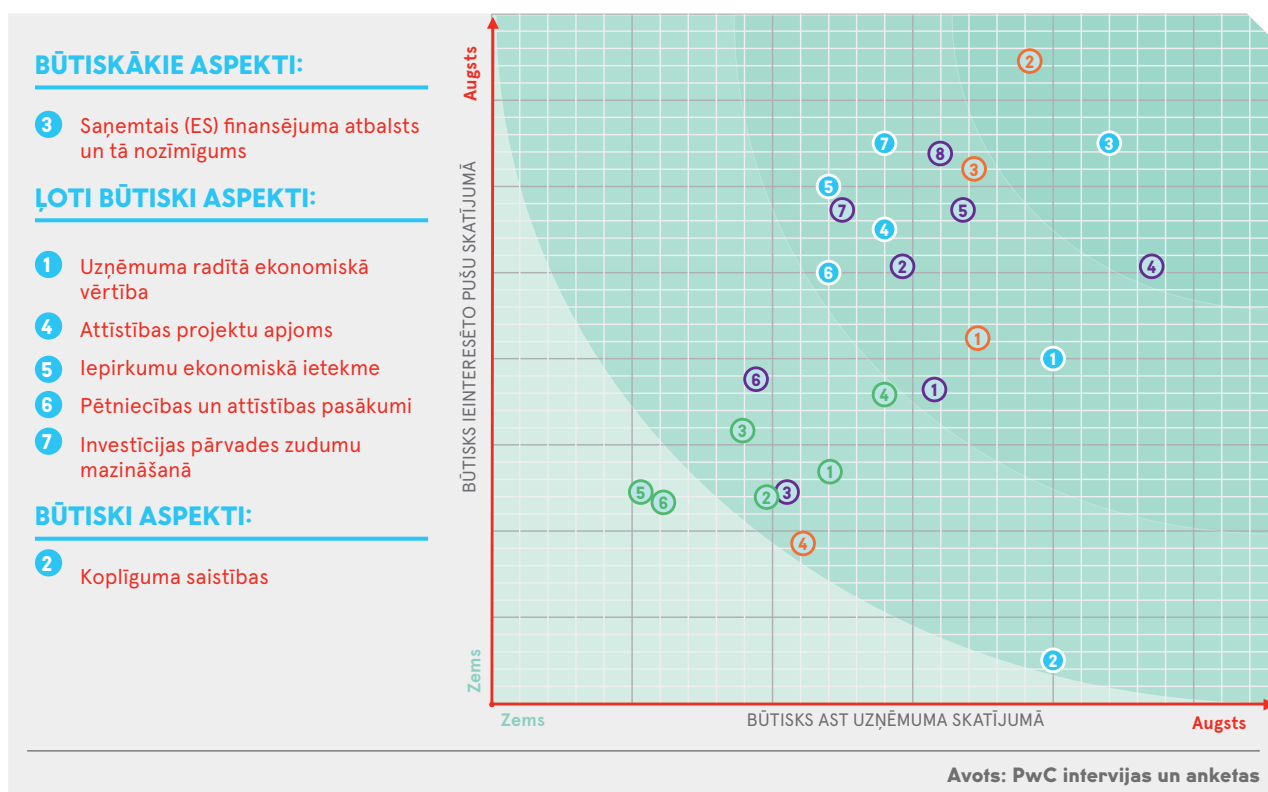
- 1 Darba prakse un pienācīgas kvalitātes nodarbinātība
- 2 Darbinieku darba drošība
- 3 Ieguldījumi darbinieku pēctecībā
- 4 Darbinieku diversifikācija un nediskriminācija

SABIEDRĪBA

- 1 Politiskā atbildība
- 2 Datu aizsardzība
- 3 Zemes izmantošanas tiesības
- 4 Pakalpojumu atbildība
- 5 Klientu drošība
- 6 Konkurences veicināšana
- 7 Iesaiste nozares politikas veidošanā
- 8 Ārkārtas situāciju pārvaldīšana un reaģēšanas stratēģija

EKONOMISKĀ ATBILDĪBA

MATERIALITĀTES MATRICA. EKONOMISKĀ DIMENSIJA

VADĪBAS PIEEJA UN IEGULDĪJUMS VALSTS EKONOMIKĀ

103

AS "Augstsprieguma tīkls" kā vienīgais elektroenerģijas pārvades sistēmas operators Latvijā sniedz būtisku ieguldījumu sabiedrības un ekonomikas izaugsmē gan no nozīmīgu realizētu kapitālieguldījumu projektu apjoma aspekta, gan no darbavietu radīšanas aspekta.

Saskaņā ar Lursoft publicētajiem datiem AST 2018. gadā ir Latvijas 29. lielākais uzņēmums, vērtējot pēc neto apgrozījuma. Kopš 2015. gada uzņēmumam ir izdevies būtiski palielināt neto apgrozījumu – pieaugums 2018. gadā pret 2017. gadu ir 22%.

AST kā vienīgajam elektroenerģijas pārvades sistēmas operatoram Latvijā ir jānodrošina ilgtermiņā uzticama, kvalitatīva un nepārtraukta elektroenerģijas pieejamība, tādējādi atbilstoši jā rūpējas par pārvades infrastruktūras atbilstību, realizējot ilgtermiņus un pārdomātus

kapitālieguldījumu projektus. Lai nodrošinātu iespējami augstāku efektivitāti, AST kapitālieguldījumu finansēšanai aktīvi piesaista ES līdzfinansējumu, kā arī novirza AST pieejamos resursus – ieņēmumus no pārslodzes vadības, tādējādi nodrošinot iespējami mazāku realizēto kapitālieguldījumu projektu ietekmi uz pārvades tarifiem.

Lai pilnveidotu uzņēmuma darbības efektivitāti, 2017. gadā veikts darbības efektivitātes un tā pilnveides iespēju izvērtējums, kā rezultātā apstiprināts ieviešamo pasākumu plāns.

Uzņēmums ir viens no lielākajiem darba devējiem valstī, 2018. gada 31. decembrī sabiedrībā nodarbināti 552 darbinieki. Uzņēmums rūpējas par saviem darbiniekiem, nodrošinot iemaksas pensiju fondā, kā arī citus labumus, tādējādi veicinot kopējo sabiedrības labklājību. Atbilstoši interneta personāla atlases uzņēmuma "CV-Online Latvia" veiktajai aptaujai AST atzīta par otru populārāko un novērtētāko darba devēju Latvijā starp enerģētikas uzņēmumiem. Topa kopvērtējumā AST ieņēma 13. pozīciju, gada laikā piedzīvojot izaugsmi par 10 vietām.

Tādējādi AS "Augstsprieguma tīkls" ir būtiska ietekme uz valsts tautsaimniecības attīstību.

Ekonomisko atbildību, uzņēmuma radīto ekonomisko vērtību un sniegumu tautsaimniecībā kā ļoti būtisku ietekmes jomu atzīmēja arī visi uzņēmuma aptaujātie ietekmes pušu pārstāvji.

UZŅĒMUMA RADĪTĀ EKONOMISKĀ VĒRTĪBA UN SNIEGUMS TAUTSAIMNIECĪBĀ

AST ir viena no lielākajām valsts kapitālsabiedrībām, tās bilances vērtība 2018. gada 31. decembrī ir 193 milj. EUR, tiek sniegtas darbavietas vairāk nekā 550 Latvijas iedzīvotājiem (2018. gada 31. decembrī AST ir 552 darbinieki).

AST kā vienīgais pārvades sistēmas operators Latvijā ir nozīmīgs nozares attīstības virzītājs un Latvijas tautsaimniecības virzītājs, radot gan tiešu, gan netiešu ietekmi.

Par AST radīto ekonomisko vērtību liecina tās finanšu rādītāji, pateicoties realizētajiem pārvades sistēmas modernizācijas un attīstības darbiem, 2018. gadā uzņēmums jau otro gadu pēc kārtas ir būtiski (par 22%) palielinājis neto apgrozījumu (2017. gadā par 36%). Tāpat, veicinot darbinieku motivāciju un lojalitāti uzņēmumam, 2018. gadā palielināta darbinieku vidējā darba samaksa atbilstoši inflācijai valstī.

2018. gadā AST radītā ekonomiskā vērtība ir 198.9 milj. EUR, bet sadalītā – 196.4 milj. EUR (sk. tabulu).

2018. gadā gan radīto, gan sadalīto ekonomisko vērtību pozitīvi ietekmēja realizētie pārvades sistēmas modernizācijas un attīstības darbi 85.8 milj. EUR apmērā.

Lai veicinātu gan savu, gan nozares attīstību, rūpētos par nodarbināto interesēm, uzņēmums 2018. gadā turpināja aktīvi līdzdarboties tādās nevalstiskajās organizācijās kā Eiropas valstu pārvades sistēmas operatoru asociācija ENTSO-E, biedrība "Pasaules Enerģijas padomes Latvijas Nacionālā komiteja", Latvijas Elektroenerģētiķu un Energobūvnieku asociācija (LEEA), biedrība "Latvijas Personāla vadīšanas asociācija".

AST finanšu rezultāti norāda uz stabilu finansiālo stāvokli un attīstību. Detalizēta informācija par AST darbības rezultātiem pieejama 2018. gada pārskatā.

2018. gadā valsts budžetā iemaksāti nodokļi 23 milj. EUR apmērā.

Peļņas, kā arī dividendu apmēra pieaugumu būtiski ietekmēja 2018. gadā saņemtās dividendes no AS "Conexus Baltic Grid". Peļņa no elektroenerģijas pārvades pakalpojuma sniegšanas atbilst SPRK atļautajai, tās apmērs saistīts ar Latvijā īstenoto pārvades sistēmas operatora nodalīšanas modeli. AST ir sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs, un tā darbību pārrauga Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija. AST atļautās peļņas apmērs tiek noteikts atbilstoši Elektroenerģijas pārvades sistēmas tarifu aprēķināšanas metodikai, SPRK noteiktajai kapitāla atdeves likmei. AST peļņas apmērs atbilst SPRK noteiktās atļautās peļņas apmēram.

Nesadalītā vērtība veido 1.3% no AST radītās vērtības, un tā tiek novirzīta ieguldījumiem AST aktīvos.

AST RADĪTĀ UN SADALĪTĀ EKONOMISKĀ VĒRTĪBA

	2018 tūkst. EUR	2017 tūkst. EUR	2016 tūkst. EUR
Radītā ekonomiskā vērtība	198 859	159 237	117 103
Ieņēmumi un pārējie ieņēmumi	193 986	159 200	116 825
Finanšu darbības ieņēmumi	20	38	103
Ieņēmumi no līdzdalības	4 853	0	175
Sadalītā ekonomiskā vērtība	196 363	157 727	115 982
Izejvielas, materiāli u.c. darbības izmaksas	176 527	143 444	103 572
Darbinieku atlīdzība	15 667	13 764	11 959
Atlīdzība par valsts kapitāla izmantošanu	3 598	247	300
Finanšu darbības izmaksas	421	24	0
Valsts noteiktie maksājumi, tai skaitā:	148	247	141
<i>UIN</i>	0	99	16
<i>SPRK nodeva</i>	148	148	125
Ziedojumi	3	1	10
Nesadalītā ekonomiskā vērtība	2 495	1 510	1 122
Nolietojums un amortizācija	1 417	1 295	940
Uzkrājumi un rezerves	1 079	215	182

Nesadalītā vērtība atbilst pārskata perioda peļņas daļai, par kuru pieņemts lēmums to novirzīt rezervēs, nolietojumam, atliktajam nodoklim.

KOPLĪGUMA SAISTĪBAS

201-3

102-41

Rūpējoties par ilgtspējīgu attīstību, neatsverams ir ieguldījums darbiniekos, veidojot vienotu, spēcīgu un profesionālu komandu. Savstarpējas sadarbības rezultātā starp uzņēmumu un LAB "Energija" noslēgts Darba koplīgums. Izprotot darbinieku nozīmīgumu mērķu sasniegšanā, saskaņā ar Darba koplīguma nosacījumiem AST darbinieku labā veic iemaksas pensiju fondā, darbiniekiem dodoties pensijā, tiek nodrošināts pēcnodarbinātības pabalsts pabalsts (vairāk par darba koplīgumu sk. sadaļā "Darbinieki un darba vide").

Papildus iepriekš minētajam AST rūpējas par ģimenei draudzīgu principu ieviešanu uzņēmumā – darbiniekiem tiek izmaksāts pabalsts, bērnam uzsākot mācības pirmajā klasē, papildus Darba likumā noteiktajam tiek piešķirta viena papildu atvaļinājuma nedēļa, darbiniekiem ar bērniem tiek piešķirtas papildu apmaksātas brīvdienas u.c., tādējādi veicinot ne tikai darbinieku motivāciju un darba spējas, bet arī kopējo sabiedrības labklājību.

Īstenojot vienlīdzīgu pieeju visiem darbiniekiem, uzņēmums Darba koplīgumā definētos nosacījumus attiecina ne tikai uz arodorganizācijas biedriem, bet gan uz visiem uzņēmuma darbiniekiem.

2018. gadā AST veica iemaksas Pensiju fondā par labu darbiniekiem 589 tūkst. EUR apmērā, kas, salīdzinot ar 2017. gadu (453 tūkst. EUR), ir par 30% vairāk.

2018. gadā saskaņā ar darba koplīgumu papildus iemaksām Pensiju fondā darbiniekiem izmaksāti pabalsti 150 tūkst. EUR apmērā.

Pēcnodarbinātības pabalsts attiecas uz tiem darbiniekiem, kuri pārtrauc darba attiecības un ir tiesīgi saņemt valsts vecuma vai invaliditātes pensiju. Pabalsta apmērs ir atkarīgs no AST nostrādātā laika – par katru uzņēmumā nostrādāto gadu tiek piešķirts pabalsts vienas nedēļas vidējās algas apmērā. 2018. gadā izmaksāti pabalsti 106 tūkst. EUR apmērā.

SAŅEMTAIS (ES) FINANSĒJUMA ATBALSTS UN TĀ NOZĪMĪGUMS

201-4

Lai iespējami efektīvāk realizētu stratēģiskajiem mērķiem un pārvades tīkla attīstībai nozīmīgus kapitālieguldījumu projektus, vienlaikus iespējami samazinot to ietekmi uz elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem, AST kapitālieguldījumu projektu finansēšanai aktīvi piesaista ES līdzfinansējumu, kā arī papildus novirza pārslodzes maksas ieņēmumus (sk. tabulu).

Tādējādi ES līdzfinansējuma un pārslodzes maksas ieņēmumu novirzīšana kapitālieguldījumu projektu finansēšanai veicina Latvijas uzņēmumu konkurētspējas saglabāšanu.

Saskaņā ar Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikas 2.8., 19. un 20. punktu pārvades tarifu aprēķinā netiek iekļauta pamatlīdzekļu vērtības daļa, kas finansēta no Eiropas Savienības finanšu atbalsta, kā arī saņemtajiem pārslodzes vadības ieņēmumiem.

Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta (CEF) Enerģētikas sektora ietvaros no 2014. gada līdz 2018. gada beigām noslēgti finansēšanas līgumi ar Inovācijas un tīkla izpildaģentūru (INEA) par 4 kapitālieguldījumu projektu – Kurzemes loks, Igaunijas – Latvijas 3. starpsavienojums, 330 kV EPL Rīgas TEC 2 – Rīgas HES, – finansēšanu, paredzot kopējo ES līdzfinansējumu līdz 128.5 milj. EUR apmērā (sk. tabulu).

Papildus saskaņā ar SPRK padomes 2018. gada 28. septembrī apstiprināto Elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu minēto projektu finansēšanai plānots novirzīt AST saņemtos pārslodzes maksas ieņēmumus 74.6 milj. EUR apmērā.

Sabiedrības aktivitāšu rezultātā 77% attīstības projektu, kas iekļauti Eiropas desmitgades attīstības plānā, realizācijai nepieciešamā finansējuma tiek segti no ES līdzfinansējuma un pārslodzes maksas ieņēmumiem, tādējādi samazinot ietekmi uz elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem.

2018. gada maijā kopīgi ar Lietuvas un Igaunijas PSO sagatavots un iesniegts SPRK investīcijas pieprasījums par Baltijas elektropārvades tīkla pastiprināšanu, kas nepieciešams drošam un stabilam sinhronizācijas procesam. Kopējās plānotās AST izmaksas ir 77.8 milj. EUR. 2019. gada 23. janvārī Baltijas sinhronizācijas projektam, tajā skaitā abu esošo Igaunijas – Latvijas starpsavienojumu 330 kV līniju pārbūvei, ir piešķirts Eiropas savienības līdzfinansējums 75% apmērā.

	Kurzemes loks	Igaunijas – Latvijas starp- savienojums	Rīgas TEC-2 – Rīgas HES	Valmiera (LV) – Tartu (EE)	Valmiera (LV) – Tsirgulina (EE)
Plānotais realizēšanas gads	2019	2020	2020	2023	2024
Apstiprinātās kopējās izmaksas, tai skaitā:	127.4 MEUR	102.4 MEUR	19.98 MEUR	23	22
ES līdzfinansējums	55.1 MEUR	63.4 MEUR	9.99 MEUR	plānots līdz 50% -70%	plānots līdz 50% -70%
Pārslodzes maksas ieņēmumi	6.9 MEUR	38.4 MEUR	9.89 MEUR	plānots līdz 49% no Latvijas finansētās daļas	plānots līdz 49% no Latvijas finansētās daļas
Kopējais garums	214.3 km	180 km	13 km	49 km	49 km

INFRASTRUKTŪRAS ATTĪSTĪBAS PROJEKTU NETIEŠĀ IETEKME UZ EKONOMIKU

203-1

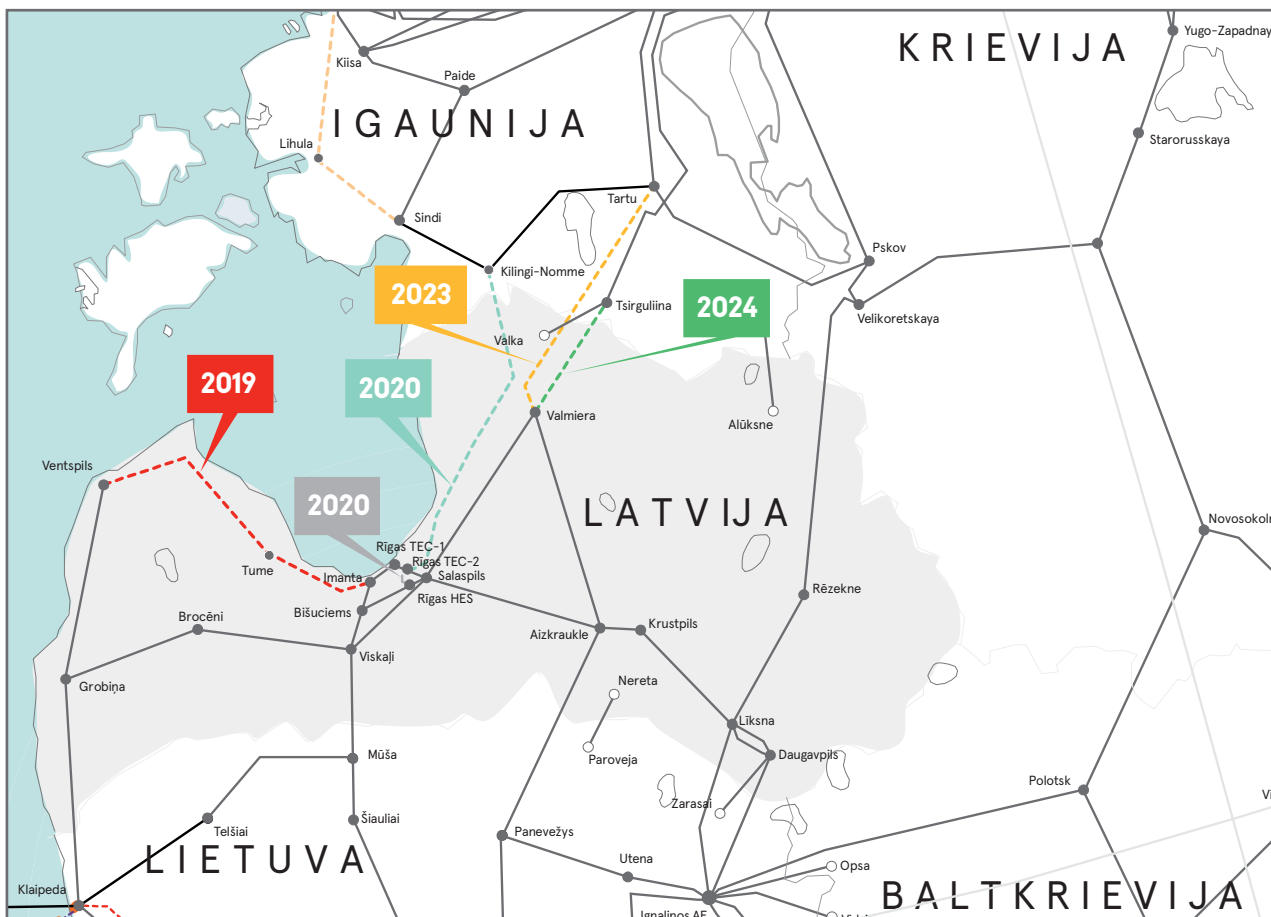
203-2

Elektroenerģijas pārvades tīkls tiek attīstīts atbilstoši Latvijas elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānam un Eiropas pārvades sistēmas desmit gadu attīstības plānam. Eiropas desmit gadu attīstības plānā tiek iekļauti tie Latvijas attīstības projekti, kas ir stratēģiski svarīgi ne tikai nacionāli, bet arī Baltijas jūras reģionā kopumā, un iekļaušana Eiropas desmitgades attīstības plānā ir viens no priekšnosacījumiem, lai projekti pēc tam varētu pretendēt uz Eiropas līdzfinansējumu (sk. sadaļu "Elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstība").

Eiropas desmitgades attīstības plānā iekļauti projekti, kas cieši saistīti ar Latvijas enerģētiskās drošības stiprināšanu, integrējoties ES elektroenerģijas tirgū (detalizētu aprakstu sk. sadaļā "Elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstība").

Vienlaikus starpvalstu savienojumu attīstība ir būtiska pārvades tīkla pārslodzes uz Igaunijas – Latvijas robežas novēršanai, tādējādi veicinot elektroenerģijas biržas cenas Latvijas tirdzniecības apgalbā samazināšanos un Latvijas tautsaimniecības attīstību, konkurētspējas pieaugumu.

Eiropas desmitgades attīstības plānā iekļauto projektu, kā arī pārējo Attīstības plānā iekļauto projektu realizācija ne tikai uzlabo elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojuma kvalitāti un nepārtrauktību, bet arī veicina tautsaimniecības un Latvijas reģionu attīstību, projektu īstenošanas laikā radot papildu darbavietas.

AST IEPIRKUMU BŪTISKA TIEŠĀ UN NETIEŠĀ EKONOMISKĀ IETEKME UZ CITIEM UZŅĒMUMIEM, REĢIONIEM UN EKONOMIKU KOPUMĀ, KĀ ARĪ KORUPCIJAS NOVĒRŠANU AST IEPIRKUMIEM

AST kā sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs iepirkumu procedūras organizē saskaņā ar Latvijas Republikas Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likumu. AST ir būtiski nodrošināt augstu izmaksu efektivitāti, un viens no veidiem, kā to panākt, ir maksimāli veicināt godīgu konkurenci.

Papildus iepriekš minētajām likuma prasībām iepirkumu procedūras tiek organizētas, ievērojot AST iekšējās procedūras un kārtības, nodrošinot iepirkuma procedūru caurspīdīgumu un novēršot korupcijas risku.

2018. gadā iepirkumu nozarē nekas nav mainījies. Iepirkumu organizēšana ir sarežģīts un bieži vien ilgstošs process. Iepirkuma mērķis ir nodrošināt Uzņēmuma līdzekļu izmantošanu, ievērojot tādu principus kā pārredzamība, efektivitāte, tirgus dalībnieku godīga konkurence un vienlīdzīga attieksme pret tiem, tādējādi samazinot iespējamus krāpšanas un korupcijas riskus. Iepirkumu nolikumu sagatavošanas posmos tiek ievērotas "Pamatnoteikumi iepirkumu procedūrām" prasības un Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likuma un Eiropas Savienības direktīvu prasības.

AST gadījumos, kad tiek rīkotas iepirkumu procedūras un netiek sasniegtas 2017. gada 28. februāra Ministru kabineta noteikumos Nr. 105 "Noteikumi par publisko iepirkumu līgumcenu robežām" noteiktās līgumcenu robežas, piemēro AST iekšējo normatīvo aktu "Pamatnoteikumi iepirkumu procedūrām".

Iepirkumu procedūru organizēšanai un Eiropas Savienības mērogā iepirkumiem 2017. gadā ir izvirzīti nopietni izaicinājumi – informācijas tehnoloģiju sniegto iespēju arvien plašāka izmantošana, vides un sociālo kritēriju integrēšana iepirkumos un inovāciju attīstība, izmantojot iepirkumiem jaunās iespējas.

Iepirkumu organizēšana ir sarežģīts un bieži vien ilgstošs process. Iepirkuma mērķis ir nodrošināt AST līdzekļu izmantošanu, ievērojot tādus principus kā pārredzamība, efektivitāte, tirgus dalībnieku godīga konkurence un vienlīdzīga attieksme pret tiem, tādējādi samazinot iespējamus krāpšanas un korupcijas riskus.

Iepirkuma procedūrās, kur iespējams, AST ievēro zaļā iepirkuma principus (papildus preču vai pakalpojuma cenai tiek vērtētas dzīves cikla izmaksas vai dzīves cikla izmaksu elementi, kas ietver, piemēram, ar iegādi saistītas izmaksas, lietošanas izmaksas (piemēram, elektroenerģijas un citu resursu patēriņš), apkopes izmaksas, aprites cikla beigu izmaksas (piemēram, savākšanas un reģenerācijas izmaksas). AST ievēro Latvijas Republikas Ministru kabineta 2017. gada 20. jūnija noteikumos Nr.353 "Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un tā piemērošanas kārtība" šo noteikumu 1. pielikumā uzskaitītās preču un pakalpojumu grupas, kurām ir obligāti piemērojams zaļais publiskais iepirkums.

Iepirkumu organizēšana notiek Valsts reģionālās attīstības aģentūras elektronisko iepirkumu sistēmā (EIS), e-konkursu apakšsistēmā www.eis.gov.lv.

Rezultātā ir pārstrādāti iepirkuma nolikumi, kā galveno mērķi izvirzot birokrātiskā sloga samazināšanu, efektīvu iepirkumu procesos veicamo uzdevumu koordinēšanu, optimizējot laika resursus lietderīgam izlietojumam AST interesēs, kā arī iepirkumu komisijas kompetences uzlabošanu.

2018. gadā AST sekoja līdzi gan nacionālā līmeņa, gan Eiropas Savienības normatīvo aktu izmaiņām, kā arī sniedza viedokli tiesiskā ietvara uzlabošanai. Tāpat AST sagatavoja normatīvo aktu projektus.

Nacionālā līmenī Sabiedrība 2018. gadā patstāvīgi, kā arī ar tās kapitāla daļu turētāja (Finanšu ministrijas) un Ekonomikas ministrijas starpniecību sagatavoja un virzīja grozījumus Enerģētikas likumā un Elektroenerģijas tirgus likumā. Grozījumi Enerģētikas likumā bija saistīti ar AST kā valstij stratēģiski svarīga tautsaimniecības objekta statusa nostiprināšanu, savukārt grozījumi Elektroenerģijas tirgus likumā bija saistīti ar izmaiņām izcelsmes apliecinājumu regulējumā, nacionālā datu centra izveidē, kā arī izmaiņām elektroenerģijas tirgotāja definīcijā. Tāpat AST iesniedza priekšlikumus grozījumiem Aizsargjoslu likumā, kā arī atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma prasībām sagatavoja un iesniedza apstiprināšanai Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai grozījumus Tīkla kodeksā elektroenerģijas nozarē saistībā ar Baltijas balansēšanas tirgus atvēršanu.

Eiropas Savienības līmenī AST, veicot savu Elektroenerģijas tirgus likumā noteikto pienākumu veicināt elektroenerģijas tirgus integrāciju, aktīvi strādāja pie Eiropas Tīklu kodeksu ieviešanas, izstrādājot gan nacionālā līmeņa noteikumus un metodikas, gan veicot savus pienākumus Baltijas jaudas aprēķināšanas reģiona ietvaros, iesaistoties attiecīgo dokumentu projektu

izstrādē. Tāpat AST piedalījās attiecīgo noteikumu un metodiku izstrādē ENTOS-E koordinācijas ietvaros. Papildus minētajam AST sekoja līdzī Eiropas Savienības iniciatīvām, sniedzot viedokli Ekonomikas ministrijai par Tīrās enerģijas paketē ietvertajiem iekšējā tirgus direktīvas un regulas projektiem.

APSTIPRINĀTIE KORUPCIJAS GADĪJUMI UN VEIKTIE PASĀKUMI

205-3

Pārskata periodā AST nav konstatēti korupcijas gadījumi. Atbilstoši risku novērtējuma rezultātiem krāpšanas un korupcijas risks uzņēmumā tiek atbilstoši pārvaldīts. Iekšējie normatīvie dokumenti, kas regulē darbinieku darbības un nosaka pilnvaru apmērus, nodrošina krāpšanas un korupcijas riska ierobežošanu.

KORUPCIJAS RISKU NOVĒRTĒJUMS

205-1

Krāpšanas un korupcijas risku pārvaldības noteikumi ir aktualizēti 29.08.2018. Noteikumi aktualizēti saistībā ar jaunajām prasībām, kas izriet no 2017. gada 17. oktobra Ministru kabineta noteikumiem "Par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā".

Izveidotā un ieviestā kontroles sistēma aptver krāpšanas un korupcijas risku uzraudzību visiem AST veiktajiem iepirkumiem un līgumu izpildes kontrolei, kā arī saimnieciskās darbības uzraudzībai.

Katru gadu darba grupa (tiek noteikta ar rīkojumu) izvērtē darbinieku interešu konflikta deklarācijas, ziņojumus, ja tādi ir, un pieejamo informāciju no Lursoft par AST darbinieku nodarbinātību ārpus AST. Pēc nodarbinātības un ieviesto kontroļu izvērtējuma tiek sagatavots ziņojums AST valdei par stāvokli ar interešu konfliktu, krāpšanas un korupcijas riskiem un nepieciešamiem risku vadības pasākumiem, ja tādi ir nepieciešami.

PĒTNIECĪBAS UN ATTĪSTĪBAS PASĀKUMI UN IZDEVUMI, LAI NODROŠINĀTU UZTICAMU ELEKTROENERĢIJAS PIEEJAMĪBU UN VEICINĀTU ILGTSPĒJĪGU ATTĪSTĪBU

Lai nodrošinātu uzņēmuma attīstību, izprotot inovāciju būtisko lomu veiksmīgas darbības nodrošināšanai, papildus kapitālieguldījumu projektiem AST veic virkni pētniecības un attīstības pasākumu.

Viens no būtiskākajiem AST izaicinājumiem, stratēģiskajiem mērķiem ir Latvijas enerģētiskās drošības stiprināšana, integrējoties ES elektroenerģijas tirgū. Realizējot izvirzīto stratēģisko mērķi, realizēti šādi attīstības un pētniecības pasākumi:

○ Baltijas valstu izolētas darbības izpēte

Baltijas elektroenerģijas sistēmu izolētas darbības priekšizpēte tika realizēta ar 50% Eiropas līdzfinansējuma palīdzību no Infrastruktūras savienošanas instrumenta (CEF – *Connection Europe Facility*) līdzekļiem. Izpēte uzsākta 2017. gada janvārī un pabeigta tā paša gada augustā, analizējot Baltijas valstu elektroenerģijas sistēmu jaudas pietiekamību, darbojoties izolētā režīmā. Pētījums tika veikts, sadarbojoties visiem trim Baltijas valstu pārvades sistēmas operatoriem, ar pētījumu saistītās atlikušās izmaksas 50% apmērā sadalot trīs vienlīdzīgās daļās.

Pētījums realizēts sinhronizācijas projekta ar kontinentālo Eiropu, ar vienlaikus desinhronizācijas iespēju no Krievijas apvienotās elektroenerģijas sistēmas ietvaros. Pētījumā ir definēti tehniskie noteikumi un vadlīnijas, lai sagatavotos un veiktu Baltijas valstu elektroenerģijas sistēmu testu, strādājot izolētā darba režīmā. Vadlīnijas sniedz pārskatu un laika grafiku par nepieciešamajām papildu investīcijām, pētījumiem un apmācībām, lai sagatavotos izolētas darbības testam.

○ Baltijas elektroenerģijas sistēmu dinamiskās stabilitātes izpēte

Lai pārbaudītu iespējamo Baltijas valstu sinhronizāciju uz Eiropas kontinentālo tīklu dažādiem iespējamiem sinhronizācijas scenārijiem, Baltijas valstu un Polijas PSO vienotās veikt kopējo dinamiskās stabilitātes izpēti. Pētījuma mērķis ir pārbaudīt Eiropas elektropārvades tīkla stabilitātes izmaiņas pēc Baltijas elektropārvades sistēmu pievienošanās Eiropas tīkliem.

Kopējās pētījuma izmaksas plānotas 210 tūkst. EUR apmērā. Projektam ir piesaistīts ES līdzfinansējums 50% no CEF struktūrfondiem, atlikušos 50% segs Baltijas valstu un Polijas pārvades sistēmas operatori, sadalot izmaksas 4 vienādās daļās.

Papildus iepriekš minētajiem pētījumiem, kas saistīti ar integrāciju iekšējā ES elektroenerģijas tirgū, tiek veikts pētījums "Eiropas sistēma ar efektīvi koordinētu elastīguma izmantošanu lielāka AER īpatsvara integrēšanā" (EU-SysFlex projekts).

EU-SysFlex pētījuma mērķis ir izstrādāt ceļa karti dažādu slodzes vadības un pieprasījuma reakcijas servisu iekļaušanai Eiropas elektroenerģijas tirgū.

AS "Augstsprieguma tīkls" dalība EU-SysFlex projektā veicinās uzņēmuma darbinieku zināšanu pilnveidošanu datu apmaiņas un fleksibilitātes (piemēram, pieprasījuma reakcijas) jautājumos, kā arī sniegs iespēju sadarboties ar enerģētikas nozares jautājumu ekspertiem. Piedaloties EU-SysFlex projektā, AS "Augstsprieguma tīkls" gūs iespēju izmantot projekta laikā izstrādātos nodevumus (kā arī starprezultātus). Šīs zināšanas un rezultāti būs noderīgi, attīstot AS "Augstsprieguma tīkls" iniciatīvas saistībā ar elektroenerģijas tirgus datu centralizāciju un sistēmas fleksibilitātes veicināšanu. Minētā pētījuma izstrādei piešķirts līdzfinansējums atbalsta programmas "Horizon2020" ietvaros.

Atbilstoši Pārvades sistēmas attīstības pamatnostādņiem 2016. – 2020. gadam, lai efektīvizētu esošos ekspluatācijas darbu apjomus un izmaksas, plānots izvērtēt jauno tehnoloģiju iespējas, izmantojot dronus vai helikopterus.

Visiem pētījumiem, kas saistīti ar starptautiskiem projektiem, stratēģisko attīstības projektu attīstību vai, piemēram, Baltijas valstu elektroenerģijas sistēmu sinhronizāciju ar kontinentālo Eiropu, AST cenšas piesaistīt līdzfinansējumu no Eiropas atbalsta programmām vai Eiropas struktūrfondiem. Piemēram, izolētas darbības izpētei un dinamiskās stabilitātes izpētei, kas bija saistītas ar sinhronizācijas projekta attīstību, 2017. gadā bija piesaistīts 50% līdzfinansējums no CEF struktūrfondiem. Parasti izpētes tiek veiktas ar neatkarīga konsultanta piesaisti, neveicot šāda veida darbus ar iekšējiem resursiem interešu konflikta situācijas nepieļaušanai. Galvenokārt izpētes ir saistītas ar elektroenerģijas sistēmas un elektropārvades tīkla attīstības jautājumiem, drošuma un stabilitātes palielināšanas jautājumiem, kā arī tehnisko un ekonomisko ieguvumu aprēķiniem elektropārvades tīkla projektiem.

AST ir sadarbība arī ar pētniecības institūcijām Latvijā, galvenokārt Rīgas Tehnisko universitāti (RTU) un Fizikālo enerģētikas institūtu. Katru gadu AST piedalās RTU Karjeras dienās, kā arī rīko Atvērto durvju dienas, lai ieinteresētu potenciālos darbiniekus turpmākam darbam AST.

Attiecībā par sadarbību pētniecības jomā AST piesaista RTU un FEI ekspertus izpētēm uz konkursa pamata, 2018. gadā izpētes iepriekš minētās institūcijas AST vajadzībām neveica, bet AST eksperti piedalījās dažos RTU veiktajos projektos kā eksperti enerģētikas nozarē. Papildus tam AST pārstāvji 2018. gadā piedalījās dažās konferencēs un semināros par enerģētikas nozares attīstības tendencēm.

Jaunākā informācija par zinātniski tehniskajiem jaunievedumiem enerģētikas nozarē arī tiek iegūta no ENTSO-E izpētes inovācijas un attīstības komitejas, kur AST pārstāvji piedalās kā pilnvērtīgi locekļi un tiek apspriesta jaunievedumu prakses enerģētikas nozarē visā pasaulē pielāgošana arī Latvijā.

PĀRVADES ZUDUMI UN ELEKTROENERĢIJAS UZTICAMĪBA

INVESTĪCIJAS ELEKTROENERĢIJAS PĀRVADES ZUDUMU MAZINĀŠANĀ

EU12

2016. gadā, lai uzlabotu uzņēmuma energopārvaldību, tika izstrādāta, ieviesta un 2016. gada 13. maijā sertificēta energopārvaldības sistēma atbilstoši standarta ISO 50001:2011 prasībām, tādējādi paplašinot AST ieviesto integrēto vadības sistēmu.

AST Energoefektivitātes politikas mērķis ir nepārtraukti uzlabot uzņēmuma energosniegumu, samazinot tehniskos un tehnoloģiskos zudumus, uzlabojot uzņēmuma objektu ekspluatācijas energopatēriņa rādītājus un pilnveidojot uzņēmuma autotransporta iegādes un izmantošanas stratēģiju.

Galvenie principi, kas jāievēro ar uzņēmuma energosniegumu saistīto jautājumu risināšanā, ir:

- uzņēmums realizē pārvades iekārtu un objektu atjaunošanas un modernizācijas projektus, lai nodrošinātu elektroenerģijas pārvades drošumu un pieprasītos pārvades apjomus, izskatot iespējas optimizēt tehnoloģiskos zudumus;
- uzņēmums realizē transformatoru un autotransformatoru nomaiņu projektus, lai nodrošinātu elektroenerģijas pārvades drošumu un pieprasītos pārvades apjomus, izskatot iespējas samazināt tehniskos zudumus;
- uzņēmums pastāvīgi uzlabo saimnieciskās darbības un saimniecisko objektu energoefektivitātes rādītājus;
- uzņēmums veic energoresursu uzskaiti un analīzi, lai izstrādātu efektīvus energosnieguma uzlabošanas pasākumus;
- iespēju robežās uzņēmums īsteno iepirkumus, kā rezultātā iegūtie produkti un/vai pakalpojumi ir energoefektīvi un uzlabo uzņēmuma energosniegumu.

Jāatzīmē, ka zemāks zudumu, tehnoloģiskā patēriņa īpatsvars vienlaikus nozīmē arī zemākas izmaksas un vienlaikus mazāku ietekmi uz elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem.

Viens no pārvades segmenta efektivitāti raksturojošiem indikatoriem ir elektroenerģijas pārvades zudumu procentuālā attiecība pret kopējo tīklā saņemto enerģiju. 2018. gadā šis rādītājs ir 2.2% (sk. tabulu).

PĀRVADES ZUDUMU, TEHNOĻĪSKĀ PATĒRIŅĀ ĪPATSVARŠ % PRET TĪKLĀ SAŅEMTO ELEKTROENERĢIJU

	2018	2017	2016
Pārvades tīklā saņemtā elektroenerģija, MWh	10 543 917	10 167 961	9 849 122
Pārvades zudumi, tehnoloģiskais patēriņš, MWh	227 295	223 792	231 542
Zudumu, tehnoloģiskā patēriņa īpatsvars, %	2.2%	2.2%	2.4%

Energo pārvaldības programmas ietvaros 2018. gadā veiktās aktivitātes:

- veikta piecu jaudas transformatoru nomaiņa atbilstoši pārvades tīkla 10 gadu attīstības plānam. Transformatoru iegāde veikta atbilstoši zaļā iepirkuma principiem un ievērojot ekodizaina ES regulas Nr.548/2014 prasības. Kopējais energoieņēmuma aprēķins 2018. gadā dzīves cikla laikā ir 42 665 MWh.

Tehnoloģiskais patēriņš pašu vajadzībām (bez patēriņa šunta reaktoros un kondensatoros): Kopā uzskaitītais tehnoloģiskais patēriņš pašu vajadzībām apakšstacijās 2018. g. ir 8 658 259 kWh, kas attiecībā pret 2017. gada patēriņu 8 602 732 kWh ir par 1% lielāks un attiecībā pret 2016. g. uzskaitīto tehnoloģisko pašu patēriņu 9 426 316 kWh ir par 8% mazāks. Patēriņu ietekmēja ieviestie energoefektivitātes principi AST: pārskatīta un optimizēta telpu izmantošana, pārskatīts un samazināts telpu mikroklimats, pārskatīta un optimizēta darbu plānošana, citi realizētie energoefektivitātes pasākumi.

Saimnieciskais patēriņš: Kopā uzskaitītais saimnieciskais pašu patēriņš AST objektos (bez AST administratīvi tehniskās bāzes "Jāņciems" elektroenerģijas patēriņa) 2018. g. ir 1 717 845 kWh, kas attiecībā pret 2017. gada patēriņu 1 873 337 kWh, un tas ir par 8% mazāks, un attiecībā pret 2016. g. uzskaitītām 1 963 255 kWh ir par 13% mazāks.

AS "Augstsprieguma tīkls" administratīvi tehniskā bāzē "Jāņciems", Dāzciema ielā 86, Rīgā uzskaitītais saimnieciskais elektroenerģijas patēriņš 2018. g. ir 1 092 707 kWh, kas attiecībā pret 2017. g. elektroenerģijas patēriņu 1 108 788 kWh ir par 1% mazāks, un attiecībā pret 2016. g. elektroenerģijas patēriņa 1 157 464 kWh ir par 6% mazāks.

Objektu energoefektivitātes novērtējums. Kopā apsekošanas un novērtētas 139 tehnoloģiskās ēkas (vadības telpas, slēgtās sadalnes, šunta reaktoru sadalnes ēkas u.c.). Novērtējums veikts, apsekojot ēkas IVS iekšējā audita ietvaros, kā arī apkopojot pieejamo informāciju par ēku būvkonstrukciju siltumnoturību atbilstoši K-5/1-120 "AST tehnoloģisko ēku energoefektivitātes novērtēšanas kārtība".

Saskaņā ar "AS "Augstsprieguma tīkls" energomonitoringa kārtība" un "AS "Augstsprieguma tīkls" tehnoloģisko un saimniecisko objektu energoefektivitātes novērtēšanas kārtība" 2018. gadā novērtētas 37 apakšstacijas.

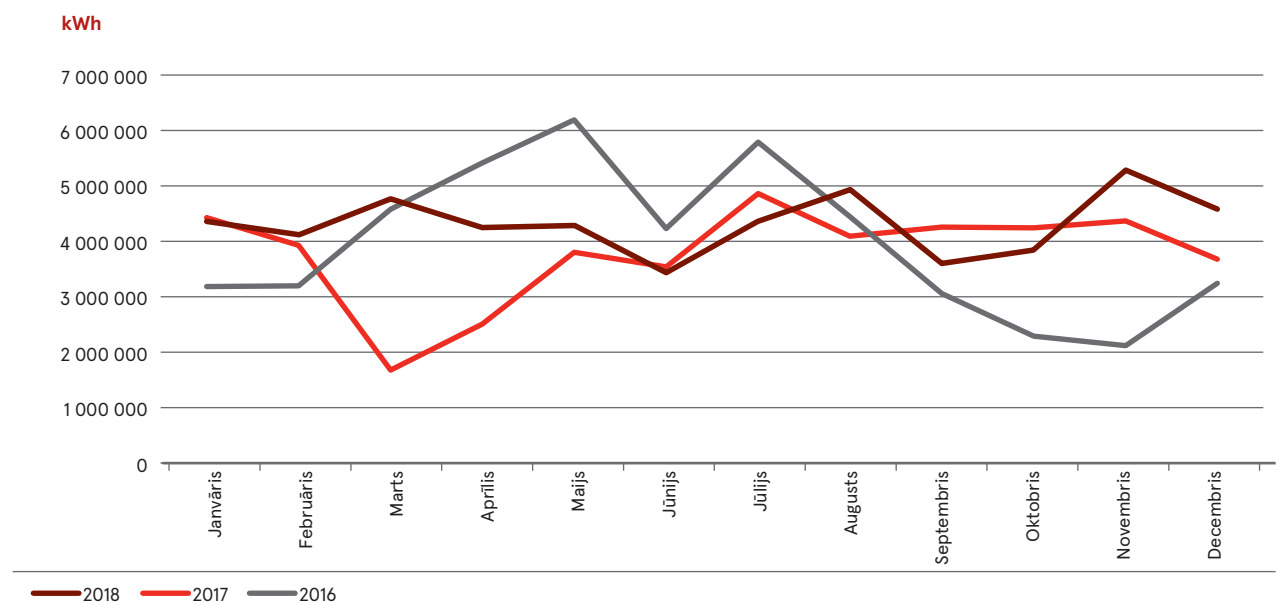
Kopumā ēku un objektu novērtējums ir pabeigts 2018. gadā, novērtējot visas tehnoloģiskās ēkas un objektus. Šis novērtējums papildus tehniskajam novērtējumam, kas ietverts "Latvijas 330/110 kV pārvades sistēmas objektu atjaunošanas un rekonstrukcijas nepieciešamības izvērtēšanas kritērijiem" dos ēku un objektu energoefektivitātes rādītāju raksturojumu.

Kopā uzskaitītie tranzīta zudumi 2018. g. ir 51 837 267 kWh, kas attiecībā pret 2017. gada tranzīta zudumiem 45 344 405 kWh ir par 14.32% lielāki un attiecībā pret 2016. g. tranzīta zudumiem 47 709 683 kWh ir par 9% lielāki.

302-4

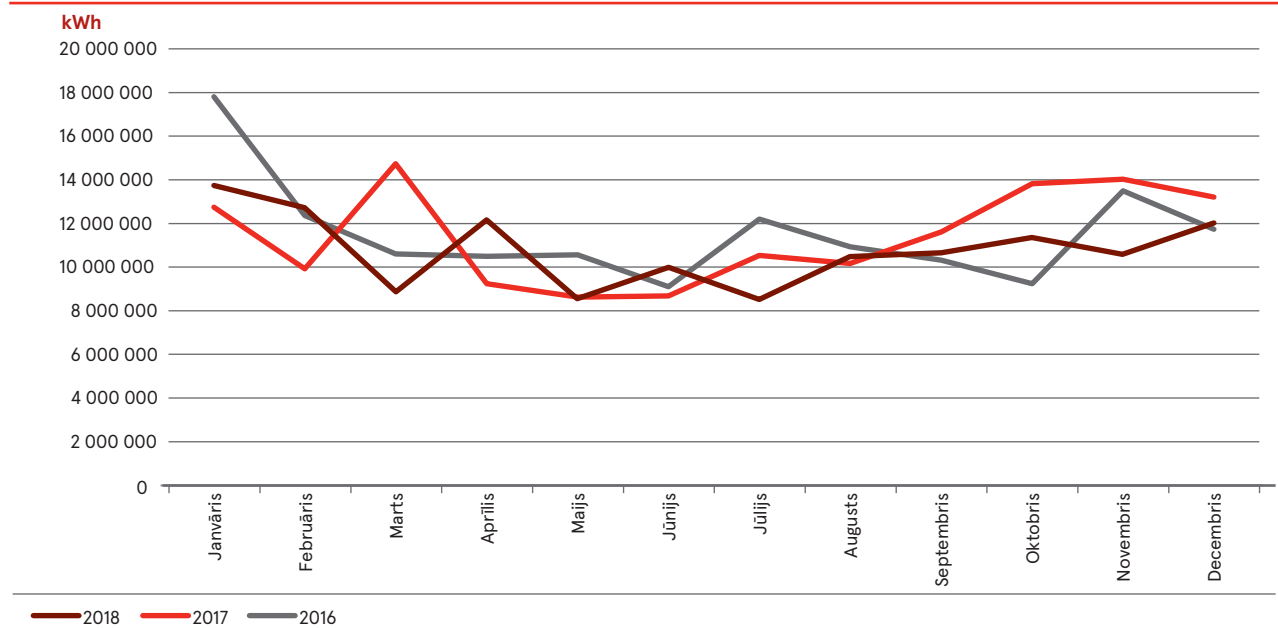
Uz Latviju attiecinātie un kopā uzskaitītie pārvades zudumi (zudumi 110/330 kV tīklā) 2018. g. ir 129 605 471 kWh, kas attiecībā pret 2017. g. uzskaitītiem pārvades zudumiem 137 306 671 kWh ir par 5.61% mazāki un attiecībā pret 2016. g. uzskaitītiem pārvades zudumiem 138 848 224 kWh ir par 7% mazāki.

TRANZĪTA ZUDUMI

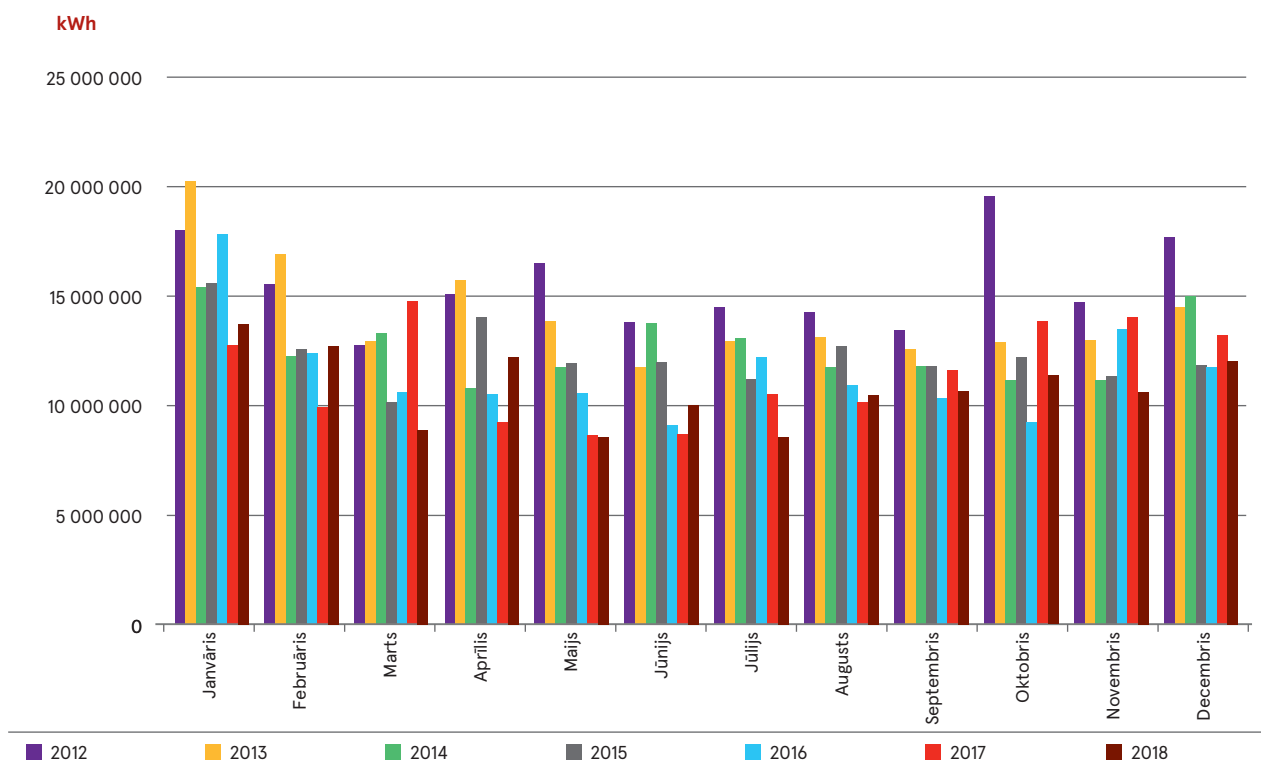
Avots: AST

PĀRVADES ZUDUMI

Avots: AST

PĀRVADES ZUDUMU DAĻA (ZUDUMI 110/330 kV TĪKLĀ)

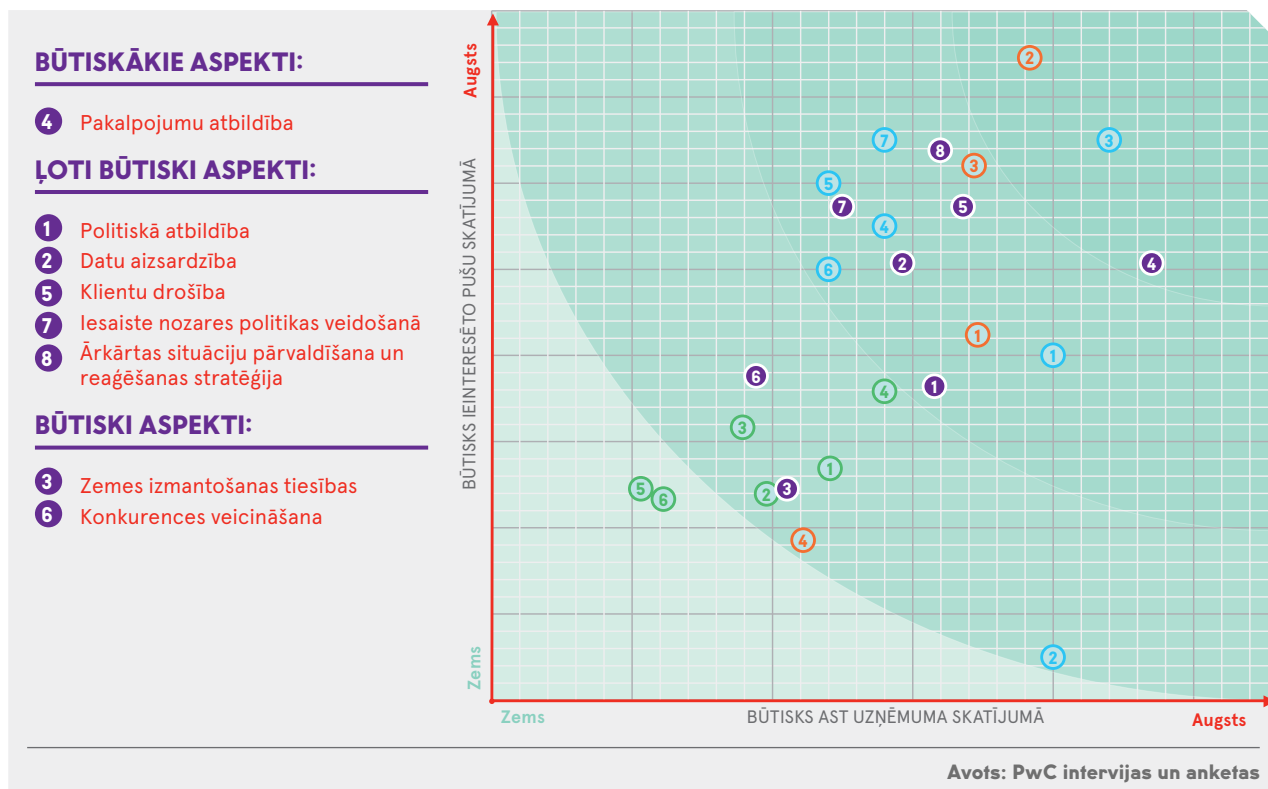

Avots: AST

SABIEDRĪBA

MATERIALITĀTES MATRICA. SABIEDRĪBAS DIMENSIJA

VADĪBAS PIEEJA

103

Atbildība ir viena no AST vērtībām un korporatīvās pārvaldības pamatprincipiem. Vadība un darbinieki uzņemas atbildību par veiktajiem uzdevumiem atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu prasībām un labākajai praksei. AST īsteno caurskatāmu, ētisku, drošu, atbildīgu un godīgu uzņēmējdarbību, kā arī informē un iesaista ieinteresētās puses savu aktivitāšu īstenošanā.

Atbilstoši Ētikas kodeksam tiek nodrošināta godīga un vienlīdzīga attieksme saskarsmē ar ieinteresētajām pusēm, nepieļaujot krāpšanu un korupciju. AST ir publicējusi ētikas principus sadarbībai ar

līgumpartneriem un aicina tos ievērot līdzvērtīgi godprātīgus sadarbības principus, kā arī ikdienas darbā un jaunu projektu īstenošanā tiek izvērtēta AST darbības ietekme uz sabiedrību un vidi. Vietējie iedzīvotāji un citas ieinteresētās puses tiek regulāri iesaistītas projektu sabiedriskajās apspriešanās. Ir izstrādāti plāni ārkārtas situāciju un krīžu pārvaldīšanai un novēršanai. AST informē ieinteresētās puses par savu darbību un pauž savu nostāju par uzņēmuma un tā ieinteresētajām pusēm būtiskiem tematiem enerģētikā un saistītajās nozarēs.

KONKURENCES IEROBEŽOŠANA

206-1

Iepirkumu mērķis ir noteikt vienotus pamatprincipus iepirkumu veikšanai, lai nodrošinātu ekonomiski efektīvu līdzekļu izmantošanu un ilgtspējīgu kapitālsabiedrības komercdarbību.

Iepirkuma organizēšanai un piedāvājumu izvērtēšanai tiek izveidota iepirkuma procedūras komisija, kas patstāvīgi organizē darbu un atbild par procedūru norisi, izstrādā iepirkuma nolikumu, izsludina iepirkumu procedūras, izvērtē kandidātu iesniegtos pieteikumus un pretendentu iesniegtos piedāvājumus, sagatavo AST lēmumu pieņēmējiem motivētus lēmumu projektus par procedūru rezultātiem.

Katrs iepirkuma procedūras komisijas loceklis kandidāta pieteikumu vai pretendenta piedāvājumu vērtē individuāli pēc visiem iepirkuma procedūras dokumentos norādītajiem vērtēšanas kritērijiem, izņemot gadījumu, kad piedāvājumu salīdzināšanai un novērtēšanai tiek izmantota tikai cena. Par saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu atzīst to piedāvājumu, kas, apkopojot individuālos vērtējumus, ieguvis visaugstāko novērtējumu.

Tāpat tiek vērtēta nodokļu nomaksas pārbaude, paredzot, ka iepirkuma komisija neizskata kandidāta pieteikumu vai pretendenta piedāvājumu un nepiešķir pretendentam iepirkuma līguma slēgšanas tiesības, ja, ievērojot Valsts ieņēmumu dienesta publiskās nodokļu parādnieku datubāzes un nekustamo īpašumu nodokļu administrēšanas sistēmas pēdējās datu aktualizācijas datumā ievietoto informāciju, ir konstatēts, ka kandidātam pieteikuma vai pretendentam piedāvājuma iesniegšanas termiņa pēdējā dienā vai pretendentam, attiecībā uz kuru pieņemts lēmums par iespējamu līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, šī lēmuma pieņemšanas dienā Latvijā vai valstī, kurā tas reģistrēts vai kurā atrodas tā pastāvīgā dzīvesvieta, ir nodokļu parādi, tajā skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parādi, kas kopsummā kādā no valstīm pārsniedz 150 eiro. Iepirkuma komisija izziņas par pretendenta izslēgšanas nosacījumiem iegūst no elektronisko iepirkumu sistēmas.

AST iepirkumu nolikumos ietver nepamatoti lēta piedāvājuma izvērtēšanas kārtības regulējumu. Ir noteikta kārtība, ka tad, ja iepirkuma procedūras komisija to ir paredzējusi iepirkuma dokumentācijā vai dalības uzaicinājumā, tā ir tiesīga pārbaudīt pretendenta un tā apakšuzņēmēju darba ņēmēju vidējās stundas tarifa likmes. Būtiskas atšķirības no attiecīgajām profesijām piemērotajām vidējām stundas tarifa likmēm valstī var liecināt par cenu dempingu un izvairīšanos

no nodokļu nomaksas. Iepirkuma procedūras komisijai ir jāpievērš uzmanība šai pazīmei, jo tā var liecināt par nepamatoti lētu piedāvājumu. Iepirkuma procedūras komisija izvērtēs pretendenta piedāvājumus, balstoties uz pretendenta paskaidrojumiem. Pretendents un apakšuzņēmējs var būt maksājis mazāku vidējo stundas tarifa likmi, nekā attiecīgajām profesijām ir maksājuši vidēji citi darba devēji valstī, bet likmei ir jābūt pamatotai ar saimniecisko darbību, kas tiek veikta atbilstoši normatīvo aktu prasībām (t.sk. nodokļu jomā). Iepirkuma procedūras komisijas izvērtējumā nav nepieciešams Valsts ieņēmumu dienesta atzinums. Iepirkuma procedūras komisija nosūta Valsts ieņēmumu dienestam pretendenta skaidrojumus par atšķirību starp pretendenta un tā piedāvājumā norādīto apakšuzņēmēju, kura veicamo būvdarbu vai sniedzamo pakalpojumu vērtība ir vismaz 10% (desmit procentu) no iepirkuma līguma vērtības, darbinieku vidējām stundas tarifa likmēm profesiju grupās un Valsts ieņēmumu dienesta apkopotajiem datiem par darbinieku vidējām stundas tarifa likmēm profesiju grupās.

KVALIFIKĀCIJAS PRASĪBAS IEPIRKUMOS TIEK IZVIRZĪTAS ATBILSTOŠI SABIEDRISKO PAKALPOJUMU SNIEDZĒJU IEPIRKUMA LIKUMAM UN PERSONĀLAM – ATBILSTOŠI REGLAMENTĒTĀS PROFESIJAS ATBILSTOŠAM LIKUMAM PAR REGLAMENTĒTAJĀM PROFESIJĀM UN PROFESIONĀLĀS KVALIFIKĀCIJAS ATZĪŠANU.

Būvniecība – esošas 110 kV vai 330 kV elektroietaisies pārbūve. Tas nozīmē, ka darbi tiek veikti darbā esošās elektroietaisēs, to aizsargjoslās vai to tiešā tuvumā. Šādu darbu veikšana ir cieši saistīta ar elektrodrošības jautājumiem, t.i., paaugstinātu bīstamību gan pasūtītāja, gan būvdarbu veicēja personālam un apkārtējiem.

Būvdarbu veikšana, tai skaitā pielietojot celšanas un urbšanas mehānismus, paredzēta darbā esošu 110–330 kV elektroietaisēs un tiešā to tuvumā, kā arī krustojumos un šķērsojumos ar zemāka sprieguma gaisvadu elektrolīnijām.

Ievērojot to, ka 110 kV elektroietaisies pārbūves darbi ir saistīti ar elektrodrošības risku, AST kā pasūtītājs iepirkumu nolikumā izvirza pretendentam (būvdarbu veicējam) tādas kvalifikācijas prasības, kam būtu

jāizslēdz iespējamu būvdarbu veicēja personāla veselības un dzīvības apdraudējums, būvdarbu veicējam kļūdaini izpildot AST personāla dotās instrukcijas un dokumentāciju būvdarbu veicēja brigādes pielaišanai paredzēto darbu izpildei, kā arī instrukcijas un dokumentāciju paredzēto darbu veikšanas laikā.

AST ilggadējā pieredze ļauj skaidri apzināties riskus un sekas, kādas var rasties, ja sarežģītu un apjomīgu energoapgādes objektu būvdarbos darbā esošās elektroietaisēs, to tiešā tuvumā vai to aizsargjoslās darbus veic vai darbus organizē personas, kuras nav atbilstoši apmācītas un kvalificētas.

AST IR APZINĀJUSI UN IDENTIFICĒJUSI PROBLĒMAS, KAS VAR TRAUCĒT OBJEKTA BŪVPROCESU VAI ARĪ IETEKMĒT DARBU DROŠU IZPILDI. LĪDZ AR TO, ŅEMOT VĒRĀ, KA DARBU VEIĶŠANA TIEK PAREDZĒTA PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTU TIEŠĀ TUVUMĀ, IR VITĀLI SVARĪGI, LAI DARBU VEICĒJI IZPRASTU DARBA VIDES RISKUS UN TĀDĒJĀDI TIKTU IZSLĒGTA JEBKĀDA REĀLA APDRAUDĒJUMA IESPĒJA DARBA VEICĒJU VESELĪBAI VAI DZĪVĪBAI, KĀ ARĪ AST VAI TĀS KLIENTU PĀRVALDĪBĀ ESOŠAJAM ĪPAŠUMAM.

AST iepirkuma nolikumos ir paredzējusi, ka pretendenta (būvdarbu veicēja) projekta vadītājiem un darbu vadītājiem ir jābūt pietiekoši kompetentiem un pieredzējušiem, lai darbu izpildes laikā laikus spētu šādas riska situācijas paredzēt un identificēt, t.i., darbu vadītājam ir jāpārzina ne tikai elektrodrošības jautājumi, bet arī darbu izpildes tehnoloģijas un metodes, piemēram, bet ne tikai – kravas celšanas mehānismu vai urbšanas tehnikas darbības principi, pieļaujamie attālumi līdz strāvu vadošajām daļām no šādas tehnikas vistālāk izvirzītajām daļām, izmantotās tehnikas zemēšanas principi utt.

Šādi AST nodrošina kvalificēta speciālista līdzdalību būvdarbu procesā, ievērojot īpašos projekta realizācijas apstākļus, it īpaši, bet ne tikai:

- darbi vienlaicīgi tiek veikti vairākos pārbūvējamās elektroietaisēs posmos;
- speciālistu savstarpēja aizvietojamība un pieejamība pasūtītājam tiek nodrošināta visā līguma izpildes laikā, un to neietekmēs likumdošanā noteiktā darba laika un atpūtas laika ievērošana, atvaļinājumi, citas likumdošanā paredzētās, t.sk. arī neplānotās personāla prombūtnes (piemēram, darbnespēja u.c.);
- komunikācija ar valsts institūcijām, pašvaldības institūcijām tiek nodrošināta līgumā noteiktā apjomā;
- komunikācija ar zemes īpašniekiem tiek nodrošināta līgumā noteiktā apjomā un termiņos;
- tiek nodrošināta kvalificētu speciālistu klātbūtne visos vienlaicīgi veicamo darbu posmos, nepārtraukta pieejamība un savstarpēja aizvietojamība visā līguma izpildes laikā, un to neietekmēs likumdošanā noteiktā darba laika un atpūtas laika ievērošana, atvaļinājumi, citas likumdošanā paredzētās, t.sk. arī neplānotās personāla prombūtnes (piemēram, darbnespēja u.c.), kā arī iespējamā personāla mainība.

Sertifikāts 110 kV elektroietaišu izbūves darbu veikšanā apliecina, ka tā saņēmējs saskaņā ar sertifikācijas institūcijas apstiprinātām prasībām spēj kvalitatīvi un profesionāli nodarboties ar elektroietaišu izbūves darbu veikšanu.

Sertificētiem darbiniekiem kopīgi ar darbu vadītāju jānodrošina elektrotehnisko darbu kvalitatīva izpilde profesionālā līmenī un Latvijas Republikā pastāvošo tehnisko normatīvu ievērošana šo darbu izpildē, šīs prasības nodrošinot visu brigādes locekļu darbībā un tās uzraudzībā.

2018.gadā noslēgto iepirkumu līgumu skaits ir 197, t.sk. 23 būvdarbu līgumi, 112 pakalpojumu līgumi un 62 piegādes līgumi. No tiem astoņi transformatora līgumi un divi transporta līgumi ir definēti kā zaļie iepirkumi, jo tiem tiek aprēķinātas dzīves cikla izmaksas.

ĀRKĀRTAS SITUĀCIJU PĀRVALDĪŠANAS PLĀNI

G4-DMA

AST nav pasargāta no stihiskiem dabas vai cilvēku izraisītiem postījumiem, tādēļ šo risku mazināšanai ir izveidota vienota ārkārtas situāciju un krīzes pārvaldīšanas sistēma. Tās mērķis ir vienota pieeja ārkārtas situāciju un krīzes pārvaldīšanas jautājumu risināšanai, lai nodrošinātu nepārtrauktu un drošu AST darbību vai tās ātru un efektīvu atjaunošanu. Izstrādātie principi rīcībai ārkārtas situācijās nosaka sadarbību ar Krīzes vadības padomi, Enerģētikas krīzes centru, pašvaldībām, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Operatīvās vadības pārvaldi, Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem un "Latvenergo" koncernu.

Lai veicinātu darbinieku izpratni par pienākumiem ārkārtas situāciju un krīzes pārvaldīšanā, darbiniekus regulāri izglīto. Sadarbībā ar "Latvenergo" koncernu katru gadu tiek rīkotas ārkārtas situāciju un krīzes pārvaldīšanas mācības ar iespējamo ārkārtas situāciju scenāriju izspēli. Tajās tiek iesaistīti dažādu uzņēmuma struktūrvienību darbinieki, kā arī VUGD Operatīvās vadības pārvaldes un Nacionālo bruņoto spēku speciālisti. Mācību noslēgumā tiek veikta norises analīze, noteikti veicamie un preventīvie pasākumi, lai uzlabotu seku novēršanas operativitāti un mazinātu materiālos zaudējumus.

IESAISTE NOZARES POLITIKAS VEIDOŠANĀ

G4-DMA

AST iesaistās enerģētikas nozares politikas veidošanā, lai veicinātu uzņēmuma, nozares un tautsaimniecības ilgtspējīgu attīstību. Atbilstoši AST stratēģijā noteiktajiem mērķiem un uzdevumiem pārstāvji iesaistās nostāju un atzinumu izstrādē par Latvijas un ES mēroga pētījumiem, vadlīnijām, standartiem, politikas dokumentiem un tiesību aktiem enerģētikā un saistītajās nozarēs. AST eksperti regulāri sniedz ieteikumus dažādu Latvijas normatīvo aktu izstrādei un pilnveidei. Tāpat AST

darbinieki iesaistās nozares politikas veidošanā ES mērogā. Piedaloties dažādos forumos, AST eksperti veicina viedokļu apmaiņu par Latvijas un ES enerģētikas politikas aktualitātēm, tostarp par enerģētiku Latvijā un nozarē gaidāmajām pārmaiņām, uz tirgus principiem balstītu enerģētiku. Kā nozīmīgākais 2018. gadā minams laikraksta "Dienas Bizness" enerģētikas forums, konference "Enerģētika 2018".

IETEKME UZ SABIEDRĪBU

AST apzina ieinteresēto pušu viedokli un iesaista sabiedrību lēmumu pieņemšanā, ja uzņēmuma darbības ir saistītas ar iespējamu kaitējumu vai kaitējuma risku

videi un sabiedrībai. Gan klienti, gan jebkura cita persona sabiedriskajās apspriešanās var izteikt savu viedokli vai iesniegt pretenziju vai iesniegumu.

DARBĪBAS INDIKATORI

KOMUNIKĀCIJA UN APMĀCĪBAS PAR PRETKORUPCIJAS POLITIKĀM UN PROCEDŪRĀM

AST mājaslapā izveidots publiski pieejams ziņošanas kanāls, kas paredzēts informēšanai par krāpšanas un negodprātīgas rīcības gadījumiem AST darbībā. Ziņojumu iesniegšana ir anonīma. Savukārt tie ziņojuma iesniedzēji, kuri vēlas, lai atbildīgie darbinieki ar viņiem sazinātos, ziņošanas formā var norādīt kontaktinformāciju.

205-2

ATBILSTĪBA NORMATĪVO AKTU PRASĪBĀM UN GODĪGA KONKURENCE

AST ir ieviests Ētikas kodekss, kurā noteiktas korporatīvās vērtības un profesionālās rīcības principi, lai nodrošinātu to, ka darbinieki godprātīgi veic savus pienākumus, ir objektīvi, ievēro augstus ētikas standartus, savā darbībā nepieļauj krāpšanu, korupciju, nelikumīgu vai negodprātīgu rīcību. AST aicina arī līgumpartnerus ievērot līdzvērtīgus ētikas principus. AST ir izstrādājusi un ieviesusi arī Krāpšanas un korupcijas riska novērtēšanas noteikumus. Tie nosaka šī riska pārvaldīšanas pamatprincipus, kā arī galvenos uzdevumus un pienākumus visu līmeņu vadītājiem un darbiniekiem. Līdz ar noteikumiem ir ieviesta virkne pasākumu, lai

mazinātu krāpšanas un korupcijas risku iespējamību. Katru gadu tiek veikts šo risku novērtējums, korektīvo darbību plānošana un reizi ceturksnī – risku mazināšanas pasākumu ieviešanas kontrole. Darbinieki, kuri, pildot amata pienākumus, ir nonākuši vai varētu nonākt interešu konflikta situācijās, reizi gadā iesniedz interešu konflikta deklarāciju. Jaunajiem darbiniekiem, uzsākot darba attiecības un parakstot apliecinājumu, ir jāpauž sapratne un gatavība savā darbībā nepieļaut interešu konflikta situācijas.

ZIEDOJUMI POLITISKĀM ORGANIZĀCIJĀM

415-1

Ievērojot Latvijas Republikas tiesību aktu prasības, AST Korporatīvās sociālās atbildības politiku, AST neveic finansiālus un/vai nefinansiālus ieguldījumus politiskās organizācijās.

NEATBILSTĪBA NORMATĪVAJĒM AKTIEM SOCIĀLAJĀ UN EKONOMISKAJĀ JOMĀ

419-1

2018. gadā nav piemēroti sodi vai nefinanšu sankcijas par AST darbības neatbilstību normatīvajiem aktiem sociālajā vai ekonomiskajā jomā.

VADĪBAS PIEEJA ĪSTERMIŅĀ UN ILGTERMIŅĀ ELEKTROENERĢIJAS PIEEJAMĪBAI UN UZTICAMĪBAI

EU28

EU29

ELEKTROENERĢIJAS PĀRTRAUKUMU BIEŽUMS

VIDĒJAIS ELEKTROENERĢIJAS PĀRTRAUKUMA ILGUMS

Lai īstermiņā un ilgtermiņā nodrošinātu uzticamu elektroenerģijas pieejamību, 2016. gadā apstiprināta Vidēja termiņa darbības stratēģija 2016. – 2019. gadam, Pārvades sistēmas attīstības pamatnostādnes 2016. – 2020. gadam, katru gadu tiek izstrādāts Elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plāns 10 gadu periodam (turpmāk arī – Attīstības plāns), kā arī uzturēšanas remontu plāns kārtējam gadam.

Lai nodrošinātu ilgtspējīgu un pārdomātu plānoto kapitālieguldījumu apjomu, uzņēmums ir izstrādājis un apstiprinājis Latvijas 330/110 kV pārvades sistēmas objektu atjaunošanas un pārbūves izvērtēšanas kritērijus, kuri nosaka iekārtu kritiskās vecuma robežvērtības un nepieciešamos atjaunošanas tempus. Attīstības plānā objekti tiek iekļauti pēc to izvērtēšanas atbilstoši iepriekš minētajiem kritērijiem. Attīstības plāns tiek sastādīts tā, lai objektu skaits, kuriem iekārtu kritiskās vecuma robežvērtības ir pārsniegtas, ilgtermiņā samazinātos un pēc iespējas nākotnē nepārsniegtu vispār.

Pārvades sistēmas uzturēšanas remontiem ik gadu tiek novirzīti orientējoši 2 milj. EUR atbilstoši uzņēmuma izstrādātajam iekārtu tehniskās apkalpošanas un remontu periodiskumam, veiktajām iekārtu un līniju tehniskajām apskatēm, izvērtējot konstatētos defektus.

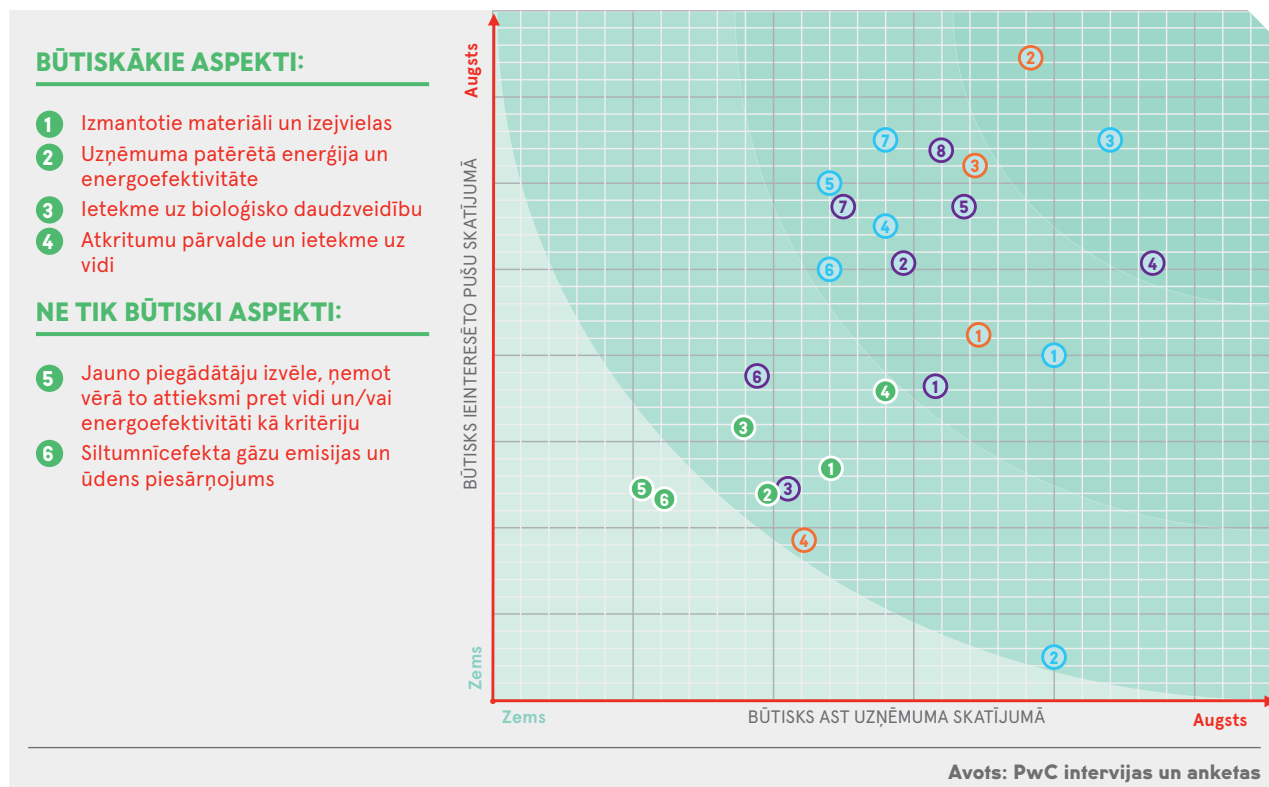
Nodrošinot uzticamu elektroenerģijas pieejamību, AST ir izvirzījusi mērķus:

- nodrošināt vidējo pārvades pakalpojuma pieejamības indeksu (ASAI), augstāku par 99.5%, 2018. gadā izvirzītais mērķis tika sasniegts (ASAI indekss ir 99.85%);
- nodrošināt vidējo elektroenerģijas piegādes pārtraukuma ilgumu (CAIDI) uz apakšstaciju ≤ 0.6 h. 2018. gadā CAIDI indekss ir 0.74 h. CAIDI indeksa pieaugums saistīts ar objektīviem apstākļiem:
 - 1) 2018. gadā sakarā ar Kurzemes loka rekonstrukcijas darbiem plānotajiem atslēgumiem darbu drošai izpildei tika izveidota šādai situācijai drošākā pārvades tīkla režīma shēma, paredzot vienlaikus vairāku līniju atslēgumus. Pie šādas shēmas vēja iegāzta koka rezultātā nodzisa apakšstacija. Spriegumu varēja atjaunot, tikai novēršot vēja radītos bojājumus.

	2018	2017	2016
SAIDI	80.4	124.2	44.7
SAIFI	1.8	2.5	1.1

VIDES AIZSARDZĪBA

MATERIALITĀTES MATRICA. RŪPES PAR VIDI

VADĪBAS PIEEJA

103

AST, tāpat kā jebkurš cits uzņēmums, nenoliedzami atstāj ietekmi uz vidi. Mūsdienīgu uzņēmumu, kāds ir AS "Augstsprieguma tīkls", var atpazīt pēc rūpēm par apkārtējo vidi un investīcijām vides aizsardzībā. Mēs patiesi vēlamies kā uzticami sadarbības partneri veicināt stabilitāti un pārliecību par rītdienu. Par vienu

no galvenajiem uzdevumiem uzskatām nepārtrauktu uzņēmuma darbības uzlabošanu atbilstoši vides aizsardzības prasībām, labākajām pieejamām tehnoloģijām un praksei.

VIDES POLITIKA

Vides politika raksturo AST vides filozofiju un attieksmi pret apkārtējo vidi. Tā ietver vides pārvaldības pamatprincipus, atbildību un galvenās darbības vides

jomā, nosakot videi draudzīgu un efektīvu tehnoloģiju izvēli un veicinot ilgtspējīgu AST attīstību.

AST ievēro šādus vides aizsardzības pamatprincipus:

- organizē savu darbību un plāno attīstību atbilstoši ilgtspējīgas attīstības pamatprincipiem, ievērojot ekonomiskos un vides aspektus un pildot Latvijas tiesību aktus vides aizsardzības jomā;
- identificē iespējamus vides riskus un maksimāli samazina to nelabvēlīgo iedarbību uz apkārtējo vidi visās uzņēmuma darbības jomās;
- ievieš labākos pieejamos tehniskos paņēmienus, samazina piesārņojošo vielu emisiju vidē, ietekmi uz klimata pārmaiņām un radīto atkritumu daudzumu;
- veicina nepārtrauktu vides snieguma uzlabošanu katrā struktūrvienībā un uzņēmumā kopumā, veicinot resursu efektīvu izmantošanu;
- plānojot attīstību, izvērtē investīciju projektu ietekmi uz vidi, nepieļaujot kaitējuma nodarīšanu videi un sabiedrības interesēm, kā arī nodrošinot kaitējuma videi maksimālu samazināšanu plānoto objektu būvniecības, izmantošanas un slēgšanas etapos;
- uztur un pilnveido vides pārvaldības sistēmu saskaņā ar LVS EN ISO 14001 standarta prasībām;
- rūpējas un veicina bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, izvērtē un kontrolē uzņēmuma darbības radīto ietekmi uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, sugām un biotopiem;
- nodrošina atbildīgo darbinieku kompetenci vides jomā, veicina darbinieku vides apziņas veidošanu katrā darbavietā un informē darbiniekus par uzņēmuma darbības būtiskajiem vides aspektiem;
- regulāri un atklāti informē sabiedrību un ieinteresētās puses par uzņēmuma aktivitātēm vides jomā;
- rīkojas videi draudzīgi un aicina videi draudzīgi rīkoties sadarbības partnerus un sabiedrību.

MATERIĀLU UN IZEJVIELU IZMANTOŠANA

301-1

IZMANTOTIE MATERIĀLI PĒC TO SVARA VAI APJOMA

AST pārraudzībā nav iekārtu, kas saturētu polihlorēto bifēnilu. Iepirkuma procedūrās uzņēmums nosaka nepieciešamos izvērtēšanas kritērijus, kas atbilst ES noteiktajai likumdošanai un prasībām, kas ļauj izvērtēt materiālu kvalitāti, ekonomisko izdevīgumu un vides faktorus. AST materiālu piegāde pārsvarā tiek realizēta no ES dalībvalstīm, attiecinot prasības uz vienoto ES preču tirgu un izstrādājumu drošību.

AST ir izstrādāta iekšējā kārtība lūžņu iegūšanai un realizācijai, kā arī kārtība eļļu apsaimniekošanai. Uzņēmums veic ekspluatācijas gaitā lietoto eļļu, kuru kritēriji vairs nav atbilstoši, reģenerāciju – eļļu atkārtoto apstrādi speciālā iekārtā ar mērķi atjaunot eļļas kvalitātes kritērijus (attīrīšana un fizikāli ķīmisko īpašību atjaunošana), tādējādi samazinot bīstamo atkritumu apjomu un palielinot otrreizēji izmantojamo materiālu apjomu.

G4-EN1

EĻĻAS REĢENERĀCIJAS IEKĀRTĀ APSTRĀDĀTA TRANSFORMATORU EĻĻA LAIKA PERIODĀ NO 2016 – 2018. GADAM

2018	2017	2016
62.59 m ³	68.5 m ³	77.7 m ³

UZŅĒMUMA PATĒRĒTĀ ENERĢIJA UN ENERGOEFEKTIVITĀTE

302-1

Ziņot par kopējo patērēto enerģiju, klasificējot pēc patēriņa no atjaunojamajiem un neatjaunojamajiem resursiem, kur iespējams. Norādīt šādu enerģijas patēriņu: elektroenerģija, siltums, kur piemērojams, – dzesēšana vai tvaiks.

Kopā AS “Augstsprieguma tīkls” pārvadītā elektroenerģija (110/330 kV tīklā) 2018. gadā ir 10 543 917 124 kWh.

PĀRVADĪTĀ ELEKTRĪBA UN ZUDUMU DAĻA (ZUDUMI 110/330 kV TĪKLĀ) 2018. GADĀ

kWh

1200 000 000

1000 000 000

800 000 000

600 000 000

400 000 000

200 000 000

0

Janvāris

Februāris

Marts

Aprīlis

Maijs

Jūnijs

Jūlijs

Augusts

Septembris

Oktobris

Novembris

Decembris

■ AST pārvadītā elektrība

■ Pārvades zudumu daļa

■ Tranzīts

Avots: AST

ENERĢIJAS PATĒRIŅA SAMAZINĀJUMS

302-4

Saskaņā ar Energoefektivitātes likumu un saistošajiem normatīviem aktiem Sabiedrības energopārvaldības sistēmā ir jāiekļauj informācija par vismaz 90% no sabiedrības energopatēriņa bilances (elektroenerģijas zudumi (zudumi elektropārvades līnijās un zudumi transformatoros), tranzīta zudumi, pārvades zudumi, pašu patēriņa uzskaitītais (tehnoloģiskais, saimnieciskais, siltumenerģijas patēriņš), iekārtu nomaiņa vai ieviešana, transports un degviela, ēkas, apgaismojums).

Uzņēmumā ir izstrādāti “Energopārvaldības politika” un “Energoefektivitātes principi AS “Augstsprieguma tīkls””, kā arī ir izstrādātas kārtības K-5/1-136

“AS “Augstsprieguma tīkls” tehnoloģisko un saimniecisko objektu energoefektivitātes novērtēšanas kārtība” un K-5/1-119 “AS “Augstsprieguma tīkls” energomonitoringa kārtība”, un K-5/1-120 “AS “Augstsprieguma tīkls” ēku u energoefektivitātes novērtēšanas kārtība”.

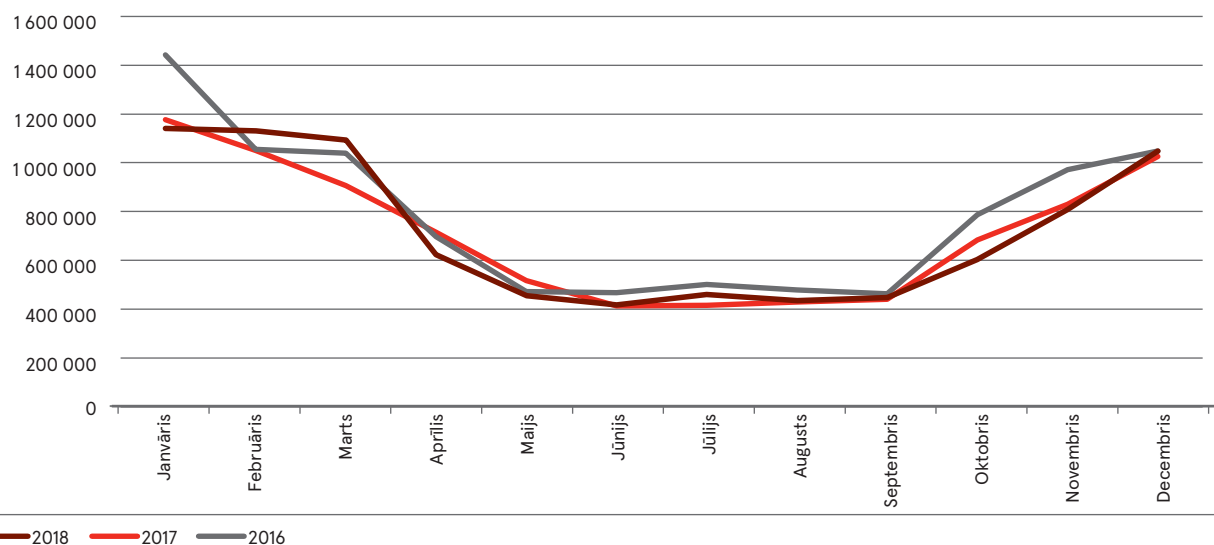
Saskaņā ar “AS “Augstsprieguma tīkls” integrētās vadības iekšējo auditu programmu” 2016., 2017. un 2018. gadā ir apsekoti visi objekti (apakšstacijas) un ēkas, veikts ēku un objektu novērtējums no energoefektivitātes viedokļa. 2018. gadā apsekotas un novērtētas 37 ēkas un objekti (apakšstacijas).

Katru mēnesi tiek veikts tehnoloģiskā un saimnieciskā elektroenerģijas pašu patēriņa monitorings un analizēta patēriņa dinamika. Ja novirzes ir lielākas kā noteiktie kritēriji, tiek analizēti iemesli, noteikti korektīvie pasākumi, ja tādi ir nepieciešami.

Kopā uzskaitītais tehnoloģiskais patēriņš pašu vajadzībām apakšstacijās 2018. gadā ir 8 658 259 kWh, kas attiecībā pret 2017. gada patēriņu 8 602 732 kWh ir par 1% lielāks un attiecībā pret 2016. gadā uzskaitīto tehnoloģisko pašu patēriņu 9 426 316 kWh ir par 8% mazāks.

UZSKAITĪTAIS TEHNOĻIŠKAIS PATĒRIŅŠ PAŠU VAJADZĪBĀM

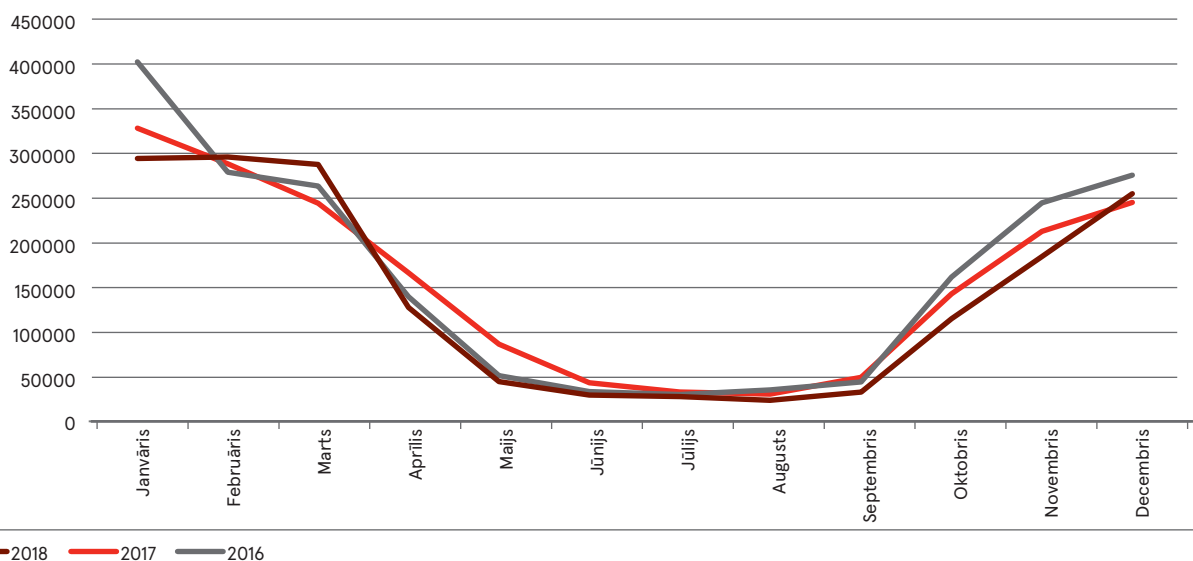
kWh

Avots: AST

UZSKAITĪTAIS SAIMNIECISKAIS PATĒRIŅŠ PAŠU VAJADZĪBĀM

kWh

Avots: AST

Kopā uzskaitītais saimnieciskais patēriņš AST objektos (bez AST administratīvi tehniskās bāzes "Jānciems" elektroenerģijas patēriņa) 2018. g. ir 1 717 845 kWh, kas attiecībā pret 2017. gada patēriņu 1 873 337 kWh ir par 8% mazāks un attiecība pret 2016. gadā uzskaitītajām 1 963 255 kWh ir par 13% mazāks.

Degvielas patēriņš transportlīdzekļiem un mehānismiem tiek monitorēts atbilstoši noteiktām normām. Katru

mēnesi atbildīgie lietotāji sagatavo transporta un mehānismu atskaites par nobraukumu, nostrādātām motorstundām un izlietoto degvielu (dati tiek pārvaldīti informācijas sistēmā Horizon).

Veicot transporta līdzekļu parka atjaunošanu un nomaiņu, transportu izvēlas pēc zaļā iepirkuma principiem atbilstoši iepirkumu uzraudzības biroja vadlīnijām, kas pieejamas IUB vietnē.

2018. gadā veikta piecu jaudas transformatoru nomaiņa atbilstoši pārvades tīkla 10 gadu attīstības plānam. Transformatoru un autoransformatoru energoefektivitāte tiek vērtēta pēc to tehnisko parametru atbilstības ES regulas Nr. 548/2014 prasībām, lai noteiktu ekodizaina prasības ar enerģiju saistītiem ražojumiem. Transformatoru un autotransformatoru tehnisko stāvokli, kas ietekmē gan ekspluatācijas drošumu, gan nepieciešamos ieguldījumus, gan

darbības efektivitāti, vērtē saskaņā ar Latvijas 330/110 kV pārvades sistēmas objektu atjaunošanas un rekonstrukcijas nepieciešamības izvērtēšanas kritērijiem, kuram pievieno arī transformatoru un autotransformatoru energoefektivitātes novērtējumu.

Veicot transporta līdzekļu parka atjaunošanu un nomaiņu, transportu izvēlas pēc zaļā iepirkuma principiem atbilstoši Iepirkumu uzraudzības biroja vadlīnijām, kas pieejamas IUB vietnē internetā.

BŪTISKA DARBĪBAS, PRODUKTU VAI PAKALPOJUMU IETEKME UZ BIOĻOĢISKO DAUDZVEIDĪBU

304-2

Īstenojot pārvades tīkla attīstības projektus, kā arī veicot aktīvus uzturēšanas un modernizācijas pasākumus, AST atbilstoši normatīvo aktu prasībām par paredzamo darbību informē vides aizsardzības institūcijas. Nepieciešamības gadījumā tiek veikts projektu ietekmes uz vidi izvērtējums, piesaistot nepieciešamos ekspertus. Būtiskākie attīstības projekti, kam veikts ietekmes uz vidi novērtējums (IVN), ir "Kurzemes loks" un "Latvijas – Igaunijas 3. starpsavienojums", savukārt paredzētajai darbībai "330 kV elektropārvades līnijas ar kopējo garumu 13 km izbūve Salaspils novadā" Vides pārraudzības valsts birojs nolēma nepiemērot ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru.

Uzņēmums ņem vērā IVN laikā sniegtos vides ekspertu priekšlikumus, vides institūciju prasības un par to informē darbuzņēmējus, kā arī būvniecības laikā uzrauga, vai šīs prasības tiek ievērotas. Projekta "Kurzemes loks" ietvaros pēc AST lūguma Latvijas ornitoloģijas biedrības eksperti veica pētījumu par migrējošo putnu un melno stārķu iespējamām sadursmēm ar elektropārvades līniju Ķemeru nacionālā parka reģionā. Pēc vides ekspertu sniegtajiem ieteikumiem un IVN nosacījumu izvērtēšanas elektrolīnijas rekonstruēšanai tika nolemts izvēlēties risinājumu, kur pēc iespējas mazāk tiktu izcirsti koki un ietekmēta vide, kā arī līnijā Ventspils – Grobiņa 2 km garumā uz elektrolīnijas tika uzstādīti putnu novirzītāji.

"Kurzemes loka" līnijā Ventspils – Tume – Imanta 15 km garā posmā arī ir paredzēts izvietot putnu novirzītājus. AST regulāri izvērtē informāciju par citu valstu (Igaunijas, Lietuvas) pieredzi šajā aspektā.

Uzņēmumam ir izstrādāta kārtība, kas nosaka, kādos gadījumos pieļaujama baltā stārķa ligzdas noņemšana vai indivīda traucēšana ar nolūku novērst būtiskus kaitējumus tautsaimniecībai vai sabiedrības drošības interesēm, kā arī baltā stārķa populācijas aizsardzībai. Lai mazinātu baltā stārķa nelabvēlīgo ietekmi uz elektropārvades līnijām, vienlaikus veicinot baltā stārķa aizsardzību, AST ir ieviesusi un uztur elektropārvades līniju tehniskos aizsardzības līdzekļus (balstu "cepures" un "dzirnaviņas"). AST ik gadu no Dabas aizsardzības pārvaldes saņem Nemedijamo sugu indivīdu iegūšanas atļauju, kā arī regulāri uztur aktīvu komunikāciju un sadarbību ar Dabas aizsardzības pārvaldi (DAP).

Saskaņā ar 10 gadu attīstības plānu vides pārvaldības programmu ietvaros AST apakšstacijās veic transformatoru eļļas uztveršanas bedru un pazemes eļļas sateces bedru atjaunošanu, kā arī uzstāda eļļas separatorus, lai ievērotu Latvijas tiesību aktus un normatīvus par vides aizsardzību, LEK 002 prasības un samazinātu iespējamās vides piesārņojumus pie transformatoru bojājumiem ar iespējamām eļļas noplūdēm.

ATKRITUMU PĀRVALDE UN IETEKME UZ VIDĪ

306-2

AST radušos atkritumu apsaimniekošana tiek veikta, ievērojot Latvijas Republikas tiesību aktus un normatīvus (likums "Par piesārņojumu", Atkritumu apsaimniekošanas likums, 13.09.2011. MK noteikumi Nr.703 par atkritumu apsaimniekošanas atļaujas izsniegšanas, pagarināšanas un anulēšanas kārtību, 19.04.2011. MK noteikumi Nr.302 par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara

atkritumus bīstamus), līgumu prasības un AST definētās prasības.

Ievērojot izmaiņas uzņēmuma organizatoriskajā un funkcionālajā struktūrā no 01.01.2015. sadzīves atkritumu un būvgružu apsaimniekošanu un administrēšanu organizē un veic AST Nekustamo īpašumu apsaimniekošanas daļa.

AST ir izveidota centralizēta Bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēma. Bīstamo atkritumu konteineri ir izvietoti vietās, kur minētie atkritumi rodas (Apakšstaciju grupu bāzēs, Līniju dienesta iecirkņos un daudzviet citur). Kad konteineri ir piepildījušies, tos pārvieto uz uzņēmuma Sagādes daļu, Dārziema ielā 86, Rīgā tālākai apsaimniekošanai (formējot iekšējās pārvietošanas pavadzīmi rīcību kontrolei).

Bīstamie atkritumi uzņēmumā tiek apsaimniekoti, piesaistot darbuzņēmējus, kuriem ir attiecīgo Reģionālo vides pārvalžu izdotās bīstamo atkritumu

apsaimniekošanas atļaujas par konkrēto atkritumu veidu. Slēdzot līgumu par bīstamo atkritumu apsaimniekošanu, viena no prasībām ir līgumam pievienot atkritumu apsaimniekošanas atļaujas kopiju kā līguma pielikumu.

Ikgadējo atkritumu apjomi nav salīdzināmi, jo AST atšķirībā no ražošanas uzņēmumiem ir Sabiedrība, kura uztur Pārvades sistēmas aktīvus, un darbi ik gadu variē ar iekārtu remonta un ekspluatācijas specifiku un apjomu atkarībā no periodiskuma.

UZŅĒMUMA RADĪTO UN APSAIMNIEKOTO NOZĪMĪGĀKO ATKRITUMU APJOMI 2016. – 2018. GADĀ

Atkritumu grupas kods, nosaukums	2018. gads (t)	2017. gads (t)	2016. gads (t)
200301, Nešķiroti sadzīves atkritumi	200.09	222.54	211.2
Dažāda veida būvgruži	62.4	104.59	103.26
170407, Jaukti metāli	1323.56	851.401	931.467
170411, Kabeļi, kuri neatbilst 170407 klasei	154.34	5.515	9.44
160213, Elektronika	0.4	0.52	0.424
130507, Eļļains ūdens	98.51	79.5	140.4
130307, Minerālās izolācijas eļļas	79.6	132.05	141.2
150202, Absorbents, lupatas, eļļains papīrs	1.512	1.56	2.669
160506, Ķīmiskās vielas	0	0	0.011
60404, Dzīvsudrabu saturoši atkritumi	1.028	0	0
150110, Iepakojums, kas satur bīstamu vielu atlikumus vai ir ar tām piesārņots	0.086	0.38	0.197
200133, Nešķirotas baterijas	0.12	0.1	0
200121, Luminiscētās spuldzes	0	0	0.112

Lai samazinātu radīto nešķirotu sadzīves atkritumu apjomu, administratīvi – tehniskajā bāzē Dārziema ielā 86, Rīgā ir ieviesta dalītā atkritumu apsaimniekošana (PET, papīrs, stikls). Iespēju robežās dalītā atkritumu apsaimniekošana var tikt attīstīta atbilstoši reģionālo

pakalpojumu piedāvājumam. Arvien lielākā apjomā uzņēmuma dokumenti tiek pārvaldīti elektroniski, taupot papīru.

JAUNO PIEGĀDĀTĀJU IZVĒLE PĒC ATTIEKSMES PRET VIDI KRITĒRIJA

308-1

AST piemēro videi draudzīga jeb jaļā iepirkuma prasības atsevišķām preču grupām – transformatoriem, autotransformatoriem, transportam, būvniecībai.

2018. gadā iepirkumu rezultātos ir noslēgti kopā 6 līgumi par transformatoru, autotransformatoru un šunta reaktoru, kas ir videi draudzīgi un aprēķina dzīves cikla ilgumu utt., un noslēgtas kopā 5 vispārīgas vienošanās par jaunu transporta vienību iegādi.

Transporta iepirkumiem tiek izmantoti iepirkumu uzraudzības biroja ieteikumi, transformatoriem un kabeļiem tiek vērtētas dzīves cikla zuduma izmaksas (pēc formulas, kas norādīta iepirkuma procedūras izrakstā) (dok. transportlīdzekļu_īepirkuma_nolikums, transformatoru_īepirkuma_nolikums). Būvniecībā, izstrādājot projektus, ir noteiktas minimāli pieļaujamas būvklimatoloģijas prasības, pirms ēkas nodošanas ekspluatācijā tiek sagatavots ēkas pagaidu energosertifikāts.

SILTUMNĪCEFEKTA GĀZU EMISIJAS UN ŪDENS PIESĀRŅOJUMS

305-1

Izvērtējot uzņēmuma radīto ietekmi uz atmosfēru, vienīgie nozīmīgie izmeši atmosfērā rodas pie elegāzes pildīto iekārtu novirzēm no normālās darbības vai šo iekārtu defektu gadījumos. Elegāze (SF₆) ir sēra heksafluorīds, kas normālos apstākļos ir ļoti inerta un stabila gāze. Elegāze spēj absorbēt siltumu un veicināt globālo sasilšanu. Šo īpašību dēļ tā ir kaitīga apkārtējai videi, taču kā pielietotā tehnoloģija tā ir daudzārt tīrāks izolācijas materiāls nekā eļļa. Modernizējot Pārvades tīkla aktīvus, pielietojot jaunākās, tīrākas un progresīvākās tehnoloģijas, AS "Augstsprieguma tīkls" uzstāda un uzsāk ekspluatēt elektroiekārtas, kurās kā izolācijas materiāls

ir pielietota elegāze. Šādas iekārtas ir jaudas slēdži, kompaktās gāzes izolācijas slēgiekārtas un mērmaiņi.

Normālos darba apstākļos iespējama normatīvā elegāzes noplūde no elektroiekārtas ir nebūtiska (ļoti mazi apjomi) un ietekmi uz vidi nerada, taču pastāv defektu iespējamība, kuru rezultātā var notikt elegāzes noplūde (kopējās atteikumu noplūdes: 2016. gadā – 11.96 kg un 2017. gadā – 1.95 kg, 2018. gadā – 1 kg).

PĀRSKATS PAR ELEGĀZES APJOMIEM PERIODĀ NO 2016. – 2018. GADAM

Pārskata periods	2018. gads	2017. gads	2016. gads
Uzstādīto iekārtu skaits	34	51	38
Elegāzes svars uzstādītajās iekārtās, kg attiecīgajā gadā	323.2	418.8	241.6
Kopējais iekārtās iepildītās elegāzes svars, kg	15331.9	14 961.93	14 720.13
Noplūdes apjoms, kg	1.64	1.95	11.96

ŪDENS PATĒRIŅŠ

303-1

Ūdens apsaimniekošanas procesa ietvaros uzņēmums veic ūdens patēriņa monitoringu, kā arī pasākumus ūdens patēriņa samazināšanai. Ūdens tiek izmantots tikai saimnieciskajām darbībām, tādējādi notekūdeņi rodas tikai no papilddarbības, nevis pamatdarbības.

Tā kā ik gadu variē ekspluatācijas un attīstības darbu apjomi, attiecīgi no darba veida un apjoma variē ūdens patēriņš.

ŪDENS RESURSU PATĒRIŅŠ LAIKA PERIODĀ NO 2016. – 2018. GADAM

Pārskata periods	2018. gads	2017. gads	2016. gads
Ūdens resursu patēriņa apjoms no līgumorganizācijām, m ³	10 438	8 904	8 946
Ūdens resursu patēriņa apjoms no AS "Augstsprieguma tīkls" urbumiem, m ³	974	1 127	1 207
kopā	11 412	10 031	10 153
AS "Augstsprieguma tīkls" vajadzībām, m ³	10 576	9 658	9 691
Ūdens piegāde iedzīvotājiem, m ³	836	373	462

Lielākajai daļai uzņēmuma objektu ir raksturīga šādu darbību ietekme uz vidi: ūdeņu sagatavošana vai izmantošana, notekūdeņu attīrīšana, bīstamo atkritumu radīšana un apsaimniekošana, darbības ar ķīmiskām vielām un maisījumiem, ekspluatācijas, remontu un bojājumu novēršanas darbi.

Ieviešot un uzturot vides pārvaldības sistēmu, uzņēmums ir izstrādājis un ieviesis politiku un mērķus, ievērojot likumdošanas prasības un informāciju par būtiskiem vides aspektiem.

2013. gada martā, augsto palu ūdeņu dēļ tika konstatēts vēsturisks grunts piesārņojums (piesārņojuma testēšana uzrāda naftas produktus ar sadalīšanās periodu 20 gadi un vecākus) ar naftas produktiem a/st. "Viskajī", kur minētais piesārņojums pa novadgrāvi kopā ar palu ūdeņiem tika iznests vietējā Platones upītē. Laika posmā no 2014. gada līdz 2015. gadam ieskaitot tika veikts a/st. kapitālieguldījumu projekts, modernizējot minēto a/st., kura ietveros tika veikta piesārņojuma sanācija objektā.

Sanācijas darbu ietvaros tika atsūknēts piesārņots gruntsūdens (ūdens – eļļas emulsija) 65.7 tonnu apjomā, veikta piesārņotās grunts ekskavācija 1358 m³ apjomā. Lai nodrošinātu veikto sanācijas pasākumu uzraudzību, laika periodā no 2016. gada līdz 2021. gadam tiek veikts gruntsūdens monitorings.

Ietekmi uz atmosfēru rada arī transporta un mehānismu izmantošana, taču pārsvarā izmeši ir pieļaujamo normu robežās, un, plānveidīgi modernizējot Sabiedrības autotransportu un mehānismus, tiek ņemti vērā gan vides aspekti, gan zaļā iepirkuma principi.

Ūdens (sadzīves notekūdeņi) un gaisa piesārņojums (autotransports) rodas tikai no papilddarbībām, no kā var secināt, ka uzņēmums netiek uzskatīts par būtisku piesārņojuma radītāju.

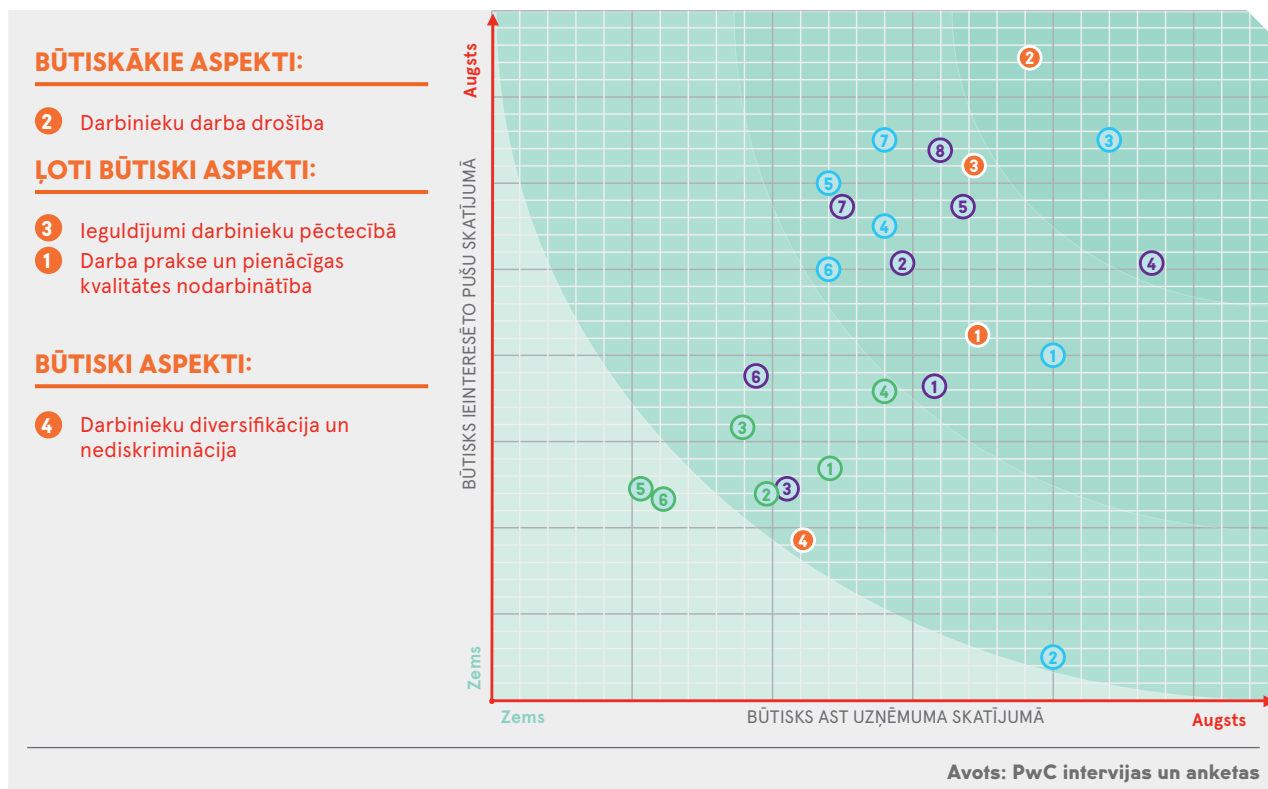
Notekūdeņu apjoms ik gadu variē saistībā ar ūdens patēriņu un atmosfēras nokrišņiem.

UZŅĒMUMA NOVADĪTIE NOTEKŪDEŅI LAIKA PERIODĀ NO 2016. – 2018. GADAM

Novadīšanas vieta	2018. gads	2017. gads	2016. gads
Līgumorganizācijām novadītie notekūdeņi (atbilstoši līgumam), m ³	12 766 (t.sk. 4 626 lietus ūdeņi)	12 291 (t.sk. 4 596 lietus ūdeņi)	12 238 (t.sk. 4447 lietus ūdeņi)
AS "Augstsprieguma tīkls" attīrīšanas iekārtās attīrītie notekūdeņi, m ³	1 911	1 786	1133
kopā	14 677	14 077	13 371

DARBINIEKI UN DARBA VIDE

MATERIALITĀTES MATRICA. DARBINIEKI UN DARBA VIDE

VADĪBAS PIEEJA

103

AST virzītājspēks ir attīstība, bet panākuma atslēga – vairāk nekā 500 profesionālu un atbildīgu darbinieku komanda, kuri rūpējas par elektroenerģijas pārvadi un attīstību. AST vadība apzinās, ka darbinieki ar atšķirīgām kompetencēm un dažādību ir vērtība, kas dod iespēju

uzņēmumam attīstīties un sasniegt arvien jaunus mērķus. Mēs respektējam darbinieku tiesības izvēlēties, vai attiecībā uz kolektīvo līgumu viņus pārstāv vai nepārstāv arodbiedrība.

Jo tu vari ienest telpā
vairāk entuziasma,
dzīvesprieka un pozitīvās
enerģijas nekā jebkurš cits.

Esi šī enerģija!

PERSONĀLA VADĪBAS POLITIKA UN PAMATPRINCIPI

AST personāla vadībā atbalsta AST vidēja termiņa darbības stratēģijā 2016. – 2019. gadam (turpmāk arī – Stratēģija) noteiktos mērķus, kā arī ievērojot Elektroenerģijas tirgus likumā, valsts stratēģiskajos

plānošanas dokumentos, pārvades sistēmas operatora licencē noteiktās atbildības – Stratēģijā noteiktās ilgtermiņa stratēģisko mērķu grupas.

103-1

103-2

AST DARBINIEKI UN VADĪTĀJI IR SAVAS JOMAS PROFESIONĀĻI, KAS GAN SAVSTARPĒJĀS ATTIECĪBAS, GAN ATTIECĪBAS AR AST PAMATDARBĪBĀ IEINTERESĒTO PUŠU PĀRSTĀVJIEM VEIDO, BALSTOTIES UZ VĒRTĪBĀM:

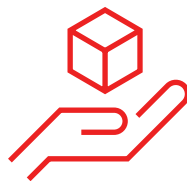
GODĪGI

Neatkarīga, ētiska un atklāta rīcība pret ikvienu un visiem.

GUDRI

Efektīvi. Ar skatu nākotnē. Ilgtermiņa domāšana.

ATBILDĪGI

Pārdomāta rīcība. Ar augstu atbildību pret darbu, cilvēkiem un dabu.

KOPĪGI

Apvienojam spēkus, lai sasniegtu vairāk. Spēcīga komanda, kas iedrošina un izaicina.

AST personāla vadībā ievēro šādus pamatprincipus:

- Droša un nediskriminējoša darba vide, vienlīdzīgi nodarbinātības noteikumi un attieksme pret visiem AST darbiniekiem.
- Darbinieki veido kolektīvu, kas nodrošina motivējošu, elastīgu, lojālu un profesionālu darbību AST interesēs.
- Darbinieki ir savas jomas profesionāļi, kas nepārtraukti pilnveido savas profesionālās iemaņas un kompetences, palīdz jaunajiem kolēģiem iesaistīties kolektīvā, daloties ar viņiem savā profesionālajā pieredzē un praksē.
- Darbinieki ir atvērti pārmaiņām, uzņemas atbildību par deleģēto pienākumu kvalitatīvu veikšanu, lai nodrošinātu AST mērķu sasniegšanu.
- Darbinieki uztur pozitīvu uzņēmuma reputāciju un zīmolu saskarsmē ar darbībā ieinteresēto pušu pārstāvjiem.
- Savstarpējās attiecības tiek veidotas, balstoties uz vispārējiem ētikas principiem, godīgumu, savstarpēju cieņu un nepieļaujot interešu konflikta situācijas.

AST atalgojuma politika tiek veidota un uzturēta ar mērķi nodrošināt AST mērķu sasniegšanai nepieciešamās kompetences, ilgtermiņā piesaistot atbilstošas kvalifikācijas darbiniekus, motivēt darbiniekus kvalitatīvai darba izpildei, produktivitātes paaugstināšanai un mērķu sasniegšanai, paaugstināt darbinieku atbildības un iniciatīvas līmeni, kā arī efektīvi un racionāli izmantot finanšu resursus.

Visās darbības jomās AST ievēro cilvēka pamattiesības, kas nostiprinātas Latvijas Republikas Satversmē, likumos un Latvijai saistošajos starptautiskajos līgumos. Darba vide un procesi tiek veidoti tā, lai nepieļautu iespēju, ka tiktu aizskartas vai pārkāptas AST un tā apakšuzņēmēju darbinieku cilvēktiesības.

AST uztur sociālo dialogu ar darbiniekiem un to pārstāvjiem, tādējādi papildus tiesību aktos noteiktajam, 2017. gada nogalē starp AST un Latvijas arodbiedrību "Enerģija" tika noslēgta AS "Augstsprieguma tīkls" Darba koplīguma jaunā redakcija, kas stājas spēkā no 2018. gada 1. janvāra, paredzot šādas būtiskākās Darba koplīguma izmaiņas:

- atteikšanās no pabalstiem nestrādājošiem pensionāriem, vienlaikus paredzot pārejas periodu;
- palielinātas darba devēja veiktās iemaksas par labu darbiniekiem AS "Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds" par 1%;
- atteikšanās no pabalstiem darbinieku dzīves jubilejās, tos aizstājot ar pabalstiem par nostrādātajiem gadiem uzņēmumā.

AST noslēgtais Darba koplīgums paredz papildu garantijas visiem AST darbiniekiem neatkarīgi no to piederības arodbiedrībai, tādējādi nodrošinot vienlīdzīgu ekonomisko un sociālo aizsardzību.

Darba koplīgums paredz, ka AST veic ikmēneša iemaksas AS "Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds" norēķinu kontā par labu darbiniekiem līdz pilnai valsts vecuma pensijas sasniegšanai 6% apmērā no katra pensiju plāna dalībnieka ikmēneša atlīdzības par darbu (darba samaksas) saskaņā ar Pensiju fonda licencētu pensiju plānu un kolektīvās dalības līgumu.

Vienlaikus Darba koplīgums iekļauj arī vairākas garantijas, tādas kā papildatvaļinājuma kalendārās dienas, papildu brīvdienas un pabalstus dažādos AST darbiniekiem būtiskos dzīves notikumos, kā arī regulē ar darba tiesisko attiecību nodibināšanu/izbeigšanu, darba laiku, atpūtas laiku, darba samaksu un ar darba aizsardzību saistītos jautājumus.

DROŠA DARBA VIDE

AST drošas darba vides radīšanai tiek veltīta īpaša uzmanība. Veicot darba vides iekšējo uzraudzību un ievērojot Latvijas Republikas normatīvo aktu prasības, tiek izstrādāts ikgadējs darba aizsardzības pasākumu plāns, kas vērsts uz drošas darba vides uzturēšanu. AST nodrošina darbiniekus ar viņu vajadzībām atbilstošām darbavietām, individuāliem aizsardzības līdzekļiem un tehniskajiem resursiem, kā arī veic darbinieku apmācību par darba aizsardzības jautājumiem un drošām darba metodēm. AST arodveselības un darba drošuma pārvaldības sistēma atbilst OHSAS 18001 prasībām un ļauj mērķtiecīgi mazināt uzņēmuma arodveselības un darba drošības riskus.

Ņemot vērā, ka AST izvirzīto ilgtermiņa stratēģisko un īstermiņa mērķu sasniegšanu nodrošina profesionālu darbinieku komanda, lai sekmētu darba efektivitāti un celtu produktivitāti, vienlaikus rūpējoties par katra darbinieka motivāciju un lojalitāti AST, ik gadu tiek veikts darbinieku apmierinātības pētījums, kura ietvaros tiek analizēts darbinieku viedoklis vairākos aspektos – uzņēmuma tēls un reputācija, vadība, vadības stils uzņēmumā, darba vide, darba process, izaugsmes iespējas un attīstība, darba kolektīvs un atalgojums.

Iepriekš minētie aspekti ir būtiski, lai noskaidrotu kopējo noskaņojumu uzņēmumā un attieksmi pret darba vidi ietekmējošiem faktoriem, kā arī lai gūtu pārliecību, ka izvirzītie stratēģiskie mērķi tiek īstenoti struktūrvienību un uzņēmuma darbinieku veiksmīgas mijiedarbības rezultātā, ka darba vide, saistītie procesi, darba tehniskais nodrošinājums un savstarpējās attiecības palīdz ikdienā efektīvi veikt darba pienākumus un sasniegt izvirzītos mērķus.

Vienlaikus AST regulāri piedalās vispārējā atalgojuma pētījumā, lai nodrošinātu AST atalgojuma politikas pilnvērtīgu piemērošanu un atalgojuma līmenis tiktu veidots un uzturēts tā, lai sabalansētu darbinieku atalgojumu ar atalgojuma līmeni darba tirgū, noteiktu AST konkurētspēju darba tirgū.

AST pastāvīgi pievērš uzmanību darbinieku viedoklim par darba vides drošību. Lai aktualizētu darba vides vērtējumu, 2018. gadā darbinieku viedokļu aptaujā tika iekļauti jautājumi par darba vides drošību, un 98% aptaujāto atbildēja, ka kopumā savā darbavietā jūtas droši.

Darba aizsardzības pasākumi tiek nodrošināti ne tikai uzņēmuma, bet arī pakalpojumu sniedzēju darbiniekiem. Tiek veikta visu darbuzņēmēju darbinieku instruktāža un apmācība drošai darba izpildei. Darbuzņēmēji pārvalda savus cilvēkresursus, un AST uzrauga to darbību uzņēmuma objektos.

DARBINIEKU IZGLĪTĪBA UN PROFESIONĀLĀ PILNVEIDE

404-2

Lai gan AST ir salīdzinoša zema darbinieku mainība un vidējais darbinieku darba stāžs uzņēmumā ir 15,9 gadi, tiek ņemts vērā, ka AST pārvades sistēmas darbības nodrošināšanai nepieciešams augsti kvalificēts personāls, kura izglītība un kvalifikācija atbilst Latvijas Republikas likumdošanā noteiktajām prasībām, un tā ir atbilstoša personāla veicamajiem darba pienākumiem un darba specifikai.

Personāla apmācība un attīstība ir būtiska AST personāla vadības sistēmas sastāvdaļa, un tās mērķis ir pilnveidot darbinieku zināšanas, prasmes un attiecības tā, lai tās ilgtermiņā nodrošinātu veiksmīgu AST darbības attīstību un radītu darbiniekos gandarījumu par paveikto darbu.

AST investē darbinieku mācībās un attīstībā atbilstoši tā stratēģiskajiem mērķiem un darbinieku individuālajam ieguldījumam to sasniegšanā. Personāla daļa sadarbībā

ar struktūrvienību vadītājiem plāno un prognozē darbinieku profesionālās pilnveidošanas un karjeras attīstības iespējas, konsultē personālu mācību un karjeras veidošanas jautājumos, plāno un vada darbinieku profesionālās mācības, sniedz priekšlikumus atslēgas darbinieku apzināšanai un plāno personāla attīstības pārrunas.

Ikgadējais personāla mācību plāns paredz mācības, kas nepieciešamas darba kompetenču pilnveidei un darbinieku profesionālās mācības. Visiem AST darbiniekiem tiek radītas vienlīdzīgas mācību un attīstības iespējas. Izvērtējot nepieciešamību un iespējas, uzņēmuma ikgadējais ieguldījums personāla apmācībā 2018. gadā, salīdzinot ar 2015. gadu, ir palielināts vairāk nekā divas reizes; salīdzinot 2018. gadu ar 2017. gadu, pieaugums ir par 9%.

	2018	2017	2016
Personāla apmācības izmaksas, tūkst. EUR	85	78	76

AST personālam, ņemot vērā darba specifiku un uzņēmuma darbības jomu, noteikti darbinieku izglītības, kvalifikācijas un kompetences kritēriji. Tādas profesijas kā elektroinženieris un AST tiem pielīdzinātie elektrisko sistēmu inženieri ietilpst enerģētikas jomas reglamentēto profesiju sarakstā. Šajās profesijās strādājošā personāla izglītībai un kvalifikācijai jāatbilst likumā "Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu" noteiktajām izglītības un kvalifikācijas prasībām. Kopumā AST nodarbināti 70 reglamentēto profesiju pārstāvji. Pārējiem amatiem izglītības un kvalifikācijas prasības definētas katra darbinieka amata aprakstā, ievērojot struktūrvienību darba specifiku un darbības virzienu.

AST darbiniekiem tiek piešķirtas dažādas tiesības no darba aizsardzības, energoietaišu ekspluatācijas un uzņēmuma darbības kontroles viedokļa, ko nosaka spēkā esošie standarti par prasībām attiecībā uz energouzņēmumiem. Ievērojot, ka energostandarti nosaka organizatoriskos pasākumus personāla sagatavošanai un kompetences uzturēšanai darbam enerģijas pārvadē, AST personāla kvalifikācijas nodrošināšanai un uzturēšanai darbiem, kuriem ir noteiktas prasības Latvijas Republikas normatīvajos aktos un Ministru kabineta noteikumos, un Latvijas Valsts standartos, tiek veiktas dažāda veida apmācības kompetentās institūcijās. Obligātās mācības 2018. gadā tika veiktas 420 darbiniekiem.

Obligātās mācības	2018	2017	2016
Darbinieku skaits	420	315	243

Apmācību un kvalifikācijas celšanas sistēma un process ir vērsti uz drošu darba veikšanas metožu pielietošanu ikdienas darbā, kā arī lai darba pienākumi tiktu izpildīti atbilstoši, profesionālā līmenī.

Profesionālās izglītības pilnveides ietvaros, vienlaikus ņemot vērā AST stratēģiskos mērķus, struktūrvienību un darbinieku individuālos mērķus un uzdevumus, AST 2018. gada pārskata periodā nodrošinājusi 86 ārējās apmācības, kuras kopumā apmeklējuši 105 darbinieki.

DARBĪBAS INDIKATORI

102-8

EU15

AST organizatoriskā struktūra veidota pēc funkcionālā principa, veidojot atsevišķas struktūrvienības, kas izveidotas atbilstoši organizācijas kopējiem mērķiem, lai veicinātu darbinieku sadarbību efektīvākai individuālo, struktūrvienību un organizācijas ilgtermiņa stratēģisko un īstermiņa mērķu sasniegšanai.

AST valdes pienākumi tiek noteikti ar skaidri definētām atbildības jomām, pakļautībā esošām struktūrvienībām un lēmumu pieņemšanu saskaņā ar organizācijas stratēģiju: valdes priekšsēdētājs (vadība), valdes loceklis (sistēm vadība), valdes loceklis (attīstība), valdes loceklis (atbalsts), valdes loceklis (ekspluatācija).

Amatu pamatgrupu procentuālais dalījums uzskatāms par optimālu, lai sabalansētu administratīvā, praktiskā un inženiertehniskā darba veikšanas kvalitātes nodrošinājumu.

Kopumā AST struktūrvienībās nodarbināti 84% vīriešu un 16% sievietes. Augstais vīriešu īpatsvars saistīts ar AST darbības nozares specifiku - lielāku īpatsvaru tieši tehniskajās profesijās.

AST 98% gadījumu darba līgumi tiek slēgti uz pilnu darba laiku un nenoteiktu laiku. Savukārt uz noteiktu laiku 2018. gadā noslēgti 2% no visiem darba līgumiem.

KOPUMĀ AST STRUKTŪRVIENĪBĀS 2018. GADA 31. DECEMBRĪ NODARBINĀTI 553 DARBINIEKI.

DARBINIEKU SADALĪJUMS AST DARBĪBAS SEGMENTOS

	2018	2017	2016
Sistēm vadība	57	56	55
Attīstība	20	36	36
Atbalsts	38	22	19
Ekspluatācija	377	374	366
Vadība	52+9	48+9	46+9
KOPĀ:	553	545	531

AST regulāri informē darbiniekus un arodorganizācijas pārstāvjus par aktualitātēm, kas saistītas ar uzņēmuma saimniecisko darbību, attīstību un plānotajām izmaiņām organizatoriskajā struktūrā.

Vidējais darbinieku vecums AST sasniedz 44 gadus, līdz ar to AST pievērš uzmanību savlaicīgai zinātniskās nodošanas procesa plānošanai un nepieciešamā personāla profesionālo iemaņu un kompetences celšanai.

AST tiek uzturēta līdzsvarota pēctecība un paaudžu nomaņa atbilstoši darba specifikai.

Darbinieku skaits uz 31.12.2018.	Pensionēšanās tuvākajos 5 gados (01.01.2019. - 31.12.2023.)		Pensionēšanās tuvākajos 10 gados (01.01.2019. - 31.12.2028.)		
	Profesiju grupas	Sievietes	Vīrieši	Sievietes	Vīrieši
Vadītāji		1%	0%	0%	2%
Speciālisti		5%	4%	13%	8%
Kvalificēti strādnieki		0%	4%	0%	8%
Citas profesijas		4%	0%	6%	0%
KOPĀ:		9%	9%	19%	18%

MINIMĀLAIS IEPRIEKŠĒJĀS PAZIŅOŠANAS PERIODS(-I) PAR DARBĪBAS IZMAIŅĀM

AST regulāri informē darbiniekus un arodorganizāciju par uzņēmuma saimniecisko darbību, aktualitātēm, attīstību un plānotajām izmaiņām struktūrā. Darba koplīgums nosaka, ka darba devējam jāinformē arodbiedrība ne vēlāk kā vienu mēnesi pirms pieprasījuma iesniegšanas par piekrišanas došanu darba līguma uzteikšanai

darbiniekam. Savukārt par paredzēto kolektīvo atlaišanu jāuzsāk konsultēšanās ar arodorganizāciju ne vēlāk kā mēnesi pirms paziņojuma iesniegšanas Nodarbinātības valsts aģentūrai. Par izmaiņām struktūrā, kas saistītas ar darbavietu skaita samazināšanu, darbinieki jāinformē ne vēlāk kā piecu dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas.

402-1

NELAIMES GADĪJUMU VEIDI UN NELAIMES GADĪJUMI, ARODSLIMĪBAS, ZAUDĒTO DIENU UN PROMBŪTNES RĀDĪTĀJI

Pārskata periodā konstatēti trīs nelaimes gadījumi, no kuriem viens saistīts ar inficēšanās risku (ērces piesūkšanās), viens gadījums saistīts ar CSN, viens gadījums saistīts ar pirksta traumēšanu.

Ievērojot uzņēmuma darbības specifiku, lai novērstu iespējamo inficēšanas risku, uzņēmums nodrošina darbinieku vakcināciju pret ērcu encefalītu. Vakcinācija ir iekļauta AST nodrošinātajā darbinieku veselības apdrošināšanā. Papildus AST, pamatojoties uz attaisnojuma dokumentiem, apmaksā darbinieku vakcināciju arī ārpus veselības apdrošināšanas polises.

Sabiedrība veic arī gandrīz notikušu nelaimes gadījumu monitoringu, pārskata periodā konstatēti divpadsmit gandrīz notikušie nelaimes gadījumi, kas saistīti ar ceļu satiksmes noteikumu ievērošanu. Visos gadījumos veikts izvērtējums.

Neviens ar darbu saistīts nāves gadījums uzņēmumā 2018. gadā nav bijis. Nelaimes gadījumi tiek uzskaitīti un izmeklēti atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajam. Tāpat tiek veiktas atbilstošas papildu apmācības darbiniekiem.

403-2

Nelaiemes gadījumi	2018	2017	2016
Nelaiemes gadījumu skaits (inficēšanās no ērces)	1	3	2
Nelaiemes gadījumu skaits (nav smagi)	2	1	2
Nelaiemes gadījumu skaits (letāli)	0	0	0

Sadalījumā pa dzimumiem ar sievietēm nav noticis nelaimes gadījums 2018. gadā. Tikai ar vīriešiem.

AST katru gadu tiek izstrādāts un apstiprināts darba aizsardzības pasākumu plāns darba vides riska novēršanai. Pēc obligātajām veselības pārbaudēm tiek veikti pasākumi darba vides nodrošināšanai. Tiek iegādāts nepieciešamais aprīkojums darba vides risku ierobežošanai.

DARBA AIZSARDZĪBAS JAUTĀJUMI, KAS IEKĻAUTI DARBA KOPLĪGUMĀ

403-4

AST Darba koplīgumā ir ietverti darba aizsardzības jautājumi un sadarbība šo jautājumu risināšanā:

- gan darba devējs, gan arodbiedrība, gan darbinieki apliecinājuši savu atbildību, kas attiecas uz darba aizsardzības sistēmas pilnveidošanu, t.sk. darba vides risku novērtēšanu un risku ietekmes maksimālu samazināšanu;
- AST regulāri informē darbiniekus un arodbiedrības pārstāvjus par aktualitātēm, kas saistītas ar uzņēmuma saimniecisko darbību, attīstību un plānotajām izmaiņām organizatoriskajā struktūrā;
- iekļauta vienošanās par uzticības personu ievēlēšanas termiņu, kas ir pieci gadi, kā arī uzticības personu iesaisti darba aizsardzības uzlabošanā;
- norādīti darba devēja pienākumi arī situācijā, ja noticis nelaimes gadījums darbā.

PROCENTUĀLĀ DAĻA NO VISIEM SADARBĪBAS PARTNERIEM UN TO APAKŠUZŅĒMUMIEM, KURU DARBINIEKIEM VEIKTA VESELĪBAS UN DARBA DROŠĪBAS APMĀCĪBA

EU18

AST notiek visa (t.i., 100%) darbuzņēmēju personāla instruktāža un apmācība drošai darba izpildei, kā to nosaka Latvijas normatīvie akti, Latvijas energostandarti un savstarpēji noslēgtie līgumi. Darbuzņēmēju darbiniekus instruē uzņēmuma darba aizsardzības speciālisti. Instrukcijas un saistošie dokumenti par drošu darba izpildi ir pieejami arī elektroniski, un darbuzņēmēja personālam ar tiem ir jāiepazīstas.

GRI INDIKATORI

GRI INDIKATORU SATURA RĀDĪTĀJS

VISPĀRĪGĀ STANDARTA INFORMĀCIJA (CORE)

	Indikators	Lpp.
AST profils, Institūcijas nosaukums	102-1	8 - 9
AST profils, Darbības joma	102-2	8 - 9
AST profils, Galvenā biroja adrese	102-3	8 - 9
AST profils, Darbības vietas un reģions	102-4	8 - 9
AST profils, Īpašumtiesības un juridiskais statuss	102-5	8 - 9; 15
AST profils, Apkalpotais tirgus	102-6	8 - 9
Fakti	102-7	10 - 11
DARBĪBAS INDIKATORI	102-8	78
Iepirkumi	102-9	25
Dabaszāģes pārvade un uzglabāšana	102-10	44
Iekšējās kontroles sistēma un risku vadība	102-11	22
Misija, vīzija, vērtības, standarti	102-12	9
Līdzdalība nozares un sabiedriskajās organizācijās	102-13	33
STRATĒGIJA		
Priekšvārds	102-14	3 - 4
ĒTIKA UN GODPRĀTĪBA		
Misija, vīzija, vērtības, standarti	102-16	9
PĀRVALDĪBA		
Uzņēmuma pārvalde un struktūra	102-18	14; 19
IEINTERESĒTO PUŠU IESAISTE		
Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm	102-40	29-32
Koplīguma saistības	102-41	50
Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm, ieinteresēto pušu apzināšana	102-42	29-32
Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm, pieeja to iesaistei	102-43	29-32
Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm, galvenās izskatītās tēmas	102-44	29-32
ZIŅOŠANAS PRAKSE		
AST profils	102-45	8
Pārskata satura veidošanas principi, būtiskāko ilgtspējas aspektu noteikšana	102-46	46-47
Būtiskāko ilgtspējas aspektu noteikšana	102-47	46-47

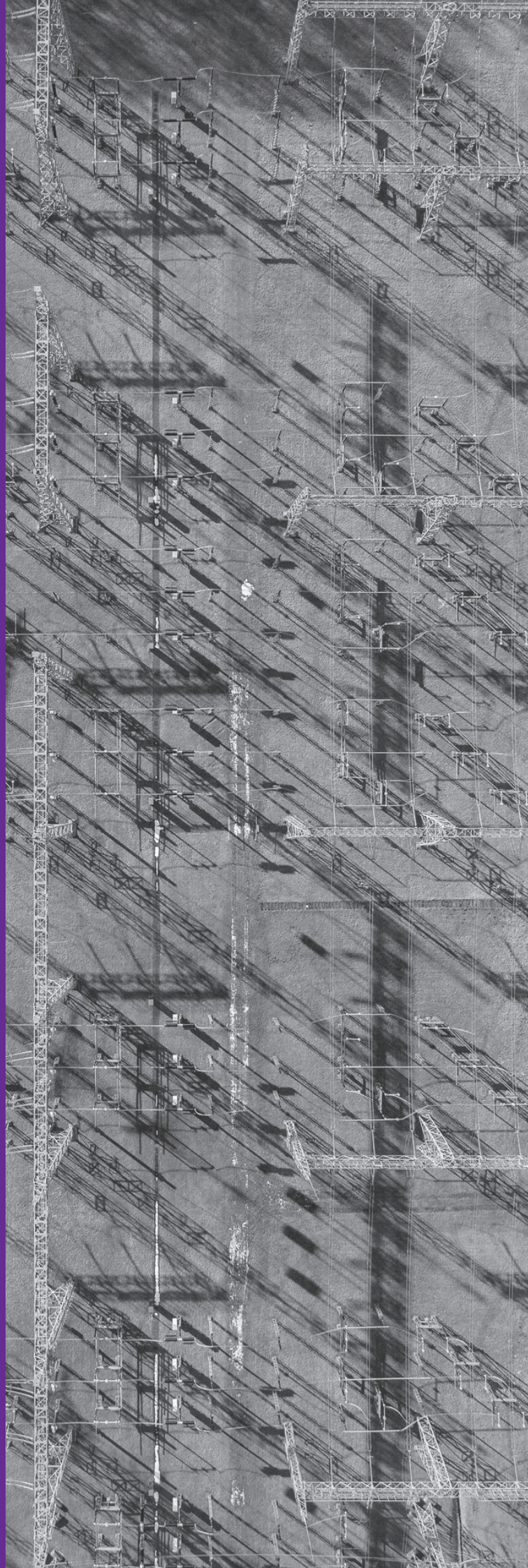
Ziņošanas biežums, iepriekšējos pārskatos norādītās informācijas korekcijas	102-48	6
Pārskata periods, Izmaiņas ziņošanas praksē	102-49	6
Pārskata periods	102-50	6
Publicēšanas datums	102-51	6
Ziņošanas biežums	102-52	6
Kontaktinformācija	102-53	6
Global Reporting Initiative, Atsauce par ziņošanu atbilstoši GRI standartiem	102-54	6
GRI INDIKATORU SATURA RĀDĪTĀJS	102-55	79-82
Revidenta apliecinājums, iekšējais audits	102-56	89-90
UZŅĒMUMAM SPECIFISKIE INDIKATORI		
Nav piemērojams, AST nav elektroenerģijas ražotājs	EU1	
Nav piemērojams, AST nav elektroenerģijas ražotājs	EU2	
Elektroenerģijas pārvade, Klientu skaits	EU3	36
Elektroenerģijas pārvade, Pārvades un sadales gaisvadu un kabeļlīniju garums	EU4	36
Nav piemērojams, AST nav ražotājs	EU5	

VISPĀRĪGĀ STANDARTA INFORMĀCIJA (OPTIONAL)

	Indikators	Lpp.
Padome, valde	102-26	16
Risku pārvaldība, uzraudzība, darba procesu efektivitāte	102-30	22
Ziņošana, informācijas apmaiņa un saziņa	102-33	22
Iekšējās kontroles sistēma	102-34	22
Padomes un valdes atalgojuma politika	102-35	17
Dividenžu politika, īstenotās aktivitātes	201-1	18/26
Elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstība, būtiskākie attīstības pasākumi tuvākajos desmit gados, sistēmas vadības un elektroenerģijas tirgus attīstība	203-1	39-43
Sistēmas vadības un elektroenerģijas tirgus attīstība	203-2	40-41
BŪTISKIE ASPEKTI	Specific indicators	
Ekonomiskā atbildība		
Vadības pieeja	103	48
Uzņēmuma radītā ekonomiskā vērtība un sniegums tautsaimniecībā	201-1	18; 27; 48; 49
Kopīguma saistības	201-3	50
Saņemtais (es) finansējuma atbalsts un tā nozīmīgums	201-4	51
Infrastruktūras attīstības projektu ietekme	203-1	39; 42; 52
Infrastruktūras attīstības projektu netieša ietekme uz ekonomiku	203-2	42; 52

Korupcijas risku novērtējums	205-1	54
Apstiprinātie korupcijas gadījumi un veiktie pasākumi	205-3	54
Tehnoloģiskais patēriņš pašu vajadzībām	302-4	55
Pētniecības un attīstības pasākumi un izdevumi	G4-DMA	55
Investīcijas elektroenerģijas pārvades zudumu mazināšanā	EU12	56
SABIEDRĪBA		
Vadības pieeja	103	60
Komunikācija un apmācības par pretkorupcijas politikām un procedūrām	205-2	63
Konkurences ierobežošana	206-1	61
Ziedojumi politiskām organizācijām	415-1	64
Neatbilstība normatīvajiem aktiem sociālajā un ekonomiskajā jomā	419-1	64
Ārkārtas situāciju pārvaldīšanas plāni	G4-DMA	63
Iesaiste nozares politikas veidošanā	G4-DMA	63
ATBILDĪBA PAR PRODUKTU		
Elektroenerģijas pārtraukumu biežums	EU28	65
Vidējais elektroenerģijas pārtraukuma ilgums	EU29	65
VIDES AIZSARDZĪBA		
Vadības pieeja	103	66
Materiālu un izejvielu izmantošana; izmantotie materiāli	301-1	67
Izmantotie materiāli pēc to svara vai apjoma	G4-EN1	67
Uzņēmuma patērētā enerģija un energoefektivitāte	302-1	68
Enerģijas patēriņa samazinājums	302-4	68
Ūdens patēriņš	303-1	73
Būtiska darbības, produktu vai pakalpojumu ietekme uz bioloģisko daudzveidību	304-2	70
Siltumnīcefekta gāzu emisijas un ūdens piesārņojums	305-1	72
Atkritumu pārvalde un ietekme uz vidi	306-2	70
Jauno piegādātāju izvēle pēc attieksmes pret vidi kritērija	308-1	72
DARBINIEKI UN DARBA VIDE		
Vadības pieeja	103	74
Minimālais iepriekšējās paziņošanas periods (-i) par darbības izmaiņām	402-1	79
Nelaires gadījumu veidi un nelaimes gadījumi, arodslimības, zaudēto dienu un prombūtnes rādītāji	403-2	79
Darba aizsardzības jautājumi, kas iekļauti darba koplīgumā	403-4	80
Darbinieku izglītība un profesionālā pilnveide	404-2	77
Darbības indikatori	EU15	78
Procentuālā daļa no visiem sadarbības partneriem un to apakšuzņēmumiem, kuru darbiniekiem veikta veselības un darba drošības apmācība	EU18	80

**NEATKARĪGA
REVIDENTA
APLIECINĀJUMA
ZIŅOJUMS**

NEATKARĪGA REVIDENTA IEROBEŽOTAS PĀRLIECĪBAS APLIECINĀJUMA ZIŅOJUMS PAR IZVĒLĒTO BŪTISKO ILGTSPĒJAS INFORMĀCIJU, KAS IEKĻAUTA AS AUGSTSPRIEGUMA TĪKLS 2018. GADA ILGTSPĒJAS PĀRSKATĀ

AS “Augstsprieguma tīkls” dalībniekam

Darba apjoms

Esam veikuši ierobežotas pārliecības apliecinājuma uzdevumu attiecībā uz AS “Augstsprieguma tīkls” (“Sabiedrība”) izvēlēto būtisko ilgtspējas informāciju, kas ir iekļauta 2018. gada Ilgtspējas pārskatā (2018. gada Ilgtspējas pārskats). Ilgtspējas pārskats ir sagatavots, balstoties uz bezpeļņas organizācijas Global Reporting Initiatives (GRI) izdotajiem standartiem, izmantojot Pamata (Core) pieeju.

Vadības atbildība

Sabiedrības vadība ir atbildīga par identificētās ilgtspējas informācijas sagatavošanu un uzrādīšanu Ilgtspējas pārskatā saskaņā ar GRI standartiem, izmantojot Pamata (Core) pieeju. Šī atbildība ietver tādas iekšējās kontroles izveidošanu, ieviešanu un uzturēšanu, lai nodrošinātu identificētās ilgtspējas informācijas, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdu izraisītas būtiskas neatbilstības, sagatavošanu. Sabiedrības vadība ir atbildīga arī par uzticamu, pareizu un patiesu informāciju un par mums sniegtās dokumentācijas pareizu sagatavošanu.

Revidenta neatkarība un kvalitātes kontrole

Mēs esam ievērojuši Starptautisko Grāmatvežu ētikas standartu padomes izdotu Profesionālu Grāmatvežu ētikas kodeksu, kas sevī ietver neatkarības un citas ar ētiku saistītās prasības, kas saistīti ar godprātību, objektivitāti, profesionālo kompetenci un pienācīgu rūpību, kā arī konfidencialitāti un profesionālu rīcību.

Saskaņā ar Starptautisko Grāmatvežu Federācijas izdotu 1. Starptautisko kvalitātes kontroles standartu mēs attiecīgi uzturam visaptverošu kvalitātes kontroles sistēmu, iekļaujot tajā dokumentētas politikas un procedūras, kas nodrošina ētikas prasību, profesionālo standartu, kā arī atbilstošu juridisko prasību ievērošanu.

Ziņojuma priekšmets un kritēriji

Mēs izvērtējam identificētās ilgtspējas informācijas atbilstību GRO standartiem, Core pieejai. Mēs esam veikuši ierobežotas pārliecības apliecinājuma uzdevumu attiecībā uz sekojošo būtisko ilgtspējas informāciju, un tā tika izvēlēta, pamatojoties uz mūsu profesionālo spriedumu un saskaņota ar Sabiedrību, un kas ir iekļauta 2018.gada Ilgtspējas pārskatā:

- Vispārīgā standarta informācija (Core) – Fakti, Darbības indikatori, Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm, galvenās izskatītās tēmas, Pārskata satura veidošanas principi, būtiskāko ilgtspējas aspektu noteikšana, Būtiskāko ilgtspējas aspektu noteikšana;
- Specifisko standartu informācija (Optional) - Dividenžu politika, īstenotās aktivitātes, Uzņēmuma radītā ekonomiskā vērtība un sniegums tautsaimniecībā, Sistēmas vadības un elektroenerģijas tirgus attīstība, Infrastruktūras attīstības projektu netieša ietekme uz ekonomiku, Apstiprinātie korupcijas gadījumi un veiktie pasākumi, Konkurences ierobežošana, Uzņēmuma patērētā enerģija un energoefektivitāte, Siltumnīcefekta gāzu emisijas un ūdens piesārņojums, Atkritumu pārvalde un ietekme uz vidi, Nelaiemes gadījumu veidi un nelaiemes gadījumi, arodslimības, zaudēto dienu un prombūtnes rādītāji, Neatbilstība normatīvajiem aktiem sociālajā un ekonomiskajā jomā.

Deloitte nozīmē vienu vai vairākus no sekojošiem: Deloitte Touche Tohmatsu Limited, Lielbritānijas sabiedrību ar ierobežotu atbildību („DTTL”), tās grupas sabiedrības un ar tām saistītās sabiedrības. DTTL un katra no tās grupas sabiedrībām ir juridiski nošķirta un neatkarīga vienība. DTTL nozīmē arī „Deloitte Global”, kurš nesniedz pakalpojumus klientiem. Lai saņemtu detalizētu informāciju par DTTL un tās grupas sabiedrībām, lūdzam apmeklēt www.deloitte.com/lv/about.

Latvijā pakalpojumus sniedz “Deloitte Audits Latvia” SIA, “Deloitte Latvia” SIA un ZAB “Deloitte Legal” (kopīgi saukti “Deloitte Latvia”), kas ir Deloitte Central Europe Holdings Limited meitas sabiedrības. Deloitte Latvia ir viena no vadošajām profesionālo pakalpojumu organizācijām Latvijā, kas sniedz audita, nodokļu, juridiskos, finanšu konsultāciju un uzņēmuma riska konsultāciju pakalpojumus ar vairāk kā 150 vietējo un ārvalstu ekspertu palīdzību.

Šis paziņojums satur tikai vispārīgu informāciju, un neviens no Deloitte Touche Tohmatsu Limited, tās grupas sabiedrībām, vai to saistītajiem uzņēmumiem (kollektīvi, “Deloitte Tīkls”), izmantojot šo paziņojumu, nesniedz profesionālas konsultācijas vai pakalpojumus. Neviens Deloitte Tīklā uzņēmums nav atbildīgs par jebkādiem zaudējumiem, kas nodarīti jebkurai personai, kas atsaucas vai

Revidenta atbildība

Mēs esam atbildīgi par ierobežotas pārlicības secinājumu par izvēlēto būtisko ilgtspējas informāciju, pamatojoties uz mūsu ierobežotas pārlicības apliecinājumu uzdevumā veiktajām procedūrām un iegūtajiem pierādījumiem. Pārbaude tika veikta saskaņā ar Starptautisko apliecinājuma uzdevumu standartu Nr. 3000 "Apliecinājuma uzdevumi, kas nav vēsturiskās finanšu informācijas revīzija vai pārbaude", kuru ir izdevusi Starptautiskā audita un apliecinājuma uzdevumu standartu padome. Šis standarts nosaka, ka mums jāievēro ētikas normas, jāplāno un jāveic ierobežotās pārlicības apliecinājuma procedūras tā, lai iegūtu ierobežotu pārlicību par to, vai 2018. gada Ilgtspējas pārskatā iekļautā izvēlēta ilgtspējas informācija nesatur būtiskas neatbilstības.

Mūsu veiktās procedūras balstījās uz mūsu profesionālo spriedumu un ietvēra intervijas, veikto procesu novērošanu, dokumentu pārbaudi, analītiskas procedūras, kvantitatīvās novērtēšanas metodes un ziņošanas politikas piemērotības novērtējumu, un datu salīdzināšanu. Ierobežotas pārlicības uzdevuma ietvaros veikto procedūru apjoms ir būtiski mazāks kā procedūras, kas tiktu veiktas pietiekamas pārlicības uzdevuma ietvaros attiecībā gan uz riska novērtēšanu, ietverot izpratnes par iekšējo kontroli iegūšanu, gan procedūrām, kas veiktas attiecībā uz identificētajiem riskiem.

Mēs veicām šādas procedūras:

- Intervējam atbildīgos darbiniekus, lai izvērtētu Globālās ziņošanas iniciatīvas standartu piemērošanu un lai iegūtu izpratni par iekšējo kontroli vidi saistībā ar ilgtspējas informācijas sagatavošanu;
- Izvērtējam 2018. gada Ilgtspējas pārskatā iekļautās informācijas iegūšanas, apkopšanas un uzrādīšanas procesus;
- Izlases veidā pārbaudījām informāciju, kas ir iekļauta 2018. gada Ilgtspējas pārskatā, intervējot attiecīgos Sabiedrības vadības pārstāvjus;
- Izlases veidā veicām 2018. gada Ilgtspējas pārskatā ietvertu datu pārbaudi;
- Pārbaudījām dokumentus, lai apstiprinātu vadības apgalvojumus, kurus ieguvām veicot intervijas;
- Salīdzinājām 2018. gada Ilgtspējas pārskatā ietvertu finanšu informāciju ar Sabiedrības 2018. gada finanšu pārskatu;
- Izvērtējam 2018. gada Ilgtspējas pārskata vispārējo formātu un saturu, ņemot vērā uzrādītās informācijas atbilstību piemērojamajiem kritērijiem.

Ierobežojumi

Procedūras, ko veic saskaņā ar ierobežotu apliecinājuma uzdevumu, atšķiras pēc būtības, un tās apjoms ir mazāks par pamatotu apliecinājuma uzdevumu. Tā rezultātā pārlicības līmenis, kas iegūts ar ierobežotu apliecinājuma uzdevumu, ir ievērojami zemāks nekā pārlicība, kas būtu iegūta, ja mēs būtu veikuši pietiekamas pārlicības apliecinājuma uzdevumu.

Mūsu ierobežots apliecinājuma uzdevums attiecas tikai uz izvēlētajiem rādītājiem, kuri tika minēti iepriekš un neattiecas uz pārējo informāciju, kas iekļauta Ilgtspējas pārskatā, ne arī ziņojumā kopumā. Attiecīgi mūsu secinājums attiecas tikai uz šiem izvēlētajiem rādītājiem, nevis uz visiem iesniegtajiem datiem vai jebkuru citu informāciju, kas ir iekļauta Ilgtspējas pārskatā.

Process, ko organizācija pieņem, lai definētu, apkopotu un ziņotu datus par tā nefinanšu darbības rezultātiem, nav pakļauts formālajiem procesiem, kas ieviesti finanšu pārskatu sagatavošanā. Tāpēc, šāda veida dati ir pakļauti izmaiņām definīcijās, apkopojumā un ziņošanas metodoloģijā bez konsekventa, pieņemta standarta. Attīstoties metodoloģijai, var rasties nesalīdzināma informācija starp organizācijām un gadu no gada tajā pašā organizācijā. Informācijas precizitāte un pilnīgums, kas atklāta Ilgtspējas pārskatā ir pakļauti iedibinātiem ierobežojumiem, ņemot vērā to raksturu un metodes šādas informācijas noteikšanai, aprēķināšanai vai novērtēšanai.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/lv/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.

In Latvia, the services are provided by SIA Deloitte Latvia, SIA Deloitte Audits Latvia and law firm Deloitte Legal (jointly referred to as "Deloitte Latvia") which are affiliates of Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Latvia is one of the leading professional services organizations in the country providing services in tax, legal, audit and advisory through over 150 national and specialized expatriate professionals.

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the "Deloitte Network") is, by means of this communication, rendering professional advice or services. No entity in the Deloitte Network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this publication.

© 2019 Deloitte Audits Latvia SIA

Ierobežotas pārlicības secinājums

Pamatojoties uz mūsu veiktajām procedūrām, mēs esam guvuši ierobežotu pārlicību, ka informācija par izvēlēto būtisko ilgtspējas informāciju, kura tika minēta iepriekš un ir iekļauta AS Augstsprieguma tīkls Ilgtspējas pārskatā, atbilst Global Reporting Initiatives (GRI) izdotajiem standartiem, izmantojot Pamata (Core) pieeju, un mūsu uzmanības lokā nav nonākuši tādi fakti vai apstākļi, kas mums liktu uzskatīt, ka izvēlētā būtiskā ilgtspējas informācija, kas atspoguļota Ilgtspējas pārskatā, ir būtiski nepareiza.

Deloitte Audits Latvia SIA
Licences Nr. 43

Inguna Staša
Valdes locekle
Zvērināta revidente
Sertifikāts Nr. 145

Rīga, Latvija
2019. gada 23. decembrī

